

Ironinen mielen vankila – Puhujien välittämä arvomaailma

Heikki Kuulan albumeilla *PLLP* ja *Blacksuami*

Kalle Karjalainen
Pro gradu –työ
Kotimainen kirjallisuus
Helsingin yliopisto
Huhtikuu 2018

Tiedekunta/Osasto – Fakultet/Sektion – Faculty Humanistinen tiedekunta		Laitos – Institution – Department Suomen kielen, suomalais-ugrilaisten ja pohjoismaisten kielten ja kirjallisuuden laitos
Tekijä – Författare – Author Kalle Karjalainen		
Työn nimi – Arbetets titel – Title Ironinen mielen vankila – Puhujien välittämä arvomaailma Heikki Kuulan albumeilla PLLP ja Blacksuami		
Oppiaine – Läroämne – Subject Kotimainen kirjallisuus		
Työn laji – Arbetets art – Level Pro gradu -tutkielma	Aika – Datum – Month and year Huhtikuu 2018	Sivumäärä– Sidoantal – Number of pages
<p>Tiivistelmä – Referat – Abstract</p> <p>Tutkin pro gradu –tutkielmassani Heikki Kuulan rap-lyriikan puhujien tuottamia tarinoita PLLP- ja Blacksuami-albumeilla. Näkökulmani on tekstilähtöinen. Kokoelmilla on äänessä kattava kirjo surkeita ihmiskohtaloita, jotka tuottavat pääosin minä-muotoisia tarinoita. Luen tekstejä roolirunoutena, joka rakentuu rap-lyriikan konventioiden, erityisesti gangsta-rapin lajin, varaan. Kartoitan tutkimuksessa lajihuistoriallista viitekehystä, jotta ajallisaikallisten erojen merkitys Kuulan lyriikalle aukenisi paremmin.</p> <p>Analysoin lyriikkaa Vesa Haapalan puhujiin kytkeytyvää teoriaa hyödyntäen. Metodini on tekstianalyysi, jolla erittelen teosten puhujia ja puhetilanteita. Tulkinnassani käytän mimeettisen ja retorisen minän käsitteitä erottelemaan lyriikan ilmitasoa ja arvomaailmaa rakentavaa tasoa. Puhuja-aseman käsitteen avulla niputan puhujia, joiden arvomaailma ja tyyli ovat samankaltaisia. Puhuja-asemien avulla analysoin PLLP-kokoelman teoskokonaisuutta ja lopulta vertaan sitä Blacksuami-kokoelmaan. Albumien yhteisiä arvolinjoja erittelen runoilijan käsitteen avulla.</p> <p>Erittelen tarkasti kolmea runoa kielellisestä, puhujarakenteellisesta ja arvomaailmallisesta näkökulmasta. Analyysissä pohdin konventioiden merkitystä, determinismistä vallitsevana ajatusmallina, Kallion kaupunginosaa ajattelua muokkaavana miljöönä ja affektiivisuutta arvomaailmaa välittävänä piirteenä.</p> <p>Tutkimuksen johtopäätökset ovat monitahoisia. Kotimainen ja amerikkalainen viitekehys rinnastuvat erilaisilla tavoilla: geton ja Kallion miljöiden, keskiön ja marginaalin, uuden ja vanhan, yksityisen ja yleisen sekä vapauden ja determinismin linjoilla. Näiden linjojen kautta voidaan tarkastella niitä maailmoja ja ristiriitoja, joita Heikki Kuulan lyriikka tuottaa. Ristiriidoista kumpuaa ironiaa, jonka purevuutta edesauttaa laaja kirjo erilaisia kielen rekistereitä, antiteesejä ja intertekstejä. Ironia kuitenkin paljastaa rivien välistä lukevalle historiaan peilaavalle lukijalle, miten Kuulan lyriikka esittää surkeat ihmiskohtalot omia mielen vankiloitaan rakentavina ja ylläpitävinä, tragikoomisina hahmoina.</p>		
Avainsanat – Nyckelord – Keywords roolirunous, rap, puhuja, teoskokonaisuus, intertekstuaalisuus		

Sisällys

1 Johdanto	2
1.1 Rap-lyriikasta	5
1.2 Heikki Kuula	10
1.4 Hip hopin synty ja keskeiset elementit	19
1.5 Hiphop-Musiikin historiasta Suomessa	25
2 PLLP:n puhuja-asetusta	28
2.1 Uhoava puhuja	31
2.2 Kaipaava puhuja	33
2.3 Kasvava puhuja	35
2.4 Melankolinen puhuja	38
3 PLLP:n teoskompositiosta (jota Tää maa rakentaa)	40
4 Runoilijasta PLLP ja Blacksuami-albumeilla	50
5 Kallion puhujat tarkemmassa tarkastelussa	54
5.1 Uhoa ja pelkoa Kalliossa: ”Pese selkää”	58
5.1.1 Poterossaan poteva	59
5.1.2 Missä on Heikin paikka?	66
5.1.3 Pese selkää –kappaleen retorisesta tasosta	69
5.2 Sun nimi on Kuula	71
5.2.1 Luuviulujen riitasoinnut	75
5.2.2 Kertosäe: Stigma	80
5.2.3 Houkutukset, pettymykset ja suku	82
5.2.4 Pahuus ja pyhä kirja	85
5.3 Kallion poika: intertekstuaalisuuden verkko	90
5.3.1 Identiteetin rakennusta	94
5.3.2 Kalliosta Eiraan	98
6 Loppupäätelmät	101
7 Lähteet	103

1 Johdanto

Heikki Kuula on taiteilija, ennen kaikkea hiphop-artisti, joka on tuottanut ja esittänyt hiphop-musiikkia 2000-luvun alusta alkaen. Aineistonani on Heikki Kuulan kaksi varhaista albumia: *PLLP* (2008) ja *Blacksuami* (2010), joita tutkin runoudentutkimuksen keinoin. Puhuessani Heikki Kuulan tuotannosta tässä tutkimuksessa tarkoitan näitä kahta levyä. Heikki Kuula on itse vastannut toimittajan tulkintaan ”Teflon Brothersien kappaleissa seikkailevat roolihahmot, joiden kautta ilmiöitä puretaan. Osa yleisöstä osaa kuunnella kappaleet fiktiona, mutta osalle se on tosi-tv:tä.” (Voima 5–6/2012) kertomalla osuvasti niistä lähtökohdista, jotka nähdäkseni summaavat tekijän näkökulmasta paljon tutkimuksellista aspektiani:

Mä sanoin yhdessä toisessa haastattelussa, että musiikki on tavallaan teatterin lava ja me ollaan näyttelijät, jotka esittävät sitä tarinaa.

(Heikki Kuula Voima-lehden haastattelussa 2012¹)

Lähtökohtanani on, että kappaleiden sanoitukset ovat tarinoita, joita niissä tarinoissa esiintyvien puhujien rooleissa esiintyjät tuottavat esityksissään. Tuota puhujan ja ”tarinan” ja siihen kytkeytyvän arvomaailman suhdetta pyrin tässä tutkimuksessa selvittämään – tekstin, sanoitusten sekä runon tasolla ja siitä edeten askel askeleelta kokoelmien välisiin yhteyksiin.

Tutkimuskysymykseni on: Millaisia puhujia ja puhujarooleja Heikki Kuulan (tästäedes myös HK) roolirunous pitää sisällään ja millaisia arvoja näillä puhujilla ilmaistaan? Lähestyn tutkimuskysymystä tarkastelemalla Kuulan sanoitusten puhetilanteita sekä niissä viliseviä intertekstejä ja pyrin selvittämään, millaisia asioita teksteillä halutaan sanoa.

---

1 <http://fifi.voima.fi/artikkeli/2012/kesakuu/veljekset-trendintappajat> viitattu 11.12.2016

Puhetilanteiden tarkasteluun käytän runoudentutkimuksen käsitteistöä. Tutkimukseni ytimessä ovat käsitteet *mimeettinen minä* ja *retorinen minä*². Mimeettinen minä on rinnastettavissa käsitteisiin *lyyrinen minä* ja *puhuja*. Se on yksikön persoonissa näyttäytyvä runon helposti havaittava, lausuva ja kokeva ääni. Retorisella minällä tarkoitetaan mimeettistä minää määrittävää rakennetta, joka rakentaa lisäksi runon todellisuutta ja heijastelee sen arvomaailmaa. Se sijaitsee lause- ja syntaksitasolla huolehtien runon kielellisestä rakentumisesta. (Haapala 2005, 79; Seutu 2009, 42-43) Seuraavassa katkemassa runon puhuja esittelee itsensä, kuten rap-genressä on tapana:

*H niinkun Harlem, H niinkun meitsi / sä tarttet armeijan
pysäyttämään Heikin.*

*En pelkää, mun vesikää ei oo selvää / sun lempiräppäri pesi
tää! mun selkää.*

*Oven takana pysähtyneitä askeleita / himas pänttään sivareitten
rekkareita.*

*Teippaan fönät, en päästä valoo sisää / vainojen kasvaessa
vaan pajatsoo lisää.*

(Heikki Kuula: "Pese selkää", 2008)

Katkelmassa runon mimeettinen minä kertoo itsestään ja kokemuksistaan persoonallisella tavalla. Hänen roolinsa ei kuitenkaan ole aivan yksioikoinen, vaan sen voi nähdä heijastelevan persoonan kahta puolta: uhmakasta ja pelokasta. Tällainen ristiriita voimakkaan tunneilmaisun ohella ohjaa lukijaa syventymään tekstiin ja pohtimaan sen arvotaustaa. Retorisen minän käsitteen avulla voidaan havainnollistaa näitä rakenteita. Mitä retorinen minä ilmaisee runon arvomaailmasta tällaisen ristiriitaisuuden avulla? Etenen tutkimuksessa siten, että hahmottelen ensin suurempia linjoja kokoelmilla ja lopuksi analysoin tarkasti mainittuja runoja. Avaan käyttämäni teoriaa ja metodiikkaa tarkemmin luvussa 1.3.

---

² Haapala 2005

Heikki Kuulan *PLLP*- ja *Blacksuami*-levyillä retorinen asetelma, arvomaailma, sijoittuu yhdysvaltalaisen ja suomalaisen, (gangsta-)rapin ja iskelmän, uuden ja vanhan välisiin tiloihin. Tilat paljastuvat monesti intertekstuaalisuuden ja subtekstien kautta, joita molempia Kuulan tekstit vilisevät. Näissä tiloissa määrittyvät puhujat odotuksineen, pettymyksineen ja lopulta syrjäytetyksi tulemisineen. Arvoissa vastakkain ovat myös yksilönvapaus ja ulko- sekä sisäpuolelta rakentuvat vankilat, jotka näkyvät tekstejä määrittävänä deterministisyytenä³. Determinismi on Kuulan lyriikalle keskeinen teema, joka johtaa yksilöiden vääristyneeseen, illuusioille rakentuvaan käsitykseen todellisuudesta.

Tutkimusaineistoni ovat Heikki Kuulan albumit *PLLP* (2008) ja *Blacksuami* (2010) ovat Kuulan "Kallio-trilogian"⁴ kaksi viimeistä osaa. Ensimmäinen osa, *Vihreä salmiakki* (2005), on teemoiltaan erilainen ja keskittyy huomattavasti enemmän hip hopin konventioihin – siksi rajaan sen pois aineistostani. Olen jättänyt *PLLP*:n ja *Blacksuamen* välissä julkaistun *Punainen planeetta* -mixtapen⁵ (2008) pois, koska kyseessä on trilogian ulkopuolinen, alun perin pienen painoksen marginaalijulkaisu. Keskityn aineistossani kappaleisiin, joissa puhujalla ja roolilla on keskeinen asema. Näitä ovat erityisesti albumien roolirakenteita avaavat sekä selvästi Heikki-hahmoon tai Heikki Kuula –artistiin viittaavat kappaleet: ”*Pese selkää*” (2008), ”*Sun nimi on Kuula*” (2010) ja keksityn roolin ja metalyriikan välillä tasapainotteleva ”*Kallion poika*” (2008).

Heikki Kuula (s. 1983) on Kalliossa, Pihlajamäessä ja Malminkartanossa asunut rap-artisti, graafikko ja tuottaja⁶. Kuula kirjoittaa sanoituksia myös muille

---

³ Determinismillä tarkoitan tässä tutkimuksessa tapahtumaketjujen väistämättömyyttä ja siitä seuraavaa yksilön elämänhallinnan puutetta.

⁴ <http://www.basso.fi/foorumi/threads/heikki-kuula-tarinoi-koffin-puistosta.75381/> viitattu 6.6.2016

⁵ DJ:n kokoelmanauha tai levy.

⁶ http://fi.wikipedia.org/wiki/Heikki_Kuula viitattu 14.10.2017

artisteille oman tuotantonsa ohella⁷. Heikki Kuulan yleisin artistinimi on niin ikään *Heikki Kuula*, mutta hänellä on lukuisia pseudonyymejä⁸. Rap on ollut osa hänen elämäänsä ensimmäiseltä luokalta alkaen, ja nauhoittamaankin Kuula on alkanut jo varhain, vuosituhatluvun vaihteessa. Hän itse toivoo rap-genren edustajien ottavan enemmän riskejä eli poikkeavan valtavirrasta. (Miettinen 2011, 79)

Heikki Kuulan tuotantoon kuuluu tätä kirjoittaessa viisi sooloalbumia, joista yksi on mainittu mixtape. Hän on ollut jäsenenä Teflon Brothers –yhtyeessä ja osallistunut viiden albumin levytykseen. Lisäksi rap-artisti Pyhimyksen (myös Teflon Brothersissa) kanssa pseudonyymeillä Perhosveitsi-Heikki ja Lika-Aki on levytetty yksi albumi⁹ ja Volin (niin ikään mukana Teflon Brothersissa) kanssa kaksi varhaista albumia¹⁰. Edellä mainittujen ohella Heikki on julkaissut yksin tai muiden kanssa yli 40 single-levyä. Heikki Kuula on tuottanut suurimman osan soolotuotannostaan itse ja Teflon Brothersien ensimmäisistä levyistä noin puolet.

1.1 Rap-lyriikasta

Rap-lyriikka on hiphop-musiikin keskeinen rakenneosanen. Rap-lyriikka voidaan määritellä useista eri lähtökohdista. Tyypillisesti rap-kappale on tunnistettavissa sen 16 tahdist, jotka jakautuvat nelitahtisiin fraaseihin, mutta tätä rikotaan hyvin paljon. Runomitallisuuden kustannuksella rapin kaikkein erottavin piirre on riimi,

---

⁷ <http://www.vantaansanomat.fi/artikkeli/243476-rappari-heikki-kuula-kehottaa-tukekaa-keikkakulttuuria> viitattu 14.10.2017

⁸ <http://tuoreetplatat.fi/blogi/139-kuulansingle72> viitattu 6.11.2016

⁹ ”Katuvisioita” (Yellowmic Records / Monsp Records 2012)

¹⁰ ”Hoodipihvii”, 2003; ”Wordcup”, 2006

jota räppärit¹¹ toistavat paitsi säkeenloppuisesti, myös keskellä säettä. Kuvaileva kieli on yleistä, erityisesti vertaukset ja metaforat: ”MC:t mua pelkää, koska mun tyyli loistaa niinku hopea ja kulta / oon hiphop-lohikäärme, syljen tulta”¹². Yleisimpänä puhujan kielipillisenä muotona pidetään yksikön ensimmäistä persoonaa, joskin ”minä” voi viitata johonkin MC:n (Master of Ceremony, seremoniamestari, räppäri) keksimään hahmoon. Esitettynä rap-riimit ovat usein kohdistettuja jollekin toiselle, konkreettiselle tai kuvitteelliselle vastustajalle. Asia liittyy keskeisesti rapin juuriin, joihin palaan tuonnempana. Rap voidaan syntyperältään erottaa esimerkiksi lavarunoudesta (*slampoetry*) ja spokenwordista, vaikka *a cappellana* eli taustamusiikitta esitettävä rap onkin vaikeasti erotettavissa mainituista; kaikilla kolmella on oma historiansa. (Bradley 2010, xxxi-xxxv)

”Rytmiikkääseen puheeseen perustuva rap-vokalismi on tätä nykyä yleinen myös sellaisissa populaarimusiikin lajeissa, joilla ei ole mitään tekemistä hiphopin kanssa” (Nieminen 2003, 168). Rap-laulantaa esiintyy 2010-luvulla myös mm. pop-musiikin seassa varsin runsaasti, joten sen hyödyntäminen ei ole perusteena kappaleen luokittelemiselle hiphopiksi, eikä se johtane artistin ”räppäriksi” kutsumiseen.

Hip hopin ja rapin suhde on hyponyymien eli rap on osa hiphop-ilmiötä. Hiphopiin kuuluvat alkuperäiset neljä elementtiä: rap-laulu (MC), DJ¹³, tanssi (*breakdance* l. *B-boying*) ja kuvataide (*graffiti*). Hiphopiin voidaan lukea myös pukeutuminen, esiintymistavat sekä muita kulttuurin osa-alueita. Hip hopin piiriin voidaan myös lukea musiikin lajeja, joissa ei ole rap-tyylistä laulantaa. (Krimms 2000, 10; Nieminen, 2003)

Edellä mainituista syistä johtuen en puhu hip hopista viitatessani yksinomaan sanoituksiin tai laulamiseen. On kuitenkin selvää, että useimmilla rap-artisteilla

---

¹¹ ”Räppäri” ä-kirjaimilla erotuksena rapparista, rakennustyöläisestä. ”Rap” kansainvälisenä musiikin lajina.

¹² Fintelligens: ”Voittamaton” (1999)

¹³ Bradley 2010

on läheinen suhde hip hop –kulttuurin eri osa-alueisiin. Esimerkiksi Heikki Kuula on harrastanut graffitia (Miettinen 2011, 79), joka on kohtuullisen yleinen aihe kotimaisissa rap-sanoituksissa¹⁴.

Huolimatta siitä, että tap-lyriikan on sanottu menettävän merkitystään erotettuna musiikista (Bradley 2010, xxxv), käytän synonyymisesti termejä kappale, lyriikka ja runo, mutta keskityn vain tekstuaaliseen puoleen, ellei toisin mainita. Kuten totesin aiemmin, tutkielmassani en juuri puutu aineistoni musiikilliseen puoleen, koska tutkimusaineistoni ja –teoriani suhde on puhtaan kielellinen. Rappia pidetäänkin kielellisvetoisempänä kuin muita musiikin lajeja (Westinen 2014, 23). Huomionarvoista on, että rap-musiikin historiaan liittyy sointisäestyksetöntä laulantaa, joka on ollut osana rap-battleja¹⁵. Rap ei ole riippuvaista musiikista eikä hip hop rapista, mistä ovat osoituksena useiden rap-levyjen instrumentaali- ja toisaalta a cappella –kappaleet. Käytän synonyymisesti termejä kappale, lyriikka ja runo, mutta keskityn vain tekstuaaliseen puoleen, ellei toisin mainita.

Rap-lyriikka voidaan jakaa lukuisiin alalajeihin vanhan koulun hip hopista tiedostavan rapin kautta gangstaan. Lajin on nähty liittyvän artistin rooliin tai hänen välittämänsä viestin rakennukseen kytkeytyvänä seikkana. Genrejaottelu ulottuu myös ulkomusiikillisiin tekijöihin, joista keskeisimpänä pidetään dikotomiaa valtavirtasuosiota saavuttaneen ja vähemmän tunnetun¹⁶ rapin välillä. (Westinen 2014, 57-58)

Yhdysvalloissa keskeisiä rap-lyriikan teemoja ovat olleet mm. homofobia, misogynia, väkivalta ja seksismi (Bradley, 2010). Myös Androutsopoulos ja Scholz (2002, 25) huomauttavat artikkelissaan, että rap rinnastetaan teksteissä väkivaltaan tai voimakkaisiin huumeisiin. Näihin teemoihin suomenkielisessä rap-lyriikassa otetaan verrokkia harvemmin kantaa mahdollisesti seksismiä lukuun ottamatta. Seksismi on esiintynyt usein liiallisuuksiin menemisen kautta ironisen

---

¹⁴ Mm. Heikki Kuula: ”*Sporissa*” (2008), Flegmaatikot: ”*Feimii*” (2001), @junkmail: ”*FPS*” (2004).

¹⁵ Kilpailumuoto, jossa improvisoidaan l. tuotetaan *freestyleä*. Tästä lisää historia-luvussa.

¹⁶ *Underground*, *UG*

humoristisessa valossa, mm. *MC Taakibörsta* -yhtyeen sanoituksissa¹⁷ (Nieminen 2003, 182-183). Toisaalta seksismiä on merkittävässä osassa tuoreista rap-sanoituksista¹⁸. Suomiräp-sanoitusten teemoja, kategorioita ja aiheita sommitellut, Miettistä (2011) lainannut, Elina Westinen (2014, 59) listaa mm. alkoholin, huumeet¹⁹, graffitin, poliisin, kuoleman, rahan, itseilmaisun sekä yhteiskunnan keskeisiksi aiheiksi. Esimerkiksi juhlimiseen ja rakkauden tuntemuksiin kytkeytyvät aiheet saavat enemmän radiosoittoa, mutta eivät anna kokonaiskuva genre aihepiirien kavalkadista (Westinen 2014, 64). Samoja genrepiirteitä summaa myös Jan Liesaho (2004, 132-143). Yhteiskunnallista kantaaottavuutta on pidetty suomalaiselle rap-lyriikalle tyypillisenä piirteenä jo pitkään (Nieminen 2003, 179).

Rap-lyriikka tapaa sekoittaa faktaa ja fiktiota kytkien tarinat yhteiskunnalliseen kontekstiin. Yhdistettynä omakohtaiseen esitystapaan tämä tuottaa lukijassa emotionaalisen vaikutuksen tehden tarinoista todempia ja todellisuuttamme muokkaavia. (Liesaho 2004, 142) Rappareit tuovat usein esille yhteiskunnallisia epäkohtia ja neuvovat, miten elämässä pärjätään (Tynkkynen 2017, 34).

Rapin alagenreistä keskeisiä tutkimukselleni ja aineistolleni ovat knowledge rap l. tiedostava rap ja gangsta l. reality rap. Rapin genrejä määrittelevää kirjallisuutta on tarjolla kohtuullisen vähän. Rap-lyriikan aiheet ja teemat vaihtelevat alagenreittäin. Kuten tulen hiphopin historiaa puidessani kartoittamaan, eri perinteissä on tuotettu erilaisia sanoituksia erilaisin painotuksin. (Chang 2008)

---

¹⁷Esimerkiksi "Siispä heitä kledjut vittuun ja asetu nelinkontin / niin Hinkki hieroo pimpin märeks, tsekkaa sun takakontin / näin hyvää seksii harvemmin tulet siis saamaan / joten on oikeus ja kohtuus saada siementää sua naamaan." MC Taakibörsta: "Tuu lusii mun punkkaa" (*Taakibörsta EP*, 2000, *Megamania* 2001).

¹⁸ <https://yle.fi/uutiset/3-9671755> viitattu 15.10.2017

¹⁹ "Huumeista ja niiden käyttämisestä räpätään avoimesti ja jopa ylpeillen." https://yle.fi/ylex/uutiset/naiseen_kohdistuvasta_vakivallasta_fantasioiva_suomenkielinen_biisi_nousi_spotifyn_top10-listalle__mita_tasta_pitaisi_ajatella/3-9891066 Viitattu 23.2.2018

Krims (2000 70-74) on hahmotellut gangsta rapin kuvailevan gettojen elämää rikollisen näkökulmasta mystisen metaforisella otteella. Gangstalle keskeisenä on pidetty rap-tyylilleen uskollisia artisti-imagoja ja artistien persoonallisia, alueen raadolliseen todellisuuteen kytkeytyviä tyylejä (mts.). Knowledge rapille ominaisia teemoja Krimsin mukaan ovat politiikka, historia ja uskonto (2000, 75). Hip hop –kulttuurin ja ympäröivän maailman muuttumisen myötä genret ovat laajentuneet, muuttuneet ja niiden alkuperäisten merkitysten rinnalle on ilmestynyt runsaasti ironiseen sävyyn luettavaa materiaalia. Onkin yhä hankalampaa määritellä rap-musiikin genreä, koska ”puhtaita” lajin edustajia on varsin vähän erilaisten yhdistelmien määrän kasvaessa.

Kotimaisessa viitekehyksessä gangsta rap on näyttäytynyt pitkään humoristisena. On jopa spekuloitu, onko gangsta-rap mahdollista suomalaisessa viitekehyksessä (Westinen 2014, 68). Suomi-gangstassa on keskitytty pikkurikollisuuteen, *pöhinään*²⁰, hyvin pienten tai jopa kuvitteellisten²¹ rikollisjengien tekosista kertomiseen, aina gangstan parodiaan²² saakka.

Rapin kielessä viljellään runsaasti kulttuurisia viittauksia, englanninkielisiä lainoja ja samoja teemoja kuin alkuperäisessä, amerikkalaisessa viitekehyksessä. Viittaukset kuvaavat räppärin tunnetiloja, tyyliä tai käytöstä sekä rakentavat hybridihahmoa, joka koostuu amerikkalaisen ja eurooppalaisen kulttuurin suuntauksista. Rapissa tyypilliset englanninkieliset elementit olennainen osa muunkielistä diskurssia, joka ilmentää kytköstä rapin juuriin ja räppärin ilmaisukyvykkyyttä. Temaattiset yhteydet voivat olla ilmeisiä, vaikka rinnasteiset yhteisöt olisivat todella erilaisia (esim. getto vs. huono-osaisten lähiö). Kyse ei kuitenkaan ole imitoinnista tai täydellisestä emansipaatiosta: rap toteutuu lokaalisti ja globaalisti (globaalisti), etäännyttäen toisaalta paikallisesti itseään USA:ssa toteutuvista muodoista. Toisin sanoen paikallista hiphopia pidetään alkuperäisinä kaavoina, jotka täytetään paikallisilla aineksilla: teemoilla,

---

²⁰ *pöhinä* tarkoittaa monenlaista epämääräistä toimintaa, kts. Kuivas 2003.

²¹ Esim. Eevil Stöö –niminen artisti ja KCMD Mafia –niminen jengi.

²² Stepa-niminen artisti, kts. Westinen 2014, 92, 104

toiminnoilla ja kielellisellä ilmaisulla. Tämä diskurssien ambivalentti vaikutteiden hakeminen Yhdysvalloista ylittää myös genererajat, kuten musiikin historiasta tiedämme. (Androutsopoulos, Scholz, 2002)

Helsingin slangi²³ on leimallista erityisesti helsinkiläiselle hiphopille ja rap-musiikille sen osana. Slangi ja monikielisyys ovat huomionarvoisia myös intertekstuaalisuutta tuottavina ja siten lajituntemusta osoittavina piirteinä (Helin-Välkky 2011, 17). Murre ja slangi luovat teksteihin paikallisuutta ja sitovat puhujat tiettyihin, kielensä puolesta erottuviin diskursseihin (Helin-Välkky 2011). Puheenomaisuus on toki myös ylipäättään lyriikalle ominainen piirre (Viikari 1987, 54; Lehikoinen 2010, 214). 2010-luvulla myös murteita sisältävät sanoitukset näyttäisivät olevan yleistymässä slangi-ilmaisun rinnalle.

1.2 Heikki Kuula

Aineistossani Heikki Kuula –henkilön artistinimi on Heikki Kuula. Toisaalla hän on esiintynyt mm. aliaksilla *Huukki-Heikki*, *Perhosveitsi-Heikki* (*Perhosveitsi-Heikki ja Lika-Aki* –duossa), *Héctor Gucci* (*Teflon Brothers* –yhtyeen varhaisilla levyillä), *Lännen Lokein* ja *DJ Seinä*. Eniten HK on julkaissut artistinimellä *Heikki Kuula*. Heikki Kuula sopii näiltä osin amerikkalaiseen ja nyttemmin kotimaiseen (Räsänen 2013, 86) hiphopin perinteeseen, jossa taitelija- ja salanimien käyttö on tyypillistä. Salanimillä on ilmaistu ryhmän, yhteisön ja itsensä puolesta puhumista, mutta toisaalta siten mahdollistuu huolien purkaminen toisen persoonan kautta (Kellner 1998, 205).

---

²³ Tunnetaan myös Stadin slangina.

Oman nimen käyttöä rap-artistinimenä on pidetty viittauksena siihen, että artistiminä on lähellä omaa minää, jolloin alter egolle ei ilmenisi tarvetta (Räsänen 2013, 47). Toisaalta on esitetty, että Heikki Kuulan sanoitusten tarinat eivät kertoisi suoraan HK:sta huolimatta nimen suoranaisestä käytöstä myös lyriikan tasolla (Tynkkynen 2017, 8), mitä pidän järkevämpänä tulkintana. HK on käyttänyt useampia artistinimiä useissa eri projekteissa, mikä voidaan nähdä artistin haluna erotella äänessä olevia ”persoonia” (Räsänen 2013, 89). Tällainen erottelu kuvastaa nähdäkseni halua erotella eri artistiroolit tai –imagot toisistaan ja käyttää kutakin nimeä tietynlaisen agendan ilmaisuun.

HK:n artistinimi *Heikki Kuula* ilmaisee varsin laajaa skaalaa erilaisia kohtaloita koko tuotannon tasolla. Tätä on aiemmin kuvattu *äänen antamiseksi* sanoituksissa esiintyvälle hahmolle (Tynkkynen 2017, 8). Kaikki tarinat, joissa *Heikki* esiintyy, eivät voi viitata samaan hahmoon. *Heikki* viittaa täten johonkin yleisempään tai mahdollisesti toimii vain ilmaisun työkaluna teksteissä.

Teflon Brothersin ja HK:n viime vuosien hyvin menestyneet tuotannot²⁴ poikkeavat merkittävästi tutkimusaineistostani, joka ei ole saavuttanut yhtä merkittävää mediahuomiota tai myyntiä. Toisaalta HK:n kirjoittamat lyhyet, tarttuvat kertosäkeet²⁵ ovat myös soolotuotannolle tyypillisiä. Aloittaessani tutkimustani vuonna 2014 Kuula ei ollut soolotuotannollaan kohonnut albumilistojen kärkisijoille tai myynyt kultalevyyn oikeuttavaa määrää, minkä johdosta häntä on voinut pitää valtavirran ulkopuolisena rap-muusikkona.

Heikki Kuulan tyyli on nähdäkseni monelta osin gangsta rapia. Kuulan gangstassa jengit ovat sivuosassa ja näyttäytyvät vain harvoissa yhteyksissä, mutta gangstan lajipiirteitä sanasto- ja ilmaisumuodon tasolla (prostituoidut, sutenöörit, huumeiden käyttö ja myynti, uhoaminen...) on mukana. Kuulan gangstan ironia on vaikeaselkoisempaa kuin aikansa muilla artisteilla. Väkivallalla uhkailu tai

---

²⁴ <http://www.rumba.fi/uutiset/kusen-ennemmin-muuntajaan-heikki-kuula-teki-kappaleen-suomalaisille-miehille/> viitattu 16.10.2017

²⁵ <http://www.hs.fi/arviot/Levy/T/a1353034474534> viitattu 14.10.2017

väkivallan tekojen kuvailu ovat kuitenkin sivuosassa, kuten aikansa muillakin kotimaisilla artisteilla, poiketen amerikkalaisista esikuvistaan²⁶. Gangstan yleisestä linjasta poiketen Kuulan puhujat ovat melko yksinäisiä tallaajia ja kappaleilla mainitaan varsin kitsaasti mitään jengejä. Toisaalta kotimaisessa viitekehyksessä jengit eivät toteudu amerikkalaisittain muutenkaan. Tutkimusaineistoni albumeilla on varsin vähän vierailevia artisteja, eikä vierailuissa ole levyttävän artistin ja vierailevan artistin välistä sanallista kontaktia.

Kuulan sanoitusten viitekehyksinä toimivat erityisesti rapin, tarkemmin katsottuna Helsingin lähiöihin sijoittuvan rapin, ohella elämä lähiöissä ja suomalainen – rock-lyriikastakin tuttu – melankolinen mentaliteetti. Kuulan tuotosten tarinoista useimmat rakentuvat näiden rajaamaan kurjaan miljööseen, ja ovat siten tunnelmaltaan kovin mollivoittoisia. Mukana on rappiokohtaloita, mutta toisaalta myös suomirock-henkistä mustaa huumoria, mikä on ristiriidassa Kuulan gangsta rap –tyyppisen ilmaisen kanssa. Tuloksena on usein ironisia tulkintoja. Tällainen ironinen kehys liittyy kotimaisittain musiikkihistoriallisesti enemmänkin rockin ja iskelmän kuin suomiräpin lajiin.

Monissa Kuulan varhaisissa kappaleissa on havaittavissa viittauksia karaokekontekstissa suosittuihin kappaleisiin, minkä voi nähdä eräänlaisena pohjana kappaleiden tematiikalle sen lisäksi, että kappaleissa on jonkin verran

---

²⁶ Suomessa rikollisuus ei ole niin suuri ongelma kuin Yhdysvaltojen kaduilla, eikä sitä haluta tuoda ylpeänä esille. Yhdysvalloissa monet artistit saavat päinvastoin jopa lisää kunnioitusta, jos ovat todella kokeneet rankan ja laittomuuksien täyttämän elämän. Suomessa pääpaino lienee musiikissa, jossa pelkkä uho ja uhkailu riittävät shokeeraamaan yleisöä tarpeeksi. Yhdysvalloissa suosittu gangsta rap on yksi hiphopmusiikin genreistä, joka käsittelee rikollisia aiheita, kuten väkivaltaa, huumeita ja prostituutiota. Gangsta rappia on kritisoitu paljon mm. väkivallan, sovinismin, katujengien ja rikollisuuden ylistämisestä. Artistit ovat puolustautuneet sanomalla, että he vain kuvaavat katuelämän todellisuutta. (Räsänen 2013, 81)

myös suoria viittauksia karaokeen²⁷. Sanoituksissa on usein väännöksiä erilaisista karaoken ikivihreiden hittien kertosäkeistä: "- - bensa vaihtus suomes bentsoks suomessa"; "- - pakastan mummoni, lennän luoksesi / siteeraan vaik Raptorii sun vuoksesi" jne. Tynkkynen (2017, 45-46) kommentoi HK:n ammentavan mm. Hectorin, Kasevan ja Eppu Normaalin lyriikasta. Tynkkynen on havainnut, että Kuulan *Blacksuami*-albumilla käyttämät viittaukset ovat 1980-luvulta (mts.), erityisesti rock- ja iskelmälyriikasta. 1980-luku viittauskohtana toimii vedenjakajana monien Kuulan puhujien välillä, sillä sen merkitystasot avautuvat vanhemmalle väestölle eri tavoin kuin 2010-luvun nuorisolle. Toisaalta monet viitatuista teksteistä ovat hyvin tunnettuja, ikivihreitä klassikoita. Huomionarvoista on lisäksi, että 1980-luvulla myös rap-musiikki rantautui Suomeen (palaan tähän luvussa 1.4).

Karaokevivahteita tukee myös varhaisten levyjen ilmaisun sävy, jota on luonnehdittu toteavaksi, haikeaksi ja hieman humoristiseksi²⁸. Humoristisuus ja kappaleissa kerrottavat tarinat ovat mahdollisesti myös lähtöisin karaokeympäristöistä²⁹. Toisaalta levyjen synkkä tematiikka ml. hylätyksi tulemisen motiivi peilaavat nähdäkseni juuri useimpia niistä sanoituksista, joita karaokeravintoloissa iltaisin kajahtelee.

Karaokeympäristö on varmasti olennainen osa HK:lle tärkeintä miljöötä, Helsingin Kalliota. Kallio on lähiö, joka on perinteisesti ollut statukseltaan työläiskaupunginosa, mutta on viime vuosikymmeninä gentrifioitunut eli muuttunut keskiluokkaiseksi asuinalueeksi³⁰, joka on keskeinen myös pop-

---

²⁷ "Karaoken luvatus maas syväl suomessa Olavi Virta ei oo ohitettu suonessa" ("Isi itkee", "PLLP", Yellowmic records 2008); "Sä olit rentturäntty perjantain tyrkky / laulamas niit koskettavii laulujas" ("Sinipunasii", mts.)

²⁸ <http://www.rumba.fi/arviot/heikki-kuula-blacksuami-%E2%80%93-kuula-melkein-paassa/> viitattu 16.10.2017

²⁹ "Muistaakseni Heikki Kuula on sanonut, että tärkeintä on ollut kuunnella tyyppejä kuppiloissa ja poimia parhaat läpät." Kohdassa 1:37 <https://www.mixcloud.com/aksim/uusi-legacy-160315-sanoittaminen-paperi-t/> viitattu 9.10.2017

³⁰ <https://www.hs.fi/koti/art-2000005196697.html> viitattu 14.10.2017

kulttuurille³¹. Monien sanoitusten tapahtumat sijoittuvat kaupunkiin ja kaduille, jotka ovat niitä tiloja, joista hip hop-kulttuuri keskeisesti ammentaa (Liesaho 2004, 132). Kuula luo Kalliosta myyttiseksi tulkittua³² kuvaa, jossa tapahtuu kirjavia asioita vastaavalla tavalla kuin yhdysvaltalaisissa getoissa sikäläisessä *gangstassa*. Kuvauksissa törmäyskurssilla ovat marginalisoitujen yksilöiden kohtalot ja ympäröivä maailma, joka näyttäytyy syrjäytetyille (tai näkökulmasta riippuen *syrjäytyneelle*) yleisesti hyväksytystä poikkeavana. Tämä asetelma luo myös poliittisen kehyksen, jossa ovat vastakkain häilyvä yhteisöllisyys ja yksilön alleen hautaava vastuu omista teoista.

Kallioon kytkeytyy muidenkin artistien sanoituksissa voimaa, joka tuottaa identiteettiä ja saa yksilön samastumaan kaupunginosaansa (Partanen 2016). Kallion on tulkittu muodostavan kontekstin koko elämän fyysis–henkisellem toiminnalle. Yksilö kokee elämän ennalta määriteltynä ja oman kohtalon olevan muiden (poliittisten) tahojen käsissä. Näistä syistä johtuen asuinpaikka määrittää sanoitusten tasolla myös yksilön tulevaisuutta merkittävässä määrin. (mts.)

Edellä mainitun vuoksi myös paikallisuuden käsitteellä on paikka tutkimuksessani. Paikallisuudella tarkoitetaan fyysisesti läheisen ympäristön ja kulttuurisen tason vuorovaikutuksen yhteyttä (Harju 2006). Ymmärrän paikallisuuden kaksisuuntaiseksi prosessiksi, jossa paikka muovaa yksilön ajattelua ja yksilöiden ajattelusta kumpuava toiminta ympäristöä. Paikallisuus liittyy usein identiteettiin vahvasti (Partanen 2016, Harju 2006, Helin-Välkky 2011), mitä voi käyttää keinona esimerkiksi roolihahmonluontiprosessissa. Paikan, genren ja identiteetin suhdetta selittää myös hiphopin historia, jota käsittelen myöhemmin.

Yksi työläislähiöiden leimallisista piirteistä Helsingin alueella on stadin slangin käyttö. Analysoimani runot, kuten Heikki Kuulan lyriikat ylipäätään, sijoittuvat tapahtumiltaan Helsingin alueelle. HK:n sanoitukset vilisevät paitsi Stadin

---

³¹ <https://www.kiinteistomaailma.fi/asuinalue/kallio> viitattu 20.2.2018

³² <https://www.radiohelsinki.fi/podcast/34587/Heikki+Kuula+Njassan+vieraana+13.10.2014> viitattu 4.6.2016

slangia, myös huumeisiin ja niiden käyttöön liittyvää kieltä. Tulkitsen slangin käytön paikallisuutta korostavan ilmaisun ohella persoonallisena kielenkäyttönä (idioletkina), jolla rakennetaan puhujarooleja roolirunossa. Olen pyrkinyt selventämään yleiskielestä poikkeavaa sanastoa pääasiallisesti tutkimuksen alaviitteissä, jotta analyysiteksti ei kuormittuisi liiaksi.

Heikki Kuulan sanoitukset ovat usein alkusoinnullisia, mikä on suomiräpille kokemukseni mukaan epätyypillinen piirre. HK ei ole teknisesti taitavimpia suomiräppäreitä tai ei ainakaan pyri luomaan monimutkaisia riimirakenteita, mikä lisää sanoitusten ja sanoman painoarvoa hänen kappaleissaan. Tässä tutkimuksessa en keskity sointuihin, rap-tekniikoihin tai metriikkaan, sillä ne menevät ohi painopisteen.

1.3 Teoriasta ja aineistosta

Runouden käsittelyn keskeisiin käsitteisiin kuuluu puhuja (siis persoona, lyyrinen minä tai mimeettinen minä). Kyseessä on sanojen lausuja, kuviteltavissa oleva, lukuprosessissa kuultava ääni. Puhuja määrittyy paitsi repliikeistään, myös puhujan toimintaa tarkastelemalla. Puhujan maailmankatsomus on mahdollista hahmottaa runon konteksteista käsin. Tärkeää on kuitenkin huomata, että puhuja ei hahmotu vain runosta käsin, vaan tekijän tuotanto, kirjalliset viittaukset ja lajin edustamat kontekstit ovat hyvin keskeisiä. (Viikari, 2003). Tietysti rap-lyriikasta puhuttaessa ääntä määrittelevät osaltaan myös musiikilliset ja performatiiviset seikat, joihin en kuitenkaan tässä tutkimuksessa ota kantaa vaan pysyttelen kirjallisen aineksen tutkimuksessa.

Rooliruno on runouden alalaji, jossa puhuja yksilöityy korosteisesti puhetilanteeksi hahmottuvassa runossa. Fiktiivisen tilanteen kehukseen

kytkeytyvien kokemusten, tunteiden ja ajatusten ilmaiseminen on roolirunon keskeinen elementti. Otsikkoa pidetään roolirunolle tärkeänä lajitunnuksena, joka avustaa puhujan ja sitä kautta runon tulkintaa. (Seutu 2009, 20) Roolirunouden osalta rap-musiikille tyypillinen on monologimuotoinen rooliruno, jossa ei ole kertojaa. Roolirunous kytkeytyy usein persoonalliseen kielenkäyttöön (mts., 33), mikä on tyypillistä rap-lyriikalle (Androutsopoulos & Scholtz 2000).

Puhekielen käyttö on toki ominaista myös genrekonventioiden näkökulmasta: "Puhekielen ja murteen käyttö on tietoista antinormatiivisuutta vastalauseeksi vallankäytölle ja sisältää samalla leikillisyyttä, vähättelyä ja ironiaa (Mielikäinen 2005: 51), minkä takia se on ominaista erityisesti hiphopkulttuurille" (Räsänen 2013, 15). Tämä on osa kulttuurisen identiteetin rakennusta, jollaisena rapin tekeminen voidaan myös historiansa valossa nähdä (Krimms 2000, 94; katso myös Chang 2008).

Identiteetin rakentamisen prosessiin kytkeytyy myös puheenomaiseen runouteen usein liitettävään tunnustuksellisuuteen, jossa runon puhuja kertoo lukijoille kipupisteistään, jotka voivat olla oikeita tai kuviteltuja. Lisäksi kirjoittajaa muistuttava henkilö voi esiintyä runossa. (Parkko 2012, 128,13–131, ks. myös Seutu 2009)

Heikki Kuulan sanoitukset ovat pääasiallisesti roolirunouteen luokiteltavaa, puheenomaista materiaalia, mikä ei ole rap-sanoituksille lainkaan epätavallista. Monista kappaleista löytyvät roolirunouden tyypilliset lajisignaalit: yksilöytyvä puhuja, puhetilanteen keskeisyys, otsikko, yleensä ajallisaikallinen kehys sekä puhujan ilmaisun kielelliset erityispiirteet. Nämä kaikki tukevat puhujan yksilöitymistä (Seutu 2009, 23).

Mimeettisen minän (subjektin, puhujan) käsitteen avulla voidaan pureutua tehokkaammin siihen, mitä roolirunossa sanotaan ilmitasolla. Mimeettinen minä elää runon omassa maailmassa, jossa se suhteutuu siellä vallitseviin olosuhteisiin, hahmoihin ja mahdollisiin muihin persooniin sekä osallistuu ko. maailman tapahtumiin (Haapala 2005, 79). Mimeettinen minä käsitetään retorisen minän

hallitsemaksi välineeksi, joka on oikeastaan runon ilmeisin taso, yksi runon figureista ja samalla retorista keinoista. Retorinen minä taas on se lause- ja syntaksitasolla sijaitseva puhujataso, joka määrittää mimeettistä minää, runon todellisuutta ja niiden kautta arvomaailmaa sekä huolehtii runon kielellisestä rakentumisesta. (Haapala 2007, 217-221) Noudatan Haapalan tavoin käsitejakoa mimeettiseen ja retoriseen minään retorisen subjektin (Hedberg 1991) sijaan. Mimeettisen ja retorisen minän suhde on siis hierarkkinen: mimeettinen minä on retorisen minän hallitsema (mts.). Retorista minää (tasoa) on mahdollista havainnoida runon rakenteellisia ja kielellisiä yksityiskohtia analysoimalla. Retorinen minä vaikuttaa siis runon ideologiaan ja puhujan äänen muodostumiseen ja aktivoituu roolirunoudessa erityisesti kantaaottavuuden tai puhujan puheen ironisoitumisen myötä. Ironisoituminen voi ilmetä lukuprosessissa ristiriitana puhujan ja lukijan tulkinnan ristiriitaisuuden myötä. (Seutu 2009, 257) Mimeettisen ja retorisen minän käsitteiden avulla tarkastelen roolirunojen ilmaisun eri tasoja ja ne helpottavat syvemmän analyysin selittämistä.

Retorista tasoa tarkastellessa on syytä ottaa huomioon tulkitseva vastaanottaja. Lukijalle muodostuu roolirunoa tarkastellessa aktiivinen tulkitsijan paikka, mikä mahdollistaa hierarkkisesti ylemmän, retorisen tason avaamisen. (Seutu 2009, 43; Seutu 2012, 257-258)

Runoilija ei kirjoita vain runoja, sillä teos on sommittelutavastaan huolimatta kokonaisuus, jolla on teoksellinen ulottuvuus. Runojen kokoamisessa on havaittavissa tietty periaate, sillä erilaisella järjestyksellä tai pienellä poistolla voidaan tuottaa erilainen teoskokonaisuus eli teoskompositio. Tekstien tapa liittyä yhteen vaikuttaa siihen, miten runoteosta luetaan. Runoteosten jatkumot ovat enemmän assosiatiivisia kuin kausaalisia, minkä vuoksi runoja yhdistää pikemmin puhujan asenne tai teema kuin kerronnallinen jatkuvuus. Teoskokonaisuuden jäsentymistä ohjaavat motot, runosarjat, runojen nimet, tyylilliset ja temaattiset valinnat ja niin edespäin. (Haapala 2012, 159-162) Teoskokonaisuuden hahmottumiselle olennaisia ovat kehysrunot, jotka voivat paljastaa teokselle ominaisen puhumisen tavan ja siten hahmottaa myös koko teoksen temaatiikkaa

(mts., 165-166). Heikki Kuulan kokoelmissa tämä kehys muodostuu aloitus- ja lopetusrunoissa, kuten tulen osoittamaan luvussa 5.

Teoskokonaisuus on hahmoteltavissa puhuja-asemien avulla, jotka ovat samankaltaisten puhujien ryppäitä. Puhuja-asemia voi yhdistää juuri asenne tai teema. Puhuja-asemat kuvaavatkin runojen välisiä suhteita mimeettisen ja retorisen tason hahmottaessa yksittäisiä puhetilanteita. Asemia kokoamalla voidaan abstrahoida teoksen arvomaailmaa. Puhuja-asemat eivät välttämättä seuraa toisiaan, vaan voivat olla teoksessa hajallaan. Samoja runoja voidaan lisäksi tulkita temaattisesti monilla tavoilla painotuksesta riippuen. Puhujia voidaan jäsentää ryhmiin yhteisten piirteidensä kautta, jotka voivat olla ideologioita tai maailmankatsomuksellisia, valintoihin tai olotiloihin kytkeytyviä. (Haapala 2005, 85-86) Teoksen puhujien ryhmät voivat olla dialogissa toistensa kanssa maailmankatsomuksensa tai tyyliinsä suhteen (Haapala 2005, 94-95).

Runon puhujien ja puhuja-asemien kokonaisuutta määrittää runoilijan käsite. Kyseessä on kirjailijapersoonan yhtä tai useampaa teosta varten ottama tekijärooli. Käsite käsittää teoskokonaisuudesta (tai niiden joukosta) välittyvät arvot ja normit, jotka lihallistuvat yksittäisten runojen retorisen minän ohjaamisessa asetelmissa sekä siinä, miten puhuja-asemat asemoidaan. Kokoelman tyyllinen varianssi on niin ikään runoilijan masinoima. Runoilija määrittää sitä rakenteellista, runokokoelman muodostamaa tekstuaalista maailmaa. Runoilijan jäsentämiä seikkoja ovat siis kokoelman kieli, tyyli, näkökulmat ja arvot. Nämä seikat luonnollisesti ohjaavat tulkintaa. Hierarkkisesti mimeettistä tasoa ohjaa retorinen taso ja retorista tasoa runoilija. (Haapala 2005, 92-93)

Roolirunoudessa tunnetiloja ja puhujan persoonallisuutta rakennetaan affektiivisuuden avulla. Affektiivisuudella tarkoitetaan puhujan tunteiden ja asenteiden välittämisen keinoja. (Seutu 2009, 29) Affektiivisuuteen liittyy keskeisesti ajatus osallistavasta lukemisesta, jossa lukijasta tulee runon puhetilanteen aktiivinen osapuoli. Tämä on luonut pohjan sille, että lukemisesta tulee osallisuutta. Lukija osallistetaan tekstiin esimerkiksi puhuttelun tai deiktisyyden keinoin. Runon kieli voi siis ohjata lukijaa tekstissä ilmenevien

emootioiden ja eettisten normien äärelle – affektiivinen teksti pyrkii vaikuttamaan lukijaan. (Seutu 2012, 249-250) Roolirunoutta on kotimaisessa viitekehyksessä hyödynnetty kantaottavissa yhteyksissä jo pitkään (mts., 255). Roolirunoudella on esitelty vähäosaisten asemaa (mts.), mikä on tutkimukseni kannalta erityisen keskeinen havainto.

Affektiivisuutta on pidetty tärkeänä asiana roolirunolle, jossa käsitellään tunneperäisiä kriisitilanteita ja psykologisia haasteita (Seutu 2009, 29). Rooliruno voi vaikuttaa lukijan asenteisiin sekä arvoihin (Seutu 2007, 20). Affektiivisuus paljastaa asioita puhujasta, joka voi vertautua todelliseen ihmiseen tai vähemmistön edustajaan (mts.).

Affektiivinen puhetapa on nähdäkseni rap-sanoituksille varsin tyypillinen, ei vähiten lajihistoriansa vuoksi, sillä sanoitukset ovat ilmaisseet turhautumista ja epätoivoa pitkään (Kuivas 2003). Rapilla on pyritty vaikuttamaan kuulijoiden asenteisiin ja arvoihin, enkä usko Heikki Kuulan tekevän tässä poikkeusta.

1.4 Hip hopin synty ja keskeiset elementit

Hiphop on monitahoinen kansainvälinen ilmiö eikä sillä ole yhtä ainoaa historiaa. Hip hopin historia riippuu tulkitsijan näkökulmasta sekä kontekstista, jossa se esitellään. (Westinen 2014, 30) Tässä luvussa taustoitan aineistoni kannalta olennaista hip hopin historiaa. Historian kautta selittyy merkittävä osa hiphop-lyriikan perinteisestä tematiikasta sekä aiheista ja sen kautta pystyy hahmottamaan, mikä nykyisissä sanoituksissa on konventioiden mukaista ja mikä niistä eroavaa.

Hip hopin yleisimmin mainitut musiikilliset ja performatiiviset juuret ovat lähtöisin Jamaikalta: 1950—1960-lukujen *sound systemit*, studioiden omistajien

järjestämät ulkoilmatanssit sisälsivät levyjen soittajien *toastauksia*³³, levyjen päälle ja väliin huudeltavia riimejä ja erilaisia sanontoja. (mm. Rätty 1995: 2-3; Hilamaa & Varjus 2000: 140-141)

Hiphopin muista musiikillisista juurista on epäselvyyttä. Yhtäältä juurien sanotaan olevan amerikkalaisessa bluesissa ja jazzissa (Mikkonen 2004, 32), toisaalta Synteettinen diskomusiikki ja R&B katsotaan myöhemmiksi juuriksi (Mikkonen 2004, 30). Hiphop-musiikki on kiistatta ammentanut myös funkista ja reggaesta sekä myöhemmin ottanut vaikutteita useista muista rytmimusiikin genreistä. Hiphopin musiikillinen puoli seuraa aikaansa ja flirttailee ajoittain useimpien suosittujen genrejen kanssa, ml. esim. gospel ja kansanmusiikki (Westinen 2014, 57). Heikki Hilamaa ja Seppo Varjus (2000) näkevät hiphopin osana mustan musiikin kehitystä, jossa uusi soitin tai soittimen uudistunut käyttötapa ovat synnyttäneet uuden tyylin (mts. 193). Musiikilliset tyylit ovat jatkuvassa muutoksessa ja erilaisia synteesejä syntyy koko ajan lisää.

Hip hop –kulttuurin voidaan nähdä syntyneen New Yorkissa vallinneiden olojen myötä. 1950-luvun lopulla kaupunkisuunnittelun vuoksi Bronxin alueen asukkaiden köyhyys ja identiteettiongelmat alkoivat kärjistyä varakkaiden muuttaessa alueelta pois. Alueen slummiutumisen vuoksi sinne muutti afroamerikkalaisten ohella muiden muassa köyhiä Karibialta poistuneita työttömiä. (Rose 1994, 2, 34; Mikkonen 2004, 32; Chang 2008, 25-35)

Eräänä seurauksena alueen laajamittaiselle kurjuudelle olivat nuorten jengiytyminen ja jengien välinen kilpailu, joka ajoittain kärjistyi väkivaltaisiksi konflikteiksi, joita on kutsuttu myös jengisodiksi (Chang 2008: 59-85). Jengeissä oli parhaimmillaan jopa 20 000 jäsentä. Pahimmillaan ne määräisivät monista asioista kaupungin kaduilla. Jengisodat jatkuivat 1970-luvun puoleen väliin saakka, jolloin jengit alkoivat hajota ja osa jengeistä (myös muissa kaupungeissa) kehittyi ns. posseiksi, kaveriporukoiksi. Toisaalta osa rap-musiikkiin

---

³³engl. *toast*, DJ:n puhetta soitettavan musiikin päälle, <https://www.thefreedictionary.com/toast> viitattu 22.2.2017

keskittyneiden jengien jäsenistä alkoi palata ajoittain huumekauppiaksi saadakseen käteistä. (Mikkonen 2004, 99.) Hiphop-kulttuuri mahdollisti turhautumisen kanavoinnin mm. musiikkiin ja tanssiin tuona ”vanhan koulun (old school)” aikana, jolloin jengitausta oli säännönmukaista hiphop-artistille. (Westinen 2014, 31 – referoi Prince 2006).

Hip hopin synty ajoitetaan 1970-luvun alkuun (mm. Rose 1994: 2; Riviera 2003: 58–59). Vielä 1970-l puolivälissä hip hop tapahtui noin seitsemän mailin alueella Etelä-Bronxissa (Chang 2008, 132-135). Kymmenen vuotta myöhemmin kulttuuri oli levinnyt myös Los Angelesiin ja 90-luvulle tultaessa ympäri maailmaa (Chang 2008).

Huomionarvoista on, että hiphop ei alkujaan nojannut lyriikkaan laisinkaan (Dorsey 2000: 332). Clive Campbellin (alias *DJ Kool Herc*) ansioksi voidaan laskea varhainen DJ-kulttuurin ja rapin kehitys, sillä hänen tyyliinsä *toastata* (eli kommentoida, kertoa tapahtumista riimitellen) tanssijoidensa tekemisistä musiikin tahtiin muistutti paljon rap-laulantaa (Chang 2008, s. 28-101). Usean levyn samanaikaisen soittamisen trendi levisi Karibialta sound system –tanssien perinteen osana New Yorkin ghettoihin, toastauksesta kehittyi rap ja myöhemmin sanoma politisoitui sorrettujen vähemmistöjen (sekä sorrettujen) ääneksi (Nieminen 2003, 168-169); Hilamaa&Varjus 2000, 140-143; Kellner 1998: 203). Tuota ääntä ovat kannattaneet Yhdysvaltojen ohella myös esimerkiksi Saksassa ja Ranskassa pääasiallisesti etnisiin vähemmistöihin kuuluvat henkilöt (Androutsopoulos & Scholtz 2000, 6).

Jameissa kilpailivat hip hopin alkuaikoina usein nuorisojengien jäsenet, pääasiallisesti esittelemällä breakdance-taitojaan. Tanssitaidoilla kilpaileminen toi hyvän vaihtoehdon jengitoiminnalle, vaikka tosiasiassa monet kovimmista breikkaajista olivat myös kovia tappelemaan. Hiphop-kulttuurin voikin nähdä monimuotoisena kilvoitteluna ja (karuista oloista kumpuavana) kulttuurin tuottamisena. Breikkausta on kuvattu myös aggression ja taisteluliikkeiden sikermäksi, mutta nykyisin tanssityyli ottaa vaikutteita kaikkialta. (Chang 2008, 136-138) Tässä voidaan nähdä hiphopin kolme musiikillista elementtiä: DJ (Disk

Jockey, tiskijukka, äänitteillä: tuottaja), MC (Master of Ceremony, räppäri) sekä b-boy (break-boy, breikkaaja, breakdance-tanssija), joista kaikki kilpailevat muiden saman lajin edustajien kanssa.

Hip hopia on perinteisesti (mm. Tervo 2012: 81, Westinen 2014, 30) kuvattu neljän elementtinsä kautta. Aiemmin mainitut DJ-, MC- ja breakdance-toiminta yleistyivät saman kymmenvuotisen ajanjakson aikana kuin graffitit, joista tosin tehtiin ensihavaintoja jo vuonna 1965 (Chang 2008, 94) ja jotka yritettiin laillistaa ensimmäisen kerran 1972. (Isomursu 1998, 18) Graffiti on vaikuttanut merkittävästi hiphopin estetiikkaan esimerkiksi keikkalavojen ehostuksen osalta (Tervo 2012, 89). Myös vaatetuksessa graffiti-tyylit ovat tyypillisiä. Rap-musiikin sanoituksissa graffitin läsnäolon sekä luomisen voi luokitella yleiseksi aiheeksi (Suomessa mm. Heikki Kuula: Sporissa, Flegmaatikot: Feimii, Steen1: Terapiaa). Graffitilla on arvioitu olleen monenlaisia merkityksiä: reviirin merkkäminen ja identiteetin rakentaminen (Isomursu 1998, 29, 113; Orejuela 2015, 17), omistamisen kritisoiminen (Chang 2008, 140), yhteisöllisyys (Isomursu 1998, 32, 42, 58, 71; Orejuela 2015, 18-19) sekä tilallinen vaikuttaminen (Forman 2002).

Myös uhoilu ja machoilu kuuluvat joidenkin graffitiharrastajien toimintaan (Isomursu 1998, 29). Toisaalta hip hop (ja graffiti sen osana) näyttäytyy muutoinkin vaihtelevissa yhteyksissä, joista usein mainitaan väkivaltainen gangsta rap (Mikkonen 2004, 31), vaikka myös mm. gospel-rappia tehdään. Graffitintekijöiden (joskus myös *wraittereiden*³⁴) kesken kilpaillaan myös siitä, kuka maalaa uskaliaimpaan tai näkyvimpään paikkaan (Orejuela 2015, 20).

Rap-lyriikka oli varhaisimmillaan itsen tai oman porukan kehua (kuten graffitikin), kerskumista ja juhlimisen kuvailua sekä sanakikkailua, mutta aihepertuaari laajeni 80-luvun alussa köyhyyden kuvauksiin, rotutasa-arvoon sekä muihin poliittisiin kysymyksiin. (Hilamaa & Varjus 2000, 151.) Kääntein voidaan nähdä tapahtuneen vuonna 1982, jolloin hiphop vakavoitui: gettojen elämän nurjaa puolta kuvaileva Grandmaster Flash and the Furious Five –yhtyeen

---

³⁴ *wraitteri* eli graffitikulttuurille omistautunut henkilö (Isomursu 1998, 121)

”Message” äänestettiin parhaaksi singleksi (Jauho 1993: 4). Vakavat aihepiirit, etupäässä elämä getoissa, valtasivat alaa aiemmin lähinnä omakehua ja uhoa sisältäneiltä hiphop-lyriikoilta (Mikkonen 2004, 34). Temaattisella tasolla oltiin siis laajennettu myös pahoinvoinnista kertomiseen.

Asuinalueita kuitenkin kunnioitettiin ja niihin kiinnytettiin (Androutsopoulos 2000). Monin paikoin alueita alkoivat jo 60-70-lukujen mittaan hallita jengit, joiden toimintaan kuului mm. huumekauppa (Hilamaa & Varjus 2000, 181). Jengien aluekonfliktit kärjistyivät ajoittain väkivaltaisiksi ja virkavallan kykyjen (tai kiinnostuksen) ulottumattomissa oleviksi (Chang 2008).

1980-luvun lopulla hiphop-kulttuuri alkoi näkyä yhdysvaltalaisessa televisiossa, elokuvissa sekä musiikkijulkaisuissa, mikä vaikutti osaltaan kulttuurin globaalistumiseen (Westinen 2014, 32). Hip hop kaupallistui Yhdysvalloissa (Hilamaa & Varjus 2000: 179, 203) ja myyviä artisteja alkoi nousta esimerkiksi Queensista (*Run-D.M.C.*) sekä pian myös New Yorkin ulkopuolelta. Samalla hiphop-genrejen kavalkadi monipuolistui. Kulttuurin alkaessa levitä syntyi kysymys aitoudesta. Aitoudessa on kysymys underground-suuntauksen (ei-kaupallisena nähtävän) ja kaupallisen hiphopin välisestä jaosta, joka juontaa juurensa suurten levy-yhtiöiden masinoimaan muutokseen, jossa MC nostettiin hiphopin keskeiseksi elementiksi. (Price 2006, 45)

Myös länsirannikolla alkoi tapahtua. Los Angelesin hiphop-yhteisö alkoi tuottaa lyriikkaa uusista aiheista: *gangsta rapin* (l. *reality rapin*) aikakausi sai alkunsa. Aiheisiin lukeutuivat väkivaltamässäily, misogynia sekä rikollisuuden ihannointi. (Hilamaa & Varjus 2000, 179, 188; Chang 2008, 334) Tavallaan kyse oli bluesin perinteen jatkamisesta: koettuun todellisuuteen perustuvista kostotarinoista. Samalla tuttu aihe, jengielämä, alettiin nähdä ensimmäistä kertaa positiivisessa valossa (jengien ulkopuolella). (Hilamaa & Varjus 2000: 180) Keskiöön nousivat artistit, jotka mahtailivat rikollisilla teoillaan mahdollisesti myös jengiänsä kehuen. Kunnioitusta jopa lisäsi se, että on elänyt rankkaa ja laittomuuksia pursuillutta elämää. (Räsänen 2013, 81) Toisaalta vanhat juhlimiseen, huumoriin

ja muihin positiivisiin aiheisiin keskittyvät kappaleet pysyivät osana rap-lyriikan spektriä.

”Old school –videoissa dj oli stara, keskipiste. Sen toisella puolella oli räppäri ja toisella puolella breikkarit. Musiikkiteollisuus on tehnyt mc:stä staran, ja monella mc:llä ei edes ole dj:tä. Lisäksi breikkarit ovat vaihtuneet tanssityttöihin.” Jani Tolin, musiikkivideo-ohjaaja kommentoi (Mikkonen 2004, 92)

1990-l puolivälissä hiphop-lyriikat synkenivät ja esimerkiksi kuolema-teemasta tuli yleinen (Tajakka 1995: 2). Yhdysvaltojen länsi- ja itärannikoiden rap-artistit olivat konfliktissa, jonka alkuperä ei ole kovinkaan selkeä. Joka tapauksessa seurauksena oli ns. *biiffi* l. uhoaminen, pilkkaaminen (*dissaaminen*) ja haistattelu puolin ja toisin. Lopulta tilanne kilpistyi kahden tunnetun artistin, Tupac Shakurin ja Biggie Smallsin ampumisiin. Kyseessä voidaan nähdä olleen äärimmäistapaus siitä, mihin hip hop -kulttuuri on alusta alkaen perustunut: kilpailullisuuteen. (Westinen 2014, 259). Ensimmäisinä kilpailivat DJ’t, myöhemmin breakdance-tanssijat ja graffititaiteilijat, viimeisenä MC’t. Toisaalta mainittu artistien välinen konflikti osoitti laajemmin, että gangsta rapin lyriikat yliampuvana tulkittavasta uhostaan huolimatta ovat totta, ”aitoja” (Hilamaa & Varjus 2000, 200). Tästä voidaan päätellä, että gangstan uho on ollut todellista, artistit ovat ottaneet itsensä vakavasti ja egot joutuneet todelliseen konfliktiin. Egot ovat rap-artisteille jopa liiallisen omanarvontunnon ohella tärkeitä (Miettinen 2011, 21).

Elämä hiphopin syntysijoilla näytti olevan edelleen varsin kurjaa 1990-luvulla. Esimerkiksi New Yorkin Harlemissa rikollisuus rehotti huumeiden ja väkivallan muodoissa. Köyhyys ja muut sosiaaliset ongelmat riivasivat yhä tummaihoisen väestön kansoittamia asuinalueita, vaikka alueiden eduksi myös gentrifikaatiota oli tapahtunut³⁵.

---

³⁵ https://en.wikipedia.org/wiki/Crime_in_Harlem viitattu 8.11.2017

Hip hopin keskeisiä historiallisia funktioita on siis ollut äänen antaminen sorretuille kansanryhmille³⁶, tilan haltuun ottaminen kulttuurin tuottamisen ja omistamisen tarkoituksiin (Forman 2004, 203; Parviainen 2014, 16-17), oman erinomaisuuden mainostaminen (Nieminen 2003, 181), identiteetin rakentaminen (Westinen 2014, 73; Parviainen 2014, 16-17), tiedon välittäminen l. valistaminen (*tieto rap*, kts. Liesaho 2004) globaali vaikuttamisen ja kantaaottavuuden ideologia (mm. Helin-Välkky 2011, 76; Parviainen 2014, 17). Kokonaisuutena tarkastellen hip hop on myös välittänyt vallitsevasta poikkeavaa moraalista sanomaa kertomalla teoista, jotka ovat yleisesti paheksuttuja tai lain kieltämiä: graffiti, roisi kielenkäyttö, verbaalinen solvaaminen, väkivalta, päihdyttävät aineet ja niin edelleen.

1.5 Hiphop-Musiikin historiasta Suomessa

Tässä luvussa esittelen muutamia tutkimukselleni relevantteja otteita suomalaisen rapin eli suomiräpin historiasta. Tiiviin ilmaisun nimissä pyrin kertomaan vain niistä ilmiöistä, jotka kytkeytyvät analyysiini. Useimmat näistä ilmiöistä on lainattu Yhdysvalloista, mutta niiden kotimaisessa ympäristössä poikkeava esiintymismuoto on olennaista taustoitusta analyysini ymmärtämisen kannalta.

Hiphop rantautui suomeen 80-luvun alussa graffitien sekä breakdancen suosion myötä (mm. Kuivas 2003, 24). DJ-kulttuuri oli kotimaassa voimissaan jo 70-

---

³⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Hip_hop viitattu 11.11.2017

luvulla³⁷, mutta varsinaisia kytköksiä hiphopin syntyyn sillä ei ole. Merkittävä kulttuurisen leviämisen vaikuttaja olivat 80-luvun alun breakdancea sisältäneet elokuvat (mm. *Beatstreet*, *Wild Style*, *Flashdance*) sekä sitä seuranneet tanssikurssit, joiden suosio kiiri suusta suuhun nopeasti (Jauho 1993, 47; Mikkonen 2004, 36). Mainituissa elokuvissa saattoi nähdä breikkauksen lisäksi myös graffiteja, DJ-työskentelyä sekä räppäystä (Tervo 2012, 81).

90-luvulla lähes ainoana suomiräpin genrenä ollut huumorirap reinkarnoitui, sillä Petri Nygård laittoi astetta härskimmän vaihteen silmään sillä saralla: kiroilua, solvausta ja seksuaalista kuvastoa vilisevät sanoitukset olivat olleet Popedan ja Sleepy Sleepersin heiniä. Myös Espoon Olarissa tuotettiin vastaavaa materiaalia Kehäketun (nyk. Edu Kehäkettunen) ja Setä Koposen toimesta. (Mikkonen 2004, 70-72) Erotuksena aikaisempaan voitaneen nähdä, että huumoria ei enää tehty ainoastaan irvaillemalla julkkiksille ja hip hop –kulttuurille.

2000-luvun alussa alettiin myös muodostaa hiphop-alakulttuurin sisäisiä porukoita, ns. *posseja*. Posseja on kuvailtu jäänteeksi New Yorkissa 1970-luvulle asti toimineista rikollisjengeistä, mutta uudelleenkontekstualisoinnissa väkivalta on vaihtunut rauhanomaisuuteen. (Mikkonen 2004, 99-107) Toisaalta kotimaisille hip hop -riimeille pettymys ja ärtymys ovat vaikuttaneet olevan leimallinen piirre jo 2000-luvun alussa (Kuivas 2003, 22). Tämä voidaan nähdä kotimaisena aggression ja turhautumisen kanavointitapana.

Vuodesta 2000 Suomessa on järjestetty freestyle rap -kisoja (Mikkonen 2004, 137), joissa kamppaillaan improvisoidun riittelyn saralla kilpailevaa MC:tä vastaan. Tapahtuma tunnetaan nimellä Rapin SM-kisat. Kisoissa korostetaan Suomalaisen hip hop –perinteen mukaisesti omaa erinomaisuutta ja toisaalta

---

37

http://yle.fi/uutiset/diskot_toivat_monelle_rakkaan__djt_ja_tanssipakat_muistetaan_yha/8810564
viitattu 11.12.2017

toteutetaan ns. iskulinja-hiphopia, jossa halvennetaan kilpailijaa (tämä piirre näkyy joskus myös hip hop –albumeilla). Kotimaiseen kansanperinteeseen voi nähdä kytköksiä Kalevalan runonlaulannan muodossa. (Nieminen 2003, 181) SM-kisojen merkitys monen artistin julkisuuden kasvulle on ollut suuri jo niiden ensimmäisinä vuosina (Mikkonen 2004, 78). Freestylessä ei ole aikaa miettiä riimejä pitkään ja artistit kuvailevatkin luomisprosessinsa tapahtuvan tiedostamattomalla tasolla (Sykäri 2014, 20). Kisojen konsepti on lainattu Yhdysvaltalaisesta hiphop-kulttuurista, joka tuli suomalaisten tietoisuuteen todennäköisesti rap-artisti Eminemin tähdittämän *8 Mile* -elokuvan³⁸ myötä. SM-kisojen osallistujat ovat tyypillisesti nuoria ja vielä levyttämättä olevia artisteja, ja freestyle nähdäänkin kaupallisesta hiphopista erillisenä ilmiönä, hauskanpirona³⁹ (mts.).

"Jos kuuntelee mitä tahansa hiphoplevyä, aina siellä puhutaan itsestä", kuvailee Iso H rap-lyriikan ja itsekorostuksen suhdetta (Mikkonen 2004, 63).

Muutaman suosion vuoden aikana on puhuttu tapahtuneen ”ylikuumenemisestä” kuluttajien innostuksen ja sitä myötä levy-yhtiöiden paniikinomaisen sopimustehtailun myötä (Paleface 2011, 52). Innostusta seurasi useiden vuosien lama, jonka aikana julkaisuja ja radiosoittoa oli vähän (Partanen 2016, 8; Westinen 2014, 42).

Hip hopin lama-aikaa seurasi kolmas aalto, vuodesta 2008 alkanut kasvukausi. Myyntiluvut kääntyivät kasvuun äänitteiden ja keikkojen osalta suomirapin suosion vertautuessa muihin suuriin genreihin. Suomiräp monipuolistui tyylien, aiheiden ja ideologian sekä paikallisuuden osalta. Myöhemmin suomiräpistä tuli yhtä suosittua kuin muistakin genreistä. (Westinen 2014, 43-44) Kehityssuunta on jatkunut myös 2020-lukua lähestyttäessä, vaikka suomiräp onkin saturoitumassa,

---

³⁸ 2002, Universal Pictures

³⁹ https://yle.fi/ylex/uutiset/edorf_oli_ensimmainen_joka_toi_toimivat_multiriimit_rapin_sm_kisoihin__enaa_pelkat_tuplariimit_eivat_riita_jos_kisan_haluaa_voittaa/3-9914778 viitattu 3.11.2017

sekoittumassa muihin genreihin. Tämä näkyy esimerkiksi siinä, miten menestyvissä kappaleissa on kasvavassa määrin mm. iskelmä- ja pop-osuuksia sekä pop-kappaleissa rap-laulantaa.

Tutkimusaineistoni sijoittuu juuri mainitun kasvukauden alkuun, aikaan ennen suomiräpin saturoitumista. Tuolloin genrehybridit eivät olleet vielä yhtä yleisiä kuin nykyään.

Huomionarvoista suomenkieliselle hiphop-kulttuurille on se, että levyttäneistä artisteista muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta kaikki ovat olleet vielä vuonna 2010 etnisyydeltään supisuomalaisia. Tämä seikka erottaa kotimaisen hiphop-kulttuurin globaalista, sillä hip hop on pitkään nähty erityisesti etnisten vähemmistöjen äänenä, kuten olen kartoittanut. Sen sijaan globaalia linjaa on seurattu siinä mielessä, että artistit ovat pääosin miehiä, joskin naisräppäreiden määrä näyttäisi olevan kasvussa.

Seuraavassa luvussa erittelen ”PLLP”-albumin puhuja-asemia, jotka tulkintani mukaan ovat kaikki miehisiä ja siten konventionaalisia. Pyrin kokoamaan niitä piirteitä, jotka yhdistävät albumin eri puhujia tiettyihin rooleihin, jotka ovat lyyris-kulttuurisesti tunnistettavia.

2 PLLP:n puhuja-asemista

Puhuja-asemat muodostuvat tietyn ominaisuuden jakavista puhujista. Tällainen ominaisuus voi olla puhetapa, olemisen tapojen samankaltaisuus tai jokin muu vastaava piirre. Puhuja-asemat tulevat näkyviksi kerronnallisuuden, yhtenäisen puhujan ja puhuja-asemien käsittelemien aiheiden myötä. (Haapala 2012, 87) PLLP-albumilla tällaisia aiheita ovat mm. uhoaminen ja melankolisuus. Puhuja-

asemat ilmaisevat käsityksiä minuudesta ja arvoista. Ne ovat siis asenteita ja arvoja, jotka heijastuvat keskenään samankaltaisten puhujien puheesta (Haapala 2005, 86). Tämä on havaittavissa esimerkiksi yhtenevää aate- tai tyyliä pohjaa hyödyntävistä pohjateksteistä (mts., 88). Voidaankin sanoa, että teoksissa on eri puhujarooleja, joissa toteutuu tietty puhuja-asema. PLLP-albumilla pohjatekstien yhtäläisyydet ilmenevät esimerkiksi siinä, millaisia hiphop- tai iskelmäkulttuurin tekstejä sanoituksissa on läsnä ja miten niitä käytetään osana sanoituksia. Heikki Kuulalla mukaan valikoituu erityisesti determinististä maailmankuvaa tukevia intertekstejä, jotka törmäytetään rap-artistiuteen, hiphop-taiteilijuuteen.

Puhuja-asemien avulla voidaan havaita teoksen sisäisiä viittaussuhteita. Niiden avulla lukija voi siis yhdistellä kokoelmassa esiintyviä puhujia piirteidensä mukaan. Täten puhuja-asemat ovat osallisina teoskokonaisuuden rakentamisessa. (Haapala 2005, 86, 91–92.) PLLP-albumilla puhuja-asemissa kuuluvat teoskokonaisuudelle olennaiset äänet ja niiden ilmaisemat teemat.

Tynkkynen (2017, 8-9) tulkitsee Heikki Kuulan ”Blacksuami”-albumilla olevan viisi puhuja-asemaa. Tynkkynen osoittaa siis, että albumin puhujat muodostavat joukkoja, jotka ovat pääosin luokiteltavissa sukupolvittain tai yhteiskunnallisen roolinsa mukaan. Vaikka mm. samoja isä-poika-tyyppisiä rakenteita onkin havaittavissa, eivät ne tulkintani mukaan kannu kovin pitkälle ”PLLP”-n tulkintakehyksenä. Tällainen lähestymistapa ei sovellu ”PLLP”-albumin puhuja-asemia sommiteltaessa, sillä teos ei muodosta *Blacksuamen* kaltaista tarinakokonaisuutta. ”PLLP”-n puhujat ovat hajanaisempia ja yhdistyvät lähinnä teoskokonaisuuden korkeammalla temaattisella tasolla. Pyrin kuitenkin seuraavassa ryhmittelemään puhujia niiden yhteisten piirteiden mukaan edeten siten kohti kokonaistulkintaani ”PLLP”-kokoelmasta. On tärkeää kuitenkin tiedostaa, että samat tekstit avautuvat eri yhteyksiin riippuen painotuksesta: sanoituksia voisi yhtä hyvin ryhmitellä musiikillisten piirteiden, flow’n tai esimerkiksi pelkkien pohjatekstiensä kautta. Tässä tutkimuksessa ryhmittelyt ovat kuitenkin puhtaan tekstilähtöisiä.

Seuraavassa erittelen ja selitän ”PLLP”-albumin puhuja-asemia vertaillen niitä Tynkkysen (2017) tulkintaan ”Blacksuami”-albumin puhuja-asemiin. Pysin myös hahmottelemaan niitä merkityksiä, joita puhuja-asemat rakentavat lipuessa kohti ”PLLP”:n teoskokonaisuutta.

Tynkkysen (2017, 8-9) tulkinta *Blacksuamen* puhuja-asemista

1. Poika: ”*Sun nimi on Kuula*”, ”*Subutexcowboy*”, ”*Paskannan sieluusi*”, sekä ”*Kurita mua mutsi*”
2. Isä: ”*Spuge*”, ”*270183-213H*” sekä ”*Luutarhassa*”
3. Huume: ”*Kallio-Herska*”
4. Sutenööri: ”*Sutenöörin Blues*” sekä ”*Postikortteja reunalta*”
5. ”*Poistakaa makkaraa*”

Luokittelen ”PLLP”-kokoelman puhujia temaattisesti, puhujan asennetta ja olotilaa seuraavalla jäsennyksellä:

1. Uhoaja: ”*Pese selkää*”, ”*Sporissa*”, ”*Pöllin polkupyörän*”
2. Kaipaava: ”*Cannathugs*”, ”*Kallion kirkko*”, ”*Isi itkee*”
3. Kasvutarina: ”*Subutexprinssi*”, ”*Hasla ei Friistailaa*”, ”*Kallion poika*”
4. Suomi-melankolia: ”*Musta päivä*”, ”*Melankolia*”, ”*Arjen sankarit*”, ”*Sinipunasi*”
5. ”*Tää maa*”

2.1 Uhoava puhuja

Uhoava puhuja korostuu kolmessa albumin kappaleessa, uho-sarjassa: ”Pese selkää”, ”Sporissa” ja ”Pöllin polkupyörän”. Näistä ensimmäistä, kokoelman avaustekstiä, tulen käsittelemään tarkemmin tämän tutkimuksen luvussa 5. ”Pese selkää” –sanoituksissa hahmottuu uhoava, mutta monitahoinen puhuja. Puhujalle ominaista on gangsta-rapin konventioista ammentaminen.

”Sporissa”-kappale kertoo julkisissa kulkuvälineissä maalaamisesta, graffiteista ja bommauksesta⁴⁰. Sen sanoituksissa on myös ainoa kokoelman kohta, jossa puhuja ilmaisee kuulumistaan johonkin jengiin⁴¹. Kappaleessa uhotaan hyvin monia tahoja vastaan. Näihin lukeutuvat tavalliset matkustajat ja toisaalta erilaiset auktoriteetit: konduktöörit, julkisen liikenteen järjestäjä⁴², lipuntarkastajat⁴³ ja poliisit. Poliisien ohella edes vartiointiliike⁴⁴ ei puhujaa tai hänen jengiään pelota. Rikollinen toiminta yhdistettynä jengin kuvailemiseen sekä päihteiden käyttöön on nähdäkseni suoraa flirttailua gangsta-rapin konventioiden kanssa.

Auktoriteettikammoisuus on suoraan sanoituksien tasolla lausuttuna piirteenä myös ”Pöllin polkupyörän” –kappaleen sanoituksissa. Sanoituksissa kappaleen kertoja luonnehtii toimintaansa, varastamista. Puhujan uho ilmenee siinä, että käyttäytymisnormeihin kuuluvia tabuja ei vaikuta olevan. Puhuja voi varastaa tarpeeseensa (”kauppa mun metsä, sieltä mä kerään”) ja käyttäytyä huonosti, uhmata auktoriteetteja, kaupan myyjän huuteluista, äidin ja anopin vastustuksesta tai varastettavan pyörän päällä istuvasta ”gangsterista” huolimatta. Osa uhoa on

---

⁴⁰ *bommata* eli tussata nimimerkki.

⁴¹ *posse* eli jengi.

⁴² *HKL* eli Helsingin kaupungin liikenne, nyk. HSL.

⁴³ *smurffi* eli lipuntarkastaja.

⁴⁴ *FPS* (security), entinen vartiointiliike.

myös huumausaineiden käyttöön liittyvä kuvasto: meskaliinin⁴⁵ ja ekstaasin⁴⁶ etsiminen⁴⁷ ja huumausainerikoksen⁴⁸ mainitseminen. Jälkimmäisen yhdistäminen *pikkaseen geehen*⁴⁹ eli pieneen gangsterointiin, pikkurikkollisuuteen antaa hyvää vihiä siitä, millaiseksi puhuja haluaa statustaan kuvailla. Mukana on toisaalta myös ironinen kehys, jonka selvänä merkinä on viittaus ”Pikku G” -artistiin, joka on tunnettu 2000-luvun alussa erityisesti nuorisoa villinnyt rap-artisti. Pikku G on kuitenkin hyvin kaukana vakavasti otettavasta uhosta, gangsteriudesta puhumattakaan, mikä luo huvittavuutta tässä yhteydessä. Samoin kuin ”Sporissa”-kappaleessa, jonka miljöö rajautuu julkisiin kulkuvälineisiin, on ”Pöllin polkupyörän” -kappaleen puhujan elämän piiri varsin rajoittunut, sillä kertosaikassa puhuja kertoo: ”ei lähiö päästä meitä menemään”. Rikollisuus ilmenee siis osaksi miljöön, osaksi yksilön piirteenä.

Uhoaviin puhujiin kytkeytyy pikkurikkollisuuden tematiikka. Tulkitsen tämän tematiikan olevan keskeinen osa puhujien identiteettiprosessia, jossa etsitään omaa tapaa olla kuvatussa maailmassa. Puhuja korottaa itsensä muiden ylle, käyttää oman käden oikeutta muiden omaisuuteen ja kerskailee laittomien aineiden käytöllä. Lain rajoilla tai jopa selvästi nurjalla puolella liikkuminen ja itsestä liioittelevaan sävyyn puhuminen mahdollistavat ylätatuksen, vaikkakin valheellisen sellaisen, ottamisen. Uhoava puhuja itse epäsuorasti kyseenalaistaa tämän aseman (samalla ironisoiden gangsteriutensa): ”Pese selkää” –kappaleessa antiteesin muodossa (tätä avaan tarkemmin luvussa 5.1) ja ”Pöllin polkupyörän” –kappaleessa puhumalla äidin suhtautumisesta toimintaan. Puhujat leikittelevät rap-konventioilla, joka Kallio-miljööseen suhteutettuna näyttäytyy erityisen ironisena ja siten huvittavana. Samalla paljastuu, että tällainen amerikkalaisen getto-miljöön

---

⁴⁵ *meska* tulkintani mukaan meskaliini, psykedeelinen huumausaine.

⁴⁶ *espa* voi tarkoittaa Esplanadia, mutta tulkintani mukaan kontekstissaan myös ekstaasia.

⁴⁷ *metskata* eli etsiä

⁴⁸ *pikkunen H*, huumausainerikos (*iso H*, törkeä huumausainerikos)

⁴⁹ *G* on yleinen lyhenne gangsterille, erityisesti hip hopissa.

kuvastoa matkiva rooli on heikko naamio, jonka taakse ei voi piiloutua kotimaisessa viitekehyksessä.

Kuten edellisestä selostuksestakin huomaa, kaikkia uhoaja-puhujia yhdistää myös todella runsas slangin käyttö. Tähän mennessä lienee selvää, että puhujan rakentumisen keskeinen elementti on hänen käyttämänsä kieli sanastoineen ja rekistereineen (Helin-Välkky, 2011).

2.2 Kaipaava puhuja

Toinen teoksen puhuja-asema, kaipaavien puhujien rypäs, ovat: ”Cannathugs”, ”Isi itkee” ja ”Kallion kirkko”. Näille puhujille ominaista on kääntyminen puhuteltua sinää kohden, oman olotilan kurjuuden herkkä ilmaiseminen sekä jonkin haikailu. Lyriikat on kirjoitettu rakkauslaulujen muotoon, mutta jokaisessa taustalla on jonkinlaista luopumista. Luopuminen saa puhujan varsin tunteelliseksi, mikä on pääteltävissä mm. ilmaisuista ”vajoon syvemmälle syövereihin”, ”vaimo-kulta kuinka sorruinkaan” ja ”oot beibi-mama mulle se crack⁵⁰”.

Sanoitusten haikailtu on eri: ”Cannathugs” on luettavissa rakkauslauluna kannabikselle, ”Isi itkee” alkoholille (ja naiselle), ja ”Kallion kirkko” – kappaleessa haikeus kohdistuu rakkauden uskoon (antiteesi uskottomuudelle).

Albumikontekstissaan (*PLLP*, jota olen selventänyt edellä) yllätyksettömän ”Cannathugs” –kappaleen nimessä on kaksiosainen vihje, jossa kannabis ja *thug*⁵¹ yhdistyvät avaimeksi kappaleen sisällölle. Nostalgisten kokemusten pengonnasta

---

⁵⁰ *crack* eli kokaiinista valmistettava voimakkaan addiktoiva huumausaine.

⁵¹ *thug* eli roisto.

puhuja etenee tilanteeseen, jossa hän joutuu olemaan erossa rakastetustaan, kannabiksesta. Puhuja joutuu turvautumaan alkoholiin korvikkeena kannabikselle esimerkiksi kohdassa ”muistoja pakoon valun vakkariin⁵²/ oon päivisin hukkaa Akkariin⁵³”. Puhuja nostalgisoi vuoroin autofiktiivisenäkin nähtävää elämäänsä edellisellä vuosituhannella, vuoroin rinnastaa nämä nostalgisoinnit kannabikseen tai sen käyttöön, kuten edellisessä lainauksessa. Tulkintani mukaan puhuja kaipaa vanhojen aikojen ohella aikoja, jolloin kannabis kuului hänen elämäänsä – olkoonkin kyseessä vaikka eilispäivä. Arvoasetelma päihteiden välillä on kuitenkin selvä: vapautta symboloiva kannabis on runon poissaoleva ja kaivattu elementti, jonka puhujasta erilleen on saattanut poliisi, saattamalla puhujan *mustimpaan maijaan*⁵⁴.

”Isi itkee” –kappaleen nimessä on isä, mikä kertoo jotain sen aikatasosta. Sanoituksissa puhutaan ohittamattomasta Olavi Virrasta, mikä on selkeä viittaus nostalgiaan vanhan ihailussaan. Puhujan todellinen kaipuu on kuitenkin toisaalla – kappale kertoo ikiaikaisen tarinan rahojen (sekä epäsuorasti myös ajan) tuhlaamisesta alkoholiin ja sen jälkeisestä krapulasta, jossa puhuja haikailee naisensa perään. Naisen haikailu näyttäytyy kuitenkin toissijaisena suhteessa alkoholiin, sillä järjestys on selvä ja ilmeisesti toistuva:

*Vaimo-kulta kuinka sorruinkaan / hampparin tielle mä horjuin taas*⁵⁵

Kertosäkeessä kuvaillaan ”isiä”, mutta kappaleen poissaoleva elementti on lapsi, joka jää tyystin vaille puhujan huomiota. Sen sijaan aikuinen mies selittää käytöstään tälle poissaolevalle: ”Isi itkee / krapulassa, rahapulassa / pillittää pien, humalasta huilaa / karpalokyynleet äidin helmaan kuivailee”. Kertosäkeen puhuja, *isi*-sanaa itsestään käyttävä persoona, kääntyy surkeassa olotilassa naisen

---

⁵² *vakkari* eli vakipaikka, yleisesti anniskeluravintola.

⁵³ *Akkari* eli Aku Ankka (-lehti).

⁵⁴ *mustamaija* eli poliisiauto.

⁵⁵ kursivointi omani.

puoleen lapsenkaltaisena hahmona, joka tällä tavalla lunastaa lapselle kuuluvan position. Mies käyttää lapselle suunnattua rekisteriä, johon *isi*-sanahan ohella kuuluu *pillittää* ja *huilaa*. Rekisterissä on kaksi tasoa: nykykielestä ja albumikokonaisuudesta poikkeava vanhakantainen sanasto (äidin helma) ja toisaalta lapselle suunnattu ”pehmeä” sanasto. Toisin sanoen osuuden miljöö on todennäköisesti menneisyyden tai jonkinlaisen nostalgian värittämä kotiympäristö. Kaipuu tai tarvitseminen näyttäytyy täten kahdesta, naisen huomiosta kilpailevasta, näkökulmasta: lapsen ja mies–lapsen.

Kolmas kaipaavan puhujan sanoitus on ehkäpä kaipauksessaan monimutkaisin.

”Kallion kirkko” –kappaleen gospel-teemaisissa (niin musiikin kuin tekstinkin tasolla) sanoituksissa podetaan yksinäisyyttä, ”mä oon ypö-ypö-yksin”.

Yksinäisyys ja uskonto yhdessä johdattelevat jälleen antiteesinsä kautta varsinaisen merkityksen äärelle, jollaiseksi luen uskottomuuden: ”joka ryytyy kun ei saa sun tuoksua mieleensä, mielestään yöjuoksua”. Puhuja suree suhteensa (avioliiton) päättymistä, jätetyksi tulemistä samaan tapaan kuin ”Isi itkee” – sanoitusten puhuja kohmeloansa. Myös ”Kallion kirkko” – kappaleen puhuja potee moraalista krapulaa.

Kaipaavien puhujien puhuja-asemaa yhdistää lisäksi itsekontrollin puute, houkutuksille altistuminen. Himo kohdistuu päihdyttäviin substansseihin ja suhteen ulkopuolisiin naisiin, jotka ovat nähdäkseni metaforia vapaudelle. Puhujat käyvätkin taistelua itsekontrollista (tai surevat sen menettämistä). Vastakkain ovat alistuminen tai tyytyminen vallitseviin olosuhteisiin ja riskinotto tai retki kohti kiellettyä. Puhujat yrittävät kamppailla determinismii vastaan, mutta marginaaliin sijoittuvissa elämäntilanteissaan ovat tuomittuja epäonnistumaan. Näin vapauden tavoittelun seuraamukset ovat tukalia tilanteita, joissa joutuu kadulle, eroon, itkuisaan olotilaan tai poliisien kynsiin.

2.3 Kasvava puhuja

Lähiöt epämiellyttävinä kasvuympäristöinä on hiphop-kulttuurin konventionaalinen diskurssi, mikä näkyy myös suomiräpissä (Liesaho 2004, 134-135). Näissä ympäristöissä kasvaa erilaisia hahmoja, joita myös Heikki Kuulan puhujien joukossa vilisee. Selkeimmin tällaisia kertomuksia on havaittavissa PLLP-albumilla kappaleissa ”Subutexprinssi”, ”Hasla ei Friistailaa” ja ”Kallion poika”. Yhdessä ne muodostavat kasvutarinoiden puhuja-aseman, jossa puhuja ilmaisee jollain tavalla muuttuneensa.

Kappaleissa on havaittavissa selkeä ero menneen ja nykyisen välillä. ”Kallion poika” –kappaleen puhuja etsii itseään seikkaillen fiktiivisessä maailmassa, kunnes löytää paikkansa mikrofoniin ääreltä (tähän palaan tarkemmin luvussa 5.3). Runossa ”Subutexprinssi” puhujan elämä on syöksykierteessä ”Isä linnast päästyä ei saanu työtä / elämä on natsi, äidillä syöpä” ja hän päätyy huumeiden pariin, mutta runon lopussa jättää jäähyväiset narkomaanien kansoittamalle ympäristölle seitsemällä moi-interjektioilla. ”Hasla ei friistailaa” kertoo aiemmin rikollisuuteen sotkeutuneen puhujan tarinaa, joka on kasvanut tuosta vaiheesta ulos ja jättänyt sen taakseen.

Jokaisessa puhuja-aseman tekstissä viitataan menneeseen aikaan, jossa asiat ovat olleet toisin. Tuohon muisteluun liittyy kuitenkin lähinnä negatiivisia pohdintoja: ”synnyin savuises huonees älämölössä”; ”Huomasin Halmeen, tapoin Olof Palmeen” sekä jo lainattu osuus ”Subutexprinssistä”. Kappaleissa pohdintaankin heikkoja lähtökohtia ja toisaalta vääriä elämänvalintoja, jotka niin ikään yhdistävät puhujia. Mainituissa otteissakin näkyvät hyperboliset ilmaukset alleviivaavat puhujien kokemaa epätervettä syyllisyyttä, joka näyttää koskevan puhujan vaikutuspiirin ulkopuolisiakin tekoja. Nämä aiheet kietoutuvat osaltaan HK:n tuotantoa läpäisevään determinismiin, sillä kohtalolla vaikuttaa olevan näppinsä pelissä näissä tarinoissa.

Puhujia yhdistää kuitenkin myös se, että vaikeista ajoista päästään eteenpäin. Turvaa saadaan vaikenemisesta (”Hasla ei friistailaa”), äänittämisestä (”Kallion poika”) ja poistumisesta (”Subutexprinssi”). Samalla puhujat osoittavat erkaantuvansa jostain kuvailemastaan ryhmästä, joita ovat friistailaajat, rikolliset

sekä kaduilla elävät tai huumeisiin pakenevat henkilöt. Puhujat ovat siis päässeet yli tietystä vaiheesta ja siirtyneet seuraavaan: ”Nuoren haslan oli haslata saatava”, toteaa ”Hasla ei friistailaa” -kappaleen puhuja, joka on jättänyt nuo epämääräiset työt taakseen.

Kasvavien puhujien suhtautuminen elämään on ajan saatossa muuttunut samalla kun kasvua on tapahtunut. Puhuja-aseman puhujia yhdistää vastoinikäymisistä selviytyminen ja se, että viimeistään kappaleen loppua kohden puhuja ottaa etäisyyttä menneisyyden tapahtumiin ja näkemiinsä tai kokemuksiinsa vastoinikäymisiin. Tulkitsen tämän tarkoittavan puhujien arvojen muutosta: nähty kurjuus ei enää kuulu itseen, vaan on jotain etäistä tai ainakin etäännytettävää.

Epätoivottuun käytökseen etäisyyttä ottamalla puhuja saavuttaa myös korkeamman itsekontrollin tason: päihteet, rikollisuus ja betoniviidakko ovat elämänhallinnan antiteesejä, jotka jäävät villiin nuoruuteen. ”Tajunnan takana” vietetty aika on vähentynyt ja tilalle on tullut musiikki sekä läheinen ihmissuhde: ”Tiedän, et löysin mun täydellisen naisen”. Tässä voidaan nähdä merkkejä albumia läpäisevän determinismin heikentymisestä, sillä puhujalla on selvästi hetkittäin kyky vaikuttaa elämänsä kulkuun.

Jokaisessa mainitussa kappaleessa osoitetaan jonkin konvention tai kulttuurisen viitekehyksen tuntemus, mikä saattaa poiketa esimerkiksi mainitusta freestylestä, jossa saatetaan tuottaa ”mitä sylki suuhun tuo”, joskin mm. flow- ja riimikonventioiden rajoissa. ”Subutexprinssi” lainaa Juice Leskistä⁵⁶, ”Kallion poika” ammentaa elokuvista ja kirjallisuudesta. ”Hasla ei friistailaa” -kappaleessa osoitetaan ymmärrystä suomiräpin lajituntemukseen ja toisaalta kytkeydytään asianmukaiseen historialliseen viitekehykseen. Tällainen kulttuurintuntemuksen osoittaminen ja hallittu, pohdittu sekä tarkkarajainen esitystapa (>< freestyle) osoittaa puhujan ylittäneen nuoruuden villin elämänvaiheen. Puhujien ilmaisussa on aivan erilaista kypsyyttä kuin uhoavien puhujien ryppäässä.

---

⁵⁶ ”Löyly löi”, 1975. https://fi.wikipedia.org/wiki/L%C3%B6yly_l%C3%B6i viitattu 11.11.2017

2.4 Melankolinen puhuja

Suomi-melankolian puhujia on neljä: ”Musta päivä”, ”Arjen sankarit”, ”Melankolia”, ”Sinipunasi” ja toisaalta ”Tää maa”, jonka olen erottanut omaksi luvukseen. Kappaleiden yhteisinä puhujan ominaisuuksina ovat suomalaisuuteen kytkeminen ja synkkä näkemys tulevaisuudesta. Sanoituksissa on suomalaisuuteen kytkeytyviä ilmauksia ja myös perinteisiin viittaamista.

”Musta päivä” –kappaleen sanoituksissa käsitellään masentavaa mielenmaisemaa, jossa useat elementit yhdessä muodostavat kuvan suomalaisuudesta. Näitä ovat kahvi, joutsen, kännykkä⁵⁷, Musta pörssi⁵⁸, sekä sininen ja valkoinen. Yhdistettynä ilmaukseen ”meillä päin” nämä muodostavat suomi-kuvaa osaltaan. Kappaleessa edetään kuitenkin myös erityisestä yleiseen –tyyppisesti kohti globaalimpaa maisemaa, mikä rikkoo osaltaan suomikeskeisyyttä.

”Melankolia” –kappale rakentuu J. Karjalaisen saman nimisestä kappaleesta kopioidun samplen⁵⁹ ”melankolia, melankolia, sinulle suomalainen melankolia” ympärille. Sen sanoitusten puhuja ruotii alkoholin osuutta suomalaisuudessa samalla pohtien kannabista vaihtoehtoisena päihdeaineena. Puhuja kuvailee alkoholin olevan ”ikuista nestemäistä luonnetta” ja suomalaisen pakenevan ”pulloon nykyaikaa karkuun”. Sen sijaan ”viisaat voi hiisaa⁶⁰”, mikä näkyy myös kappaleen alkoholin käyttöön kohdistuvassa kritiikissä: ”En tuu ymmärtää suomalaista koskaa, kalja kalvaa kansalaist, se on kallist roskaa”. Puhuja kuvailee siis suomalaisia alkoholiin taipuviksi, todellisuutta pakeneviksi ja ehkä tässä suhteessa myös junteiksi, menneisyyteen jämähtäneiksi. Melankolia tiivistyykin tarkoittamaan alkoholia sanoitusten viitekehyksessä. Tämä alkoholin ja

---

⁵⁷ 2006 Nokia oli Suomelle hyvin tärkeä ja kännykkä onkin ollut albumin julkaisuhetkellä kovin suomalaiseksi koettu tuote.

⁵⁸ Kodinkoneliikeketju

⁵⁹ *sample* eli Lyhyt leikattu siivu kappaleesta.

⁶⁰ *hiisata* eli polttaa pilveä.

kannabiksen rinnastaminen on samalla kotimaisen ja yhdysvaltalaisen kulttuurin, iskelmän ja rockin rinnastus hip hopiin.

Samankaltaisella alkoholimarinoidulla sävyllä viestii myös ”Arjen sankarit”. Sanoituksissa kaupitellaan tuota samaa melankoliaa, so. alkoholia, kertosaäkeen mukaisesti kioskin myyjän roolissa. Puhuja viestii työn olevan arvokasta (suurta tunnetta), joskin tulkintani mukaan varsin ironisesti, sillä tässä roolissa puhuja viestii elämän olevan kuoleamisen sivuore. Tällaisesta ilmauksesta voi päätellä, että kioskityö ei puhujaa liiemmin viehätä. Tekstin syklinen ajanäkemys alleviivaa tätä kurjuuden jatkuvuutta: ”päiväni murmelina, herään taas itsenäni⁶¹ - ei mikään muutu”. Hänen suuntansa on hukassa ”23 vuotta retkel ja etsii”, asiat eivät muutu ja onnen tavoittelu vaikuttaa epätoivoiselta tai alkoholiin kytkeytyvältä⁶² toiminnalta. Melankolian ja determinismin teemat ovat siis läsnä hyvinkin vahvasti ”Arjen sankarit” -sanoituksissa.

Edellisistä poikkeavaa melankoliaa edustaa ”Sinipunasii”, joka on kirjoitettu rakkausrunon muotoon. Puhuja käyttää pääasiallisesti luvata-verbiä ja maalaa erilaisia kuvia yhteisestä elämästä puhutellun kanssa. Puhujan luomissa mielikuvissa on kansallisromanttisia elementtejä maitolaiturista, torpan kautta ruisleipään. Mukana on myös ”Murheellisten laulujen maa⁶³” -kappaleen tavoin nurja, väkivaltainen puoli: ”sinipunasii mustelmii - - hetkellistä helvettii, tilanteita tukalii - - lupaan loputtomii kyynelvuonoja”. Mainitun kappaleen tavoin alkoholin turmelevuus on läsnä myös ”Sinipunasii” -sanoituksissa: ”mun kaljahengitys hengitykses tukkii”. Toisaalta näiden kansallisten kliseiden myötä sekä ”Murheellisten laulujen maa” että ”Sinipunasii” ovat pilke silmäkulmassa kirjoitettuja – liioittelussaan ne ironisoivat jopa mustan huumorin asteella sitä

---

⁶¹ *Päiväni murmelina*, elokuva vuodelta 1993. Elokuvan protagonisti herää samaan päivään uudestaan ja uudestaan.

⁶² ”onni suomalaisen *myrkky kirkasta*” eli viinaa.

⁶³ Eppu Normaalin kappale, 1982 (Tie Vie, Poko Records)

maisemaa, jota suomalaisuudesta iskelmäsanoituksissa maalataan⁶⁴, vaikka kyse olisi väkivallasta.

Yhtä kaikki melankolinen puhuja rinnastaa uuden ja vanhan, kotimaisen ja vieraan osoittaen siten, miten suomalaisuus on muuttunut erilaisten virtausten vaikutuksesta. Tulevaisuus näyttäytyy näiden vanhan miehen linssien lävitse synkkänä ja pelottavana. Toisaalta tämä näkökulma näyttäytyy rapin viitekehyksessä huvittavana, sillä kappaleiden esittämä kuvasto on enemmän ja enemmän menneisyyden miljöötä. Ironiset näkökulmat suomi-nostalgiaan tuovat esille niitä epäkohtia, joita vanhoissa ja konservatiivisissa käsityksissä vallitsee – ehkä muutokset ovatkin toivottuja uusia tuulia.

Edellisessä olen käsitellyt ”PLLP”-albumin puhuja-asemia. Puhuja-asemien sarjoissa puhuja kertoo omasta elämästään eri näkökulmista, jotka ovat samalla tietyn elämänvaiheen näyttäjä. Kokoelmalla on useita toimijoita, joiden elämät sijoittuvat samankaltaisiin miljöihin, mutta vaihtelevat tarkastelukulmat – usein elämänvaiheisiin kytkeytyen – tuottavat erilaisia tarinoita vallitsevasta maailmasta. Kaikkia puhuja-asemia yhdistää deterministinen ajattelu, joka nousee teoskomposition tasolle saakka. Seuraavassa erittelen tarkemmin koko ”PLLP”-teosta lävistäviä teemoja, jotka ilmenevät erityisesti albumin päätöskappaleen sanoituksia tarkastelemalla.

3 PLLP:n teoskompositiosta (jota Tää maa rakentaa)

”PLLP”-kokoelman päätöskappale, ”Tää maa”, kokoaa nähdäkseni kokoelmaa läpäiseviä teemoja ja on avain teoskomposition tulkintaan. Kokoelmalla ”maita”

---

⁶⁴ <https://yle.fi/uutiset/3-9870385> viitattu 21.4.2018

on kaksi: Suomi-iskelmän (karaokekulttuurin) elänyt kuva elämästä Suomessa ja toisaalta hiphopin syntysijojen kanssa risteävä myyttinen Kallio. Molempia ”maita” yhdistää huono-osaisuus tai vähintäänkin työväenluokkaisuus, joka on osa jokaista kokoelman sanoitusta. ”Tää maa” kuvaa ilmiötä näin:

”Väärinajatteli, viirus täällä / massii kääritään, pidä kiirus päällä”. Olemassaolon tarkoitus on siis tuottaa, pysyä kiireisenä. Tätä taustaolettamusta vastaan elävät ovat viruksia l. vihollisia yhteiskunnassa, joka vertauksessa rinnastuu elimistöön. Ajatteleminen, erityisesti väärin eli vallitsevia arvoja vastaan, on tuottamatonta ja siksi epätoivottua toimintaa. Nämä seikat muodostavat osaltaan sitä arvopohjaa, joka puhujan mielestä ulkoa määritellään.

Kokoelmalle hyvin tärkeä teema on myös sosiaalisen statuksen pysyvyys, josta käytän tässä tutkimuksessa myös nimityksiä determinismi ja noidankehä. ”Tää maa” kuvaa tämän statuksen olevan korvien välissä ja sukupolviin tai perimään kytkeytyvää: ”Meit ei yhdistä muttu ku nää samperin kalterit / kalpeni faijaki, oon sen faijan vankina / sen iso pää, sen pieni vankila / päivästä toiseen samaa skeidaa⁶⁵ / elämä ystäväni hirttonarul tseinaa⁶⁶”. Sadatellut kalterit ja kahlitseva hirttonaru eivät päästä menemään päänsisäisestä vankilasta, vaan sama meininki jatkuu päivästä toiseen, kuten esimerkiksi ”Arjen sankarit” –sanoituksissakin. Puhuja on ilmeisen ärtynyt, mutta kahlittu. Millaiset nämä kalterit oikeastaan siis ovatkaan?

Metafiktiivinen kehys aktivoituu puhujan verrattua kuolemaa ”sisäpiirirouvaan”: ”mä en sitä pelkää, joten tekään elkää”. Tämä herättää kysymyksiä siitä, onko kuolemaa pahempi oikeastaan pelko (tässä tutkimuksessa myös *turvattomuus*). Metafiktiivisyys jatkuu: ”Täl tekeleelkään ei mitään mistä piittäisin / viikkaa päälleni musta hartiaviittasi”. Viittaa tuo ”tekele” sitten ”Tää maa” –kappaleeseen tai koko ”PLLP”-kokoelmaan (mikä lienee lopetuskappaleella todennäköistä),

---

⁶⁵ *skeida* eli paska.

⁶⁶ *tseinata* engl. *chain* eli kahlita.

näyttää luopuminen tai luovuttaminen puhujan toiminnan keskeiseltä piirteeltä.
Tämä luovuttaminen johtaa turhautuneen käytöksen ja ärtymyksen yhdistelmään.

Eile pajautin⁶⁷, vedin ujoo keskarii⁶⁸
lähetin itselleni siinä sitten tekstarii
mustaa vihreel siin luki ”mitä vittuu?”
uskon ettei koskaan vastaust tuu kai tippuu

Puhuja tiedostaa ympäröivät tosiasiat, sukupolvien stigman ja toisaalta sen, ettei
kuolemaa tarvitse pelätä. Kaikesta tästä huolimatta turhautuminen on todellista ja
puhuja tarttuukin päihdyttäviin aineisiin – aivan kuten aiemmatkin sukupolvet.
Tämä kemiallisilla substansseilla itselääkitseminen on eräs albumitason teemoista,
kuten luvussa 2 olen kartoittanut. Vaikka puhuja ymmärtää paljon,
itsereflektoinnista huolimatta lopulta vain hämmennys jää.

Kertosäe tiivistää ”Tää maa” –kappaleen teemoja. Läsä ovat synkkä miljöö,
musta huumori ja deterministiset elementit.

Tää maa on syntinen laulu
elämä vitsi, kuolema nauru
turhaa tääl vitutukseen hukkuu
anna pois sun lapsesi nukkuu
tää maa on syntinen laulu
elämä vitsi, kuolema nauru
vikan kerran puhalla ja paijaa
saata mut mustimpaan maijaan

---

⁶⁷ *pajauttaa* eli polttaa pilveä.

⁶⁸ *keskari* eli keskiolut.

Maa on syntinen laulu –romaanissa (Timo K. Mukka, 1964) kuvataan miljöötä, seksuaalisuutta, uskontoa ja kuolemaa⁶⁹. Teemat ovat keskeisiä myös *PLLP*-albumille. Kertosäe alleviivaa kurjuuden humoristisuutta rinnastamalla elämän hauskaan juttuun, jonka loputtua jää nauru. Surkuttelu nähdään turhana jopa puheen vastaanottajan lapsen kuoleman äärellä. Tämä ”lapsi” lienee puhuja itse, koska hän toivoo viimeistä puhallusta ja paijausta ennen käymistään ”mustimpaan maijaan”. Mustamaija tarkoittaa paitsi pidätyksissä käytettävää poliisiautoa⁷⁰, myös korttipeliä, jossa mustaksi maijaksi nimitetty patarouva jää häviävälle pelaajalle käteen. Superlatiivimuotoisuus ja *vika kerta* lisäävät ilmauksen ehdottomuutta ja yhdistettynä *mustaan*, tuovat tekstiin synkkyyteen ja kuolemaan kytkeytyviä mielikuvia. Tulkinnasta riippumatta kyse on jonkin loppumisesta ja menettämisestä, eräänlaisesta lopullisesta uhkapelistä, kuten Mukankin kertomissa miljöissä. Tämän menetyksen äärellä puhuja anoo puhutellulta viimeistä hellyydenosoitusta, kuten kaipaavien puhujien ryhmänkin puhujat. Puhuja on myös ilmiselvästi antanut periksi Kuulalle tyypilliseen deterministiseen tapaan.

”Tää maa” –kappaleen kristilliseen ilmaisuun kuuluu toisen säkeistön alku: ”anna näille lapsille voimaa lopettaa se koulu”. Ilmaisutapa, lapsista puhuminen ja voiman antaminen, kuuluu kristilliseen rekisteriin⁷¹. Toisaalta puhuja haluaa irti hoivaavasta osapuolesta ja sen tarjoamasta pelastuksesta⁷². Melankoliassaan puhuja uskoo kaikkien odottelevan *alhaalla*, so. helvetissä. Sanoitukset ovat *PLLP*-levyn ilmaisun mukaisesti antiteesejä, jotka rukouksen rekisteriä käyttäen ilmaisevat vastakkaista, luopumisen sanomaa. Tällainen ilmaisu kamppailee yhteiskuntajärjestystä ja sen arvoja vastaan julistamalla luopumisen ja periksi antamisen sanomaa. Tämä katkerahko puhe jatkuu säkeistön seuraavassa osassa, jossa kerrotaan ihmisten epäluotettavuudesta.

---

⁶⁹ https://fi.wikipedia.org/wiki/Maa_on_syntinen_laulu viitattu 28.10.2017

⁷⁰ <https://fi.wiktionary.org/wiki/mustamaija> viitattu 28.10.2017

⁷¹ Yleisimmässä muodossaan ”anna meille voimaa...”

⁷² *seivata* engl. *save* eli pelastaa.

Säkeistön lopussa puhuja kuitenkin itsereflektoi: ”Miks kännis heitin pitkää sylkee⁷³ / ymmärsin kai maailmaa, enkä ollu ylpee / eilises reikii ku pallo salibandyssä / samaistuminen muhun on hevosenpää sun sängyssäs⁷⁴”. Tämä asettaa aikaisemmat puheet erilaiseen valoon, koska puhuja on ollut tuhdissa humalassa, luullut ymmärtävänsä maailmaa ja menettänyt muistinsa. Lopuksi puhuja kehottaa olemaan samastumatta itseensä. Uho kytkeytyy egon ongelmiin: ylpeyden puutokseen, jonka tulkitseen turvallisen tilan vähyydeksi. Puhuja ymmärtää ympäröivän maailman turvattomuuden ja pyrkii lääkitsemään itseään päihtymyksellä, jonka itsetuhoisuuden hän niin ikään tunnistaa. Tämä kehoitus olemaan samastumatta viittaa nähdäkseni puhujan negatiiviseen maailmankuvaan ja aggressiiviseen puhetapaan sekä mahdollisesti myös liialliseen päihteiden käyttöön. Puhujalla on siis selkeä käsitys toimintansa varjopuolista – hän on varsin itsetietoinen.

Kolmannessa säkeistössä ovat esillä albumin halki virtaavat metalyyriset elementit ja toisaalta aiemmin erittelemäni uho-sanoitukset, joista liu’utaan kohti yhteiskunnallista tasoa. Lainatuilla laineilla⁷⁵ lastaaminen viittaa ilmeisimminkin siihen intertekstuaalisten viittausten mereen, jota pyrin tässä tutkimuksessa kartoittamaan syvemmän merkitystason avaamiseksi. Juuri tässä on sitä ääripäillä ja vastakkainasetteluilla leikittelevää ydintä, mistä ”PLLP”-albumissa osana Heikki Kuulan tuotantoa on kyse. Mukana on ironinen kehys, jossa rinnastuvat rap-sanoittaminen (lainit) ja lasten leikki, ”laiva on lastattu”. Ironisuus kumpuaa ristiriidasta, jossa itsensä tyypillisesti vakavasti ottava rap-artistin rooli rinnastetaan leikkivään naperoon. Samalla puhuja tekee läpinäkyväksi sen viitekehyksen, josta tarinat kumpuavat. Haaveet ja menneisyyden aaveet taas kytkeytyvät niihin seikkoihin, joiden seassa albumin puhujat vellovat. Näiden kuvien joukossa on epäilemättä myös nostalgiaa, melankoliaa ja noidankehiiä.

---

⁷³ *pitkä sylki* eli oksennus. <https://www.urbaanisanakirja.com/word/pitka-sylki/> viitattu 28.10.2017

⁷⁴ Viittaus *Kummisetä*-elokuvaan (1972), jossa hevosenpään löytyminen sängystä on taivutteluun pyrkivä uhkaus.

⁷⁵ *laini* eli sanoitusten yksi rivi. <https://www.urbaanisanakirja.com/word/laini/> viitattu 28.10.2017

Puhujan itsereflektioiva puoli tulee esiin kohdassa, jossa hän ei halua nähdä tunteellisuutensa pilaamaa itseänsä – sanojen imelyys rei'ittää jopa hampaat. Itsereflektio jatkuu uhoamisen tiivistyksellä: ilkivalta⁷⁶, uho, kuuluisuuden⁷⁷ metsästys ja valehtelu ovat menneisyyteen jääneitä paheita. Vaikka puhuja ei turvaudu KELAn etuuksiin, hän saa elantonsa joskus varastamalla⁷⁸. Tällainen elämä ei ole ikuisesti mahdollista, minkä puhuja huomaa jo toisessa säkeistössä puhuessaan muovitimanttien hauraudesta. Hän siis havainnoi kauniiseen ulkomuotoon verhoutunutta mennyttä elämäänsä, jossa on ikään kuin ollut useita epäjumalia päiheistä piittaamattomuuteen. Puhujan voikin ajatella ripittävän sentimentaalisuutensa vallassa tekemiään asioita. Tältä osin kappale on jopa täysin vastakkainen kuin ”Hasla ei friistailaa”, sillä ”Tää maa” –sanoitusten puhuja tunnustaa rikkeensä auliisti. Viimeistään tässä kohtaa on selvää, että suhteessa joihinkin albumin puhujiin on tapahtunut kasvua. Tämä kasvu ilmenee erityisesti puhujan ottaman position kautta, sillä hän useaan otteeseen viittaa menneisyyteen ja puhuttelee lapsia. Myös kristillinen viitekehys on vahvasti läsnä tässä kohdin, sillä albumin erilaisen uhon ja rikkomisen kautta on päästy anteeksiannon pyytämisen äärelle. Toisaalta armahdus ei vaikuta tulevan ylhäältä, kun tarkastellaan säkeistön loppua.

Puhuja ei ole ainoa, joka on varastanut. Asepalveluksen vapaudenriiston myötä puhuja rinnastaa Mannerheimin romaneihin, joihin stereotyyppisesti liittyy varastamisen stigma. Luen tämän varsin epäisänmaallisena kannanottona, sillä Mannerheim luetaan vanhastaan kansallissankariksi. Tämä on albumikokonaisuudelle olennainen osio arvomaailmaa mietittäessä.

Puhuja pohtii myös itseään: ”minuuden asteit, tänää on vähä mä / övereis⁷⁹ psyyke tuhannen päreinä”. Tämä minuuden ailahtelevaisuuden kuvailu, psyyken huojunta tai fragmentaarisuus on tuttua myös albumin avauskappaleelta, ”Pese selkää”.

---

⁷⁶ *tukottaa* eli tussata.

⁷⁷ *feimi* engl. *fame*, kuuluisuus.

⁷⁸ *rullata*, ryöstää (varastaa). <https://www.urbaanisanakirja.com/word/rullata/>

⁷⁹ Liian voimakkaassa päihtymystilassa, yliannostuksessa.
<https://www.urbaanisanakirja.com/word/overit/> viitattu 29.10.17

”Pese selkää” -sanoitusten puhuja on niin ikään övereissä ja mieleltään horjuva, kuten tulen selvittämään tarkemmassa analyysissä⁸⁰. Tässä on läsnä eräs albumin keskeisimmistä, myös nimitasolle yltäneistä teemoista: päihteiden ja representaation suhde. Nimitasolla ”PLLP” viittaa kannabikseen⁸¹. Toisaalta albumilla kannabiksen kanssa tasaväkisimmin kilpaileva päihde, alkoholi, tuntuu myös ohjailevan hahmojen toimintaa esimerkiksi ”Isi itkee” -kappaleen puhujatasolla ja ”Melankolia” -kappaleen miljöön myötä. Toki albumilla vilahtelevat myös muut päihdyttävät aineet, näkyvimpänä burprenorfiini⁸², jonka addiktoivuutta ”Subutexprinssi” kuvailee. Eri aineiden käyttö kytkeytyy toisaalta melko erilaisiin käytösmalleihin albumilla, vaikkakin myös yhtäläisyyksiä löytyy: esimerkiksi uhon ja surkeuden vaihtelu näyttäytyy samankaltaisena tarkastelemalla rinnakkain ”Pese selkää” ja ”Isi itkee” -runoja. Päihteiden käyttö näyttäytyykin albumilla monimuotoisena – eikä vain Kallioon rajoittuvana ilmiönä, vaan koko kansan mentaliteettiin kytkeytyvänä toimintamallina. Alkoholi ja kannabis vaikuttavat rinnastuvan toisiinsa samalla skaalalla kuin Suomi–USA, konservatiivinen–liberaali, suomi–rap–konventiot ja determinismi–vapaus. Albumikontekstissa alkoholi kytkeytyy ensiksi mainittuihin, kannabis jälkimmäisiin. Valinta käytetyssä päihteessä selittää paitsi puhujan ottamaa roolia yhteisössä (sekä kaupunginosan että valtion tasoilla) myös niitä arvoja, joita puhuja kannattaa. Päihteet ovat yksi tapa tarkastella eri miljöiden ja niitä ympäröivien kulttuurien eroja, normiston merkitystä ihmisten toiminnan tarkastelulle ja niin edelleen.

Toisesta näkökulmasta katsottuna minuuden asteet voidaan nähdä kehityskertomuksen lailla. Menneisyyteen jääneet, uhoavat sekä kasvavat puhujat ovat erilaista minuuden astetta kuin ”Tää maa” -kappaleen tiedostava ja selkeän itsereflektioiva puhuja. Erilaisten gangsta-tyyppisten rikollisuuteen kytkeytyvien roolien kirjo näyttäytyy tämän ”vähän mä” -position kautta menneeltä ja lähinnä

---

⁸⁰ Luvussa 5.2.1.

⁸¹ PL eli ”peruslätkä”, halpa hasis.

⁸² tunnetuimpana valmistenimenä Subutex. <https://fi.wikipedia.org/wiki/Buprenorfiini> viitattu 29.10.2017

päihtyneenä esiin tulevalta puolelta puhujan persoonaa. Syntien tunnustamisen, omilla jaloilla seisomisen ja retrospektiivisen näkökulman kautta puhuja on tullut eheämmäksi ja mahdollisesti aikuisemmaksi kuin albumin aikaisemmissa vaiheissa. Puhuja on rauhoittunut ja alkanut tarkastella maailmaa etäämmältä, mikä mahdollistaa objektiivisuuden ja suuremman viitekehyksen havainnoinnin. Tästä kielii myös säkeistön viimeinen riimipari:

*Muistakaa lapset, Heikki opetti että / jokainen on myös
epäonnensa seppä*

Kolmannessa persoonassa lausuttu säeparin loppuosan sukkeluus on viittaus tunnettuun, latinakantaiseen⁸³ sanontaan. Sanonta sysää vastuun elämässä onnistumisesta yksilölle, mikä on juuri determinismille vastakkainen ajattelutapa. Ironisen kehyksen nähdäkseni aktivoi mukaelma, jossa ajatukseen on myös-sanan myötä lisätty negatiivinen puoli. Epäonnistuminen siis on yhtä lailla omaa syytä. Surkuhupaisan puhetilanteesta tekee albumin kokonaisuus, jossa on esitelty erilaisia lapsesta asti heikosti pärjänneitä hahmoja, joiden elämä on ollut syöksykierrettä. Heidän syyttäminen epäonnistumisestaan on paitsi yksilöllis-deterministinen näkemys myös osa yhteiskunnallista, epäonnistujia käsittelevää diskurssia. Tällöin determinaatio määrittyy yhtäaikaaisesti sisältä ja ulkoa. Kokoelmakontekstissaan luettuna kyse ei siis välttämättä ole oikeistolaisesta, yksilökeskeisestä ajattelusta (amerikkalaisesta unelmasta) vaan sen ironisoinnista.

Albumin kehyksessä on lisäksi olennaista huomata, että pärjääminen on yksin yksilön vastuulla, jopa lapsia puhuteltaessa. Hip hopille tyypillinen jengiin, posseen tai alueellisuuteen turvaaminen loistaa poissaolollaan. Tarkasteltaessa albumin tuottamaa merkitystä perheelle, erityisesti isälle ja äidille, lihallistuu yksinäisyys myös lasten maailmaan: isät juopottelevat⁸⁴, äidillä on syöpä⁸⁵, äiti

---

⁸³ https://fi.wikiquote.org/wiki/Latinankielisi%C3%A4_sananlaskuja viitattu 9.11.2017

⁸⁴ ”Isi itkee”, ”Melankolia”

⁸⁵ ”Subutexprinssi”

jaksaa vain tiuskia⁸⁶ ja niin edelleen. Hurjin esimerkki lienee jo mainitsemani kertosäkeen osuus ”anna pois sun lapsesi nukkuu”. Albumin maailmassa lapsuus näyttäytyykin karuna ja elämään kyynistävänä elämänvaiheena, johon jossain määrin ”Heikin” antama ohje sopii. Tietysti lapsia puhuteltaessa syntyy hierarkia-asetelma puhujan ja puhutellun välille. Ohje sanellaan ylhäältä päin ja lisäksi *opettaa*-verbin säestämänä, mikä luo erityisen voimakkaan valta-asetelman: puhuteltu on samanaikaisesti vailla täyttä vastuuta itsestään (laki ja lapset) ja vastuussa itsestään. Tämä moraalinen asetelma aktivoi ironisen kehyksen, koska se on ristiriitaisuudessaan varsin hupaisa, vaikka samalla myös yhteiskuntakriittinen. Jos yksilönvastuuseen suhtaudutaan tällä tavalla, niin millaisia arvoja silloin kannatetaankaan?

Nähdäkseni juuri kolmannen persoonan ilmaisumuoto on säeparissa erityisen tärkeä. Ilmaisija on Heikki, so. Heikki Kuulan ilmaisulle tärkeä erisnimi, jota käytetään ilmaisemaan yleisempiä näkemyksiä. Nähdäkseni kyseessä on tilanne, jossa Kuula lainaa etunimeään toiselle hahmolle. Tämän hahmon ääni paljastaa toisen puolen albumin arvomaailmasta, joka kytkeytyy osaltaan perinteisiin suomalaisiin arvoihin: työn ja tekojen arvostamiseen. Tietyissä mielessä voidaan ajatella, että epäonnen sepäksi nimittäminen olisi patistamisen tai haukkumisen sijaan motivoiva ele. Olisi siis tarkoitus osoittaa, että kurjuudesta voi nousta vain omin avuin – tai vaipua syvemmälle huonoja päätöksiä tekemällä. Tällainen puhe on toki hyvin vastakkaista albumia läpäisevää determinististä diskurssia ajatellen, kuten olen ilmaissut, mutta toisaalta ymmärrettävä loppukaneetti. Jos albumi loppuisi epätietoisuudessa vellomiseen, olisi sen viesti luettavissa aivan eri tavalla. Nyt sen lopettava imperfektissä oleva, viimeisten sanojen omainen opetus kertoo, miten jokaisen on lopulta autettava myös itseään.

”Epäonnen seppä” -lausahduksessa on selvä yhteys ”Blacksuami”-albumin viimeisen kappaleen viimeisen säkeistön riimipariin: ”En sivus vaan venaa miten meni / Mä jaan elämän valttikortit itelleni” (Poistakaa Makkaraa, 2010). Tässä myöhemmin ilmestyneessä kappaleessa puhuja tosin on minä-muotoinen.

---

⁸⁶ ”Pöllin polkupyörän”

Tynkkynen (2017, 28) luonnehtii kappaleen puhujan hyväksyneen elämänsä. Tämän tulkinnan valossa näyttääkin siltä, että albumien lopetusten samankaltaisuus nivoo niitä yhteen. Molemmissa on selvästi kyse puhujan havainnosta, joiden mukaan elämässä menestyminen on yksilön valinnoista kiinni. Tässä onkin eräs ”PLL”-albumin kohdista, jotka luovat siltaa seuraavan albumin välille. Kappaleen nimen mukaisesti ollaankin siirtymässä puhumaan Kallion ja perheen lisäksi valtiollisesta viitekehystä, *Tästä maasta*. Kallion miljöö ei lopetuskappaleen sanoituksissa ole aistittavissa. Katse suunnataan siis lähimiljööstä kohti suurempaa, kansallista viitekehystä. Albumi etenee siis yksityisestä kohti yleistä, yksilön kokemuksista suurempiin linjauksiin. Onkin luonnollista ja tarkoin nivottua, miten ”Blacksuami” jatkaa siitä, mihin ”PLL” jäi.

”Tää maa” –runon sanoitukset voidaan jakaa säkeistöittäin osiin, joissa ollaan eri vaiheessa kasvuprosessia. En kuitenkaan luokittele kappaletta ”kasvavan puhujan” puhuja-asemaan kuuluvaksi, koska se kokoaa albumin teemoja yhteen poiketen mainitun aseman muista kappaleista. Sanoitusten alussa puhuja merkitsee itsensä ulkopuoliseksi, nuorehkoksi (isän etsintä) sekä muutenkin hukassa olevaksi yksilöksi eri keinoin. Toisessa säkeistössä puhujalla on jo ajatuksia vallitsevista realiteeteista, mielipiteitä ja purkautuvia katkeruuden sanoja. Viimeisessä säkeistössä puhuja katselee elämäänsä jo taaksepäin pohtimalla tekemiään valintoja lääkityksestä häiriökäyttäytymiseen ja osoittaa olevansa itseriittäinen toimija. Voikin ajatella, että kappaleen rakenne seuraa albumin erilaisten puhuja-asemien sisältöä ja kokoaa siten yhteen niitä teemoja, jotka albumille ovat keskeisimpiä.

Puhuja-asemat: uho, kaipaus, kasvu ja melankolia abstrahoivat niitä teemoja, joita ”PLL”-albumi ruotii. Nämä teemat kytkeytyvät arvoakseleihin, joista keskeisimpiä ovat vanha—uusi (nykyinen), USA—Suomi (tai getto—Kallio), keskiö—marginaali sekä yksityinen—yleinen. Esimerkiksi uhoava puhuja näyttäytyy paitsi vanhojen, amerikkalaisten konventioidensa taustaa vasten, mutta suomalaisessa, tuoreessa viitekehyksessä ironisoituen. Samalla puhuja paljastaa jotakin kulttuurisista eroavaisuuksista lajin sisällä sekä arvoakseleilla liikuttaessa.

Kaipaavilla puhujilla keskeisin on keskiö—marginaali-akseli, sillä puhujat operoivat ilmeisesti valtavirtaympäristön ulkopuolella, sillä rehottavien ongelmien vyyhti vaikuttaa varsin laajalta: päihteet, huumeet ja moraaliset rikkeet etunenässä.

Kasvava puhuja liikkuu voimakkaimmin vanha—uusi-akselilla, sillä se kytkeytyy selvimmin aika- ja sukupolvtasoihin. Kasvava puhuja lisäksi pääsee kauimmaksi albumia (ja Kuulan tuotantoa, mihin palaan myöhemmin) läpäisevän determinismin otteesta.

Myös melankoliselle puhujalle oleellinen on vanhan ja uuden ero, mutta pohdinta lipuu voimakkaammin kohti tulevaisuutta. Yhteiskunnallisten muutosten pelottavuus ilmenee ironisessa valossa, mutta varsinaisia ratkaisuehdotuksia ei tarjota, sillä puhujat pysyvät lopulta noidankehissään, kalteriensa takana, mieliensä vankeina.

Heikki Kuulan *PLLP*-albumin teoskompositio voidaan siis määritellä erilaisten arvoakselien kautta. Näiden akselien taustalla vaikuttavat keskeiset käsitteet ovat hierarkiat, konventiot ja determinismi. Hierarkiat ilmenevät albumilla suhteessa konventioihin ja miljööseen. Deterministinen puhetapa läpäisee kaikkia albumin puhujia jollain asteella kytkeytyen myös vapauden kaipuuseen. Determinismiä voidaan ajatella Heikki Kuulan lyriikalle keskeisenä piirteenä, kuten seuraavassa osoitan.

4 Runoilijasta PLLP ja Blacksuami-albumeilla

Runon puhetapojen ja niihin liittyvien subtekstien paljastamisen myötä runoteoksen puhujasta on paljastettavissa retorinen minä, joka hallitsee runon

mimeettistä minää (Haapala 2005, 82). Hierarkkisesti mimeettistä tasoa ohjaa retorinen taso ja retorista tasoa runoilija. Runoilijan jäsentämiä seikkoja ovat kokoelman kieli, tyyli, näkökulmat ja arvot. (Haapala 2005, 92-93) Niitä erittelen seuraavassa.

Erittelemällä Heikki Kuulan puhujia subtekstien, kielen rekisterin, yhteiskunnallisen sekä lajillisen kehyksensä osalta pääsen tässä tutkimuksessa lähemmäs sitä, millaisista asioista Heikki Kuulan ”PLLP” kertoo. Monet ”PLLP”:n piirteistä löytyvät kuitenkin myös jo tutkitulta Blacksuami-levyltä (Tynkkynen 2017), johon myös hieman tässä tutkimuksessa kajoan. Seuraavassa erittelen niitä teoskompositioiden rajat ylittäviä piirteitä, joita Heikki Kuula on käyttänyt soolotuotannossaan vuosina 2008-2010. Viitatessani Kuulan tuotantoon, puhun tästä erityisesti ”Blacksuami” ja ”PLLP”-levyistä.

Heikki Kuulan 1970- ja 1980-luvuilta peräisin olevat subtekstit soveltuvat mainiosti myyttisen työväenluokkaisen Kallion rakentamiseen. Subteksteissä sekoittuvat – tai ajoittain vuorottelevat – tuon aikakauden yhdysvaltalainen rap- ja suomalainen pop-rock-iskelmä-ilmaisu, joista jälkimmäinen elää nykyisin alueen karaoke-kulttuurissa. Kotimaisten viittausten ohella (joita kartoitin johdannossa) subtekstien verkkoa kudotaan myös kulttielokuvien ja -kirjallisuuden piiristä aina Mukasta Tšehoviin. Ilmaisun varsinaisena lajina on rap, joka edustaa samanaikaisesti syrjäytettyjä, poliittista ja toisaalta amerikkalaisen unelman myötä menestymistä. Käytössä olevan rapin alalajin, gangstan, keskeinen piirre on *aitous*, minkä voi osaltaan nähdä oikeuttavan syrjäytettyjen tarinoiden kertomisen ryhmän ulkopuolisen toimesta.

Aikaisemmin on esitetty, että Kuulan lyriikallaan maalaama Kallio olisi ”suomalainen ghetto” (Tynkkynen 2017, 73), mutta oma näkemykseni poikkeaa hieman tästä. Jo pitkään gentrifioitunut Kallion kaupunginosa mahdollistaa kokeilemisen ja identiteetin haaskelun toisin kuin aikaisempien asukkiensa nuoruuksissa, jolloin opiskelijoiden ja *trendipellejen* sijaan baareja asuttivat duunarit sekä syrjäytyneet. Tietenkään tämä joukko ei ole vielä mihinkään kadonnut, mikä mahdollistaa heidän äänensä taltioimisen – esimerkiksi Kuula-

artistinimen alle ja *Heikki*-nimeä yleisemmissä merkityksissä hyödyntäen. Tällaiseen tarinankerrontaan liittyy tietysti mahdollisuus esittää dataa erilaisten faktaa ja fiktiota sekoittavien suodattimien lävitse, Kuulan tuotannossa näkyvimmin ironisesti. Kalliossa sekoittuvatkin uusi ja vanha, työväenluokkainen ja keskiluokkainen, keskeinen ja marginaalinen. Samalla runoilija sekoittaa yhdysvaltalaista ja suomalaista, rapia ja iskelmää, oikeaa ja vasenta luoden koomisia asetelmia.

Ironialle ominaista on lukijan herättely tarkempaan luentaan. Kuulan lyriikassa kielellinen kikkailu, sanaleikit ja ironia kulkevat usein käsi kädessä, sillä sanaleikeissä piilee usein jokin ironinen viesti. Tällaisia ovat esimerkiksi aikaisemmin käsittelemäni ”laiva on lastattu lainatuil laineilla” ja ”Kallio, se on yks iso pienryhmä”, jota käsittelem tarkemmin luvussa 5.1.1. Toinen Heikki Kuulan tuotannossa yleinen ilmaisutapa on antiteesi: puuttuva ilmaistaan vastakohtien kautta; yksinäisyys ilmaisee rakkaudenkaipuuta, determinismi pystyvyyden, vapauden ja itsemääräämisen kaipuuta. Tärkeä puuttumisen muoto on uskon poissaolo: niin itseen kuin yhteiskuntaan, mikä näkyy yksilöiden nihilistis-hedonistisena käytöksenä.

Yksinäisyys, minuuden kriisi (rakkaudettomuus) jättää tyhjiön, johon ratkaisuna on luoda erilaisia illuusioita. Näitä illuusioita voivat olla erilaiset substanssit (perinteinen alkoholi tai tuoreemmat huumausaineet) tai toisaalta ajatusmallit, joiden temppeleinä toimivat kirkot, baarit (karaoke) tai vaikkapa verisuonet. Ajatusmalleilla täytetään tyhjiötä, mikä on valheellista (ironista, jopa hulvattoman hauskaa ylemmältä positiosta tarkasteltuna, samoin kuin väkivaltainen gangsta- eli todellisuus-rap on perinteisesti ollut monien valkoisten kuuntelijoidensa mielestä) suhteessa siihen, että tyhjiö täytettäisiin ”oikeammilla”, ”aidommilla” asioilla: esim. ystävillä, rakkaudella ja kunnianhimmolla. Viimeksi mainitut vilahtavat vain ani harvoin Kuulan tuotannossa, paitsi antiteesien muodossa: yksinäisyys, hylätyksi tuleminen ja tyytyminen.

Illusiot ”PLLP”- ja ”Blacksuami”-albumeilla kytkeytyvät myös erilaisiin ilmaisutapoihin, joista HK:lle keskeisiä ovat mm. gangsta ja sen uho sekä

huumeiden käyttö, suomirock ja sen melankolia, slangi, todelliset tapahtumat ja raamatullinen kieli. Näillä ilmaisutavoilla, jotka sisältävät runsaasti affektiivisia ilmauksia, HK:n luomiin yksinäisiin hahmoihin luodaan toden tuntua.

Yksinäisyyttä on yksilötason lisäksi myös perhetasolla: etäisyytenä äitiin, isään, lapseen. Tämä etäisyys on erityisesti henkistä, sillä puhutellut ja kuvatut hahmot albumeilla eivät tunnu ymmärtävän toisiaan tai toistensa tarpeita kovin hyvin, koska pettymysten määrä on suuri. Isä selittelee rappiokäyttäytymistä lapselleen⁸⁷, äiti ei saavu hakemaan lastaan tarhasta⁸⁸ ja ainoa äidiltä saatu huomio on väkivaltaista⁸⁹, poika kiristää rahaa äidiltään⁹⁰ ja samastuu isäänsä yksinomaan ympäröivien kaltereiden myötä⁹¹.

Perheitä ja ylipäätään kansaa tuntuvat kuitenkin yhdistävän kulttuuriset tarinat, joskin Kuulan lyriikassa usein melankolisella tavalla ilmaistuina. Mainitut musiikilliset karaokesta tutut subtekstit kytkeytyvät tähän varsin keskeisesti, sillä samat kotimaisen musiikin teemat lävistävät myös runoilijatasoa Kuulan albumeilla. Kulttuuriset tarinat näyttäytyvät samanaikaisesti vapauttavina, sillä ongelmista ja kärsimyksestä tulee jaettuja ja toisaalta vangitsevina, sillä yksilöllä ei ole mahdollisuutta murtautua tästä viitekehyksestä⁹² ulos. Tätä albumin maailman ja mahdollisuuksien rajallisuuden tematiikkaa on havainnoitu myös aiemmin ”Blacksuami”-albumilla (Tynkkynen 2017, 75).

Aineistoalbumeilla vapauden motiivi kytkeytyy pääasiassa mentaaliin prosesseihin. Vapaus nähdään mielen laiskuuden mahdollisuutena, jonka antiteesejä ovat mm. erilaiset varainhankinnan tavat addiktin surkuhupaisista puheluista prostituoidun ja toisaalta levyttävän artistin urien rinnastamiseen.

---

⁸⁷ PLLP: ”Isi itkee”

⁸⁸ Blacksuami: ”Sun nimi on Kuula”

⁸⁹ Blacksuami: ”Kurita mua mutsi”

⁹⁰ Blacksuami: ”Subutexcowboy”

⁹¹ PLLP: ”Tää maa”

⁹² Tässä on keskeistä myös kansallinen identiteetti, jota en tässä tutkimuksessa ruodi sen tarkemmin.

Vapaus näyttäytyykin lopulta tällaisista toimintamalleista irtautumisena, sillä materiaallinen tai illuusioihin tarrautuva todellisuus eivät tuota puhujille lopulta tyydytystä. Tämä teema toistuu useilla albumien kappaleilla, joissa puhutaan tavaroista: *grillseistä*⁹³ nahkasalkkujen⁹⁴ kautta autoihin⁹⁵, rahaan ja päihteisiin. Näistä asioista joko luovutaan tai niiden merkitys näyttäytyy päihteidenkäytön kaltaisena turruttamisena, jopa eskapismina.

Vapaus jää puhujille kuitenkin pääosin haaveeksi, sillä albumien runoilija näkee maailman deterministisesti. Albumien hahmot (sekä puhujat että puhujien mainitsemat) elävät kehämäisessä todellisuudessa, joka pitelee otteessaan tai näyttäytyy vankilana. Kuulan lyriikkaa läpäisee ajatus siitä, että itseään ei lopulta voi ylittää, sillä kaikki ympäröivä: lähiö-miljöö, perhe ja opitut käytösmallit pitävät otteessaan⁹⁶. Merkkejä itsemääräämisestä vilahtelee kuitenkin kokoelmien lopuilla, kappaleissa ”Tää maa” ja ”Poistakaa makkaraa”⁹⁷. Tämä itsemäärääminen voidaan albumien kontekstissa saavuttaa kasvun kautta, kuten olen aiemmin todennut. Aiemmassa tutkimuksessa HK:n albumien puhujien kasvu on nähty yksinomaan negatiivisena asiana (Tynkkynen 2017, 51, 65).

5 Kallion puhujat tarkemmassa tarkastelussa

Tässä luvussa analysoin Heikki Kuulan lyriikoita alkaen soolotuotannon levyjen puhujarakenteiltaan erityisen kiinnostavia kappaleita, kolmea roolirunoa (”Pese

---

⁹³ *PLLP*: ”Kallion poika”

⁹⁴ *Blacksuami*: ”Postikortteja reunalta”

⁹⁵ *Blacksuami*: ”Postikortteja reunalta”

⁹⁶ Samaan päätelmään on päätenyt myös Tynkkynen 2017.

⁹⁷ Jälkimmäisen osalta tulkintaan on päätenyt Tynkkynen 2017, 72

selkää", "Sun nimi on Kuula" ja "Kallion poika"). Olen valinnut aineistoni molempien albumien aloituskappaleet, koska artistin ensimmäisenä missiona on hip hopin alkuajoista asti ollut esittäytymisen ohella oman erinomaisuuden ja *aitouden* korostaminen (Nieminen 2003, 181), missä tyypillisesti paljastuu paljon puhujista. Tämä onnistuu tyypillisesti käyttämällä hyperbolisia ja maskuliinisuutta korostavia ilmauksia (Strand 2008, 53). Syyt ovat ensisijaisesti historiallis-lajityypillisiä, kuten olen edellä osoittanut: kyse on kilvoittelusta ja paikan ottamisesta yhteisössä sekä toisaalta sen osoittamisesta, että tuntee hip hopin konventiot. Tuloksena on kiinnostavia puhetilanteita, joissa voidaan havaita erilaisia puhujia sekä rooleja, siis ollen roolirunoja.

Käytän analyysissäni osin korvakuulolta litteroimaani lyriikkaa, (sillä suurinta osaa kappaleiden sanoituksista ei ole painettu), osan olen saanut suoraan Kuulalta itseltään. Tietyillä epäselvästi kuuluvilla kohdilla voi olla huomattavaa merkitystä runon tulkinnan kannalta. Siksi teen tutkimuksessani valintoja sen suhteen, mitä aineistossani sanotaan. Lisähaastetta tarkkaan litterointiin luo se, että niin rap-musiikille kuin slangillekin tyypilliseen tapaan sanojen lopusta voidaan jättää äänneitä lausumatta tai ne voidaan "nielaista". Rap-musiikille on kokemukseni mukaan tavanomaista myös se, että jotkin kohdat voidaan kirjoittaa monella eri tavalla (esim. aika kortilla >< aikakortilla; bongis koolannu >< bongii skoolannu / bongiskoolannu⁹⁸) siten, että lausunta-asusta on hyvin vaikea päätellä oikeaa varianttia. Tulkintamahdollisuuksia on siis useita.

Kuulan ilmaisun keskeinen tunnuspiirre on slangin runsas käyttö. Kuten edellä olen kertonut, puhekielen ja slangin käyttö on ominaista hip hopille ylipäätään, mutta HK:n tapauksessa voidaan puhua artistille ominaisesta piirteestä. Kuulan käyttämä slangi on merkittävältä osin ruotsiin pohjautuvaa, so. vanhaa slangia, mutta myös tuoreempia slangi-ilmauksia on runsaasti. Näiden yhdistelmä rakentaa tietynlaista identiteettiä, jonka voi nähdä tasapainottelevan kahden erilaisen ajallispaikallisen miljöön välimaastossa. Vanhan slangin muutoksen on nähty alkaneen 50-luvulla ja jatkuneen 70-luvulle saakka, jolloin slangin puhuminen on

---

⁹⁸ "Sun nimi on Kuula"

ollut jo fragmentoitunutta⁹⁹. Vanhan slangin puhujat lienevät siis vanhempia, elämää nähneitä hahmoja. Tämä on tulkittavissa siten, että äänessä on useita erilaisia, eri tavoin identifioituvia puhujia, jotka leimallisella ilmaisullaan luovat affektiota ja rakentavat tekstin arvomaailmaa (Seutu 2009). Slangi-ilmauksia käsittelen analysoidessani lähemmin Kuulan lyriikkaa myöhemmin tässä luvussa.

Toisaalta Heikki Kuulan kielelle ominaisia ovat suoraan englannin kielestä lainatut ilmaukset sekä kieleen vakiintuneet anglismit. Monet lainatuista termeistä liittyvät jollain tavalla hip hopin elementteihin tai yhdysvaltalaisen rap-musiikin perinteeseen. Osa englantiperäisistä ilmauksista on käsittääkseni integroitunut osaksi helsinkiläisten puhekieltä, mutta rajanveto on haasteellista. Kuten edellä olen todennut, on englannin kielen käyttö muun kielisissä hiphop-diskursseissa myös tavallista.

Heikki Kuulan käyttämä kieli vilisee huumeisiin ja rikollisuuteen kytkeytyvää sanastoa, kuten olen edellä maininnut. Tällaisen sanaston käyttö rakentaa ajallisaikallista kehystä, mutta suhteutettuna lajikontekstiinsa, gangstaan, historioineen mielenkiintoisessa valossa. Suomalaisesta Kallio-miljööstä johtuen yhteen ajautuvat, ajoittain rinnakkain kulkevat, uusi ja vanha, suomalainen ja amerikkalainen viitekehys. Myös gangsta näyttäytyy tällaisessa hybridiympäristössä muusta suomiräpistä poikkeavana.

Kuulan käyttämistä appellatiiveista ja propreista osa antaa hyvin vähän tuloksia internetin hakukoneista¹⁰⁰. Tämä antaa osviittaa siitä, että sanat ovat itse keksittyjä tai hyvin pienen piirin käytössä. Tällaiset pienten piirien ilmaukset luovat tekstin maailmaan uskottavuutta (toden tuntua) ja lisäävät puhujan omakohtaisuutta. Paikallisuuden tunteen vahvistuessa osa yleisöstä eristetään sanoitusten kokonaisvaltaisesta ymmärryksestä ja osa taas kiinnitetään vahvemmin niiden vaikutuspiiriin (Partanen 2016, 45-46).

---

⁹⁹ https://fi.wikipedia.org/wiki/Stadin_slangi viitattu 3.11.2017

¹⁰⁰ Esimerkiksi ”Bretsi”, ”Anjan kioski”, ”Viina-Masa”, ”Hullu-Toni”, ”Pohjois-Microsoft” ja ”Kallio-Herska” ovat tällaisia.

Slangin, erikoisen sanaston ja muiden HK:n kielellisten erityispiirteiden funktiota hänen tekstiensä merkitystä hahmoteltaessa on hankala hahmotella kokonaisuutena. Tämä johtuu monista jo edellä ilmaiseistani seikoista. Ensiksi on olennaista hahmottaa se, että omalaatuinen kieli on yleinen hip hop –artistien keino erottua 1. muista kielenkäyttäjistä, 2. muiden lyriikan tyylien edustajista, 3. muista kuin oman alueen rap-artisteista, 4. muista oman alueen rap-artisteista. Näin voidaan rakentaa omaa, uniikkia artisti-identiteettiä. Toisaalta artisti-identiteetin sisällä voi olla useita erilaisia puhujia ja maailmankatsomuksia, kuten tulen analyysissäni osoittamaan. Myös niiden erottelua selkiyttää keskenään poikkeavien rekisterien käyttö. Tilannetta kuitenkin monimutkaistaa se, että on hyvin vaikeaa luokitella esimerkiksi slangiainesta edes ”yleinen aines” – ”hip hop –aines” –tyyppisesti, puhumattakaan artistille uniikin aineksen määrittämisestä. Näistä syistä joudun tekemään tutkimuksessani kategorisointia oman kielitajuni ja asiantuntijuuteni pohjalta.

Edellä mainituista yhteneväisyyksistä johtuen ”PLLP”-kokoelman puhujilla on paljon yhteistä. Käytetty puheenomainen kieli, erityisesti determinismiin kytkeytyvä arvomaailma ja miljöö sekä tasapainottelu eri viitekehysten välillä luovat yhteneväisyyttä puhujiin. Teoksen arvomaailma välittyy kuulijalle erityisesti affektiivisen kielen myötä, kuten Katja Seutu (2009) on osoittanut.

Analyysissäni pyrin tarkasti avaamaan kahta Heikki Kuulan teosten avauskappaletta, joiden merkitys kehysrunoina (kts. Haapala 2012, 166) on nähdäkseni suuri. Lopuksi analysoin vielä yhtä ”PLLP”-albumin intertekstuaalista ja paikallista tasoa avaavaa runotekstiä. Analyysini perustuu erityisesti retorisen tason havainnointiin, jonka tulkitsemiseksi lyriikan syvempi taso pitää perata esiin. Tämän vuoksi käytän lähiluku-tyyppistä metodiikkaa, jossa keskityn rakenteellisten ja kielellisten yksityiskohtien tulkintaan. Tällaista tutkimustapaa ovat käyttäneet mm. Haapala (2005) ja Seutu (2009).

”PLLP”-kokoelmaa mimeettisellä ilmitasolla tarkasteltaessa voidaan havaita puhujia, joiden elämä on kriisissä ja usein tragediaa täynnä. Puhujilla on uhoamisena ilmenevää aggressioita, pettymyksen tunnetta ja normatiivisesta

poikkeavia käytösmalleja: sotkemista, varastamista, huumeongelmia ja muita marginaaliin sijoittuvia elämän haasteita. Kokoelman ymmärtäminen vaatii retorisen tason tarkastelua.

Retorisen tason tarkasteluun albumilla motivoivat ironian paljastavat ristiriitaisuudet, sanaleikit ja antiteesit. Myös puhujia yhdistävä affektiivinen puhetapa virittää tarkastelemaan pinnan alla piilevää arvopohjaa, jota albumilla rakennetaan. ”PLLP”-albumin maailmankuva ja sitä määrittävä arvomaailma aukeavat puhujien sisäisistä konflikteista käsin, jotka kuitenkin suhteutuvat ympäröivään, haasteita pursuilevaan ja monitahoisena nähtävään maailmaan.

5.1 Uhoa ja pelkoa Kalliossa: ”Pese selkää”

Kallio on Heikki Kuulan lyriikan keskeinen miljöö. Kuten olen edellä kartoittanut, Kuulan lyriikassa Kallio näyttäytyy hurjana paikkana, jossa vilisee erilaisia yhteiskunnallisia ongelmia huumeista prostituution kautta muuhun reuna-alueiden rikolliseen toimintaan. Myös ”Pese selkää” sijoittuu tähän ympäristöön.

”Pese selkää” on HK:n toisen julkaisun, *PLLP*-kokoelman (Yellowmic records, 2008) avauskappale ja toinen kehysrunoista. Kappale kuuluu uhoavan puhujan puhuja-asemaan, jota kartoitin luvussa 2.1. Runo koostuu kahdesta säkeistöstä sekä kertösäkeestä, joka toistuu ensimmäisen ja toisen säkeistön lopussa. Kappaleen miljöönä on Helsinki, kalliolaisen asunnon sisätilat sekä kaupunginosa yleisesti, joskin myös Malminkartano¹⁰¹ mainitaan voimasananomaisesti. Samalla johdatetaan kuulijaa kohti koko kokoelman tapahtumapaikkoja, joista suuri osa sijoittuu Kallion ja sen viereisten, puheessa usein Kallioksi luokiteltavien,

---

¹⁰¹ HK:n lapsuudenmaisema <http://www.ess.fi/uutiset/kotimaa/art2329633> viitattu 17.10.2017

kaupunginosien alueelle. Kallion seutu muodostuu keskeiseksi miljöökksi *PLLP* ja *Blacksuami* –albumeilla.

PLLP-albumin nimi koostuu kahdesta osasta. Nämä osat ovat kirjainyhdistelmät ”PL” ja ”LP”. ”PL” tarkoittaa slangissa paitsi halpaa hasista, joskus myös poliisilaitosta tai postilokeroa, mutta ne eivät ole mielekkäitä albumin sisällön kannalta. LP tarkoittaa pitkäsoittoa¹⁰² eli kokopitkää albumia. Kannabis-aiheista tulkintaa ohjaa myös Kuulan aikaisemman albumin *Vihreä salmiakki* (2005) nimi¹⁰³ sekä albumin kappaleiden sisältö, joka kytkeytyy vähän väliä kannabikseen. Albumin nimi ohjaa osaltaan niitä tulkintoja, joita teen tulevilla analyysijaksoissa.

5.1.1 Poterossaan poteva

Pese selkää

*H niinkun Harlem, H niinkun meitsi / sä tarttet armeijan
pysäyttämään Heikin.*

*En pelkää, mun vesikää ei oo selvää / sun lempiräppäri pesi
tää mun selkää.*

*Oven takana pysähtyneitä askeleita / himas pänttään sivareitten
rekkareita.*

*Teippaan fönät, en päästä valoo sisää / vainojen kasvaessa
vaan pajatsoo lisää.*

*Ei eurookaa pääl, se ero on meissä / trendipellet binil
vitriineissä.*

*Kahen euron 50 Centti hyväks että pahassa / sä voit olla läski,
mut mitä sä mahat mulle?*

---

¹⁰² engl. *Long Play*

¹⁰³ *Vihreä* l. kannabis, *salmiakki* tässä yhteydessä niin ikään tumma neliskanttinen köntti, hasispala.

*Mä pidän läpät vastedeskin fättinä / kuolema ostaa Heikiltä
cräkkisä.*

*En päässy pitkälle puusta, kela / mä synnyin Alppilas Kolmosel
delaa.*

*Jos ei oo kesäduunii älä pelkää / saat euron tuntii pesemäl mun
selkää*

Pese selkää, pese pese selkää / pese selkää, pese pese selkää

*Jos ei oo kesäduunii älä pelkää / saat euron tuntii pesemäl mun
selkää*

Pese selkää, pese pese selkää / kuuraa kunnol tai tulee kenkää

Kun mä diggaan sust / Yellowmic diggaa.

Kun sika spittaa / Maltsu, et kliffaa.

*Vaasankadun suola ja Hesaril poolannu / kolmoslinjal liikaa
bongi skoolannu.*

*Kallion mulkerot tähän viel sekoo / päiväl paskaduunii, yöl
selontekoo.*

Otin hittii, ku Nahka-Sakke ja / liikaa pettyyny, liikaa pakkeja.

*Harva pläänäs, harva on niin tyhmä / Kallio, se on yks iso
pienryhmä.*

*Nistien adjutantti sanoo samalla / haista mun paskaa oikeella
tavalla*

*Projektii pukkaa, dunkkaa kukka / ku Pyhi on aivot ja mä se
takatukka.*

*Number one idoli Kallion ämmien / hakkaamaton Hakaniemen
Tommi Läntinen.*

*Jos ei oo kesäduunii älä pelkää / saat euron tuntii pesemäl mun
selkää*

Pese selkää, pese pese selkää / pese selkää, pese pese selkää

*Jos ei oo kesäduunii älä pelkää / saat euron tuntii pesemäl mun
selkää*

Pese selkää, pese pese selkää / kuuraa kunnol tai tulee kenkää

(Heikki Kuula: Pese selkää. Yellowmic records, 2008)

Runossa käytetyt runsaat lempinimet eli aliakset viittaavat runon puhujaan: *Kahen euron 50 Centti*¹⁰⁴, *Heikki, sika*¹⁰⁵, *Nistien adjutantti*, *Kallion ämmien* (suurin) *idoli*, (hakkaamaton) *Hakaniemen Tommi Läntinen*. Edellinen on osa uhoa, joka on rap-sanoituksille varsin tyypillistä imagon rakentamisen kannalta oleellista, konventionaalista puhetta. On syytä muistaa, että itsensä nimeäminen on rap-lyriikoille tyypillinen puheaktin muoto (Androutsopoulos & Scholz 2002, 17). Aliasten kautta paitsi julistetaan oman egon mainioutta¹⁰⁶, myös kerrotaan niistä rooleista, joihin tarvittaessa voidaan venyä: nelinkertainen superstara, huumeidenkäyttäjien apuri, kaupunginosan naisten esikuva. Toisaalta monilla näistä aliaksista on humoristisena nähtävä sävy, mikä havainnollistuu tarkemmin puhujaa tarkasteltaessa.

Puhuja aloittaa riimittelemällä h-kirjaimella alkavia sanoja samalla rinnastaen ne toisiinsa: Harlem¹⁰⁷ ja Heikki, jota armeijakaan ei voi pysäyttää. Kyse on kotimaiselle rap-lyriikalle tyypillisestä liioittelevasta uhosta, itsensä esittelystä ja oikeutuksen hakemisesta tulevalle eetokselle. Itsensä vertaaminen Harlemiin, rikollisuudesta ja rauhattomuudesta sekä hiphop-kulttuuristaan tunnettuun kaupunginosaan tekee puhujasta varsin mahtipontisen oloisen albumin avauskappaleella. Yhtäältä ylilyövien ja toisaalta epäuskottavien vertausten myötä puhujaa voi lukea myös humoristisena, sillä aliaksista ei muodostu selkeää tai todellisenä pidettävää kokonaisuutta. Iskulinja-tyyli seuraa perässä: kuuntelijan lempiräppäri asetetaan alistettuun asemaan. Samalla kuuntelija otetaan osallisemmaksi tekstissä käyttämällä yksikön toista persoonaa; ts. kuulijaa puhutellaan. Tämä affektiivisen puheen muoto kutsuu lukijaa osalliseksi kertomukseen, pohtimaan omia suosikkeja suhteessa äänessä olevaan. Puhe ohjaa lukijaa kiinnittämään huomiota runon psykologiseen tasoon ja puhujan tunnetilaan, joiden osuus roolirunossa on keskeinen (Seutu 2009, 29). Seuraa

---

¹⁰⁴ 50Cent, maailmankuulu gangsta-rap-artisti

¹⁰⁵ vrt. mm. Heikki Kuula: Sisu (Vihreä Salmiakki, Yellowmic records, 2005).

¹⁰⁶ <https://www15.uta.fi/FAST/US7/PAPS/im-hiphop.html#notes> viitattu 11.8.2016

¹⁰⁷ Bronxin ohella hip hopin tuotannon keskeisimpiä alueita New Yorkissa.

jyrkkä asennonvaihto: tarkastelukulma siirtyy asunnon ulkopuolisiin tapahtumiin ja sisäpuolisiin pelkotilakuvauksiin.

Oven takana pysähtyneitä askeleita / himas pänttään sivareitten rekkareita.

Teippaan fönät, en päästä valoo sisää / vainojen kasvaessa vaan pajatsoo lisää.

Runo etenee alun uhosta, joka on yksi rapin konventionaalisista puhetavoista (Miettinen 2011, 21), minä-muotoiseen puheeseen, jossa leikitellään vesiselvätermillä samalla ilmaisten, että alati vallitsevana olotilana on päihtymys. Tällainen ilmaus kertoo laittoman aineen käytön vähättelystä ja siten itsensä sijoittamisesta lainsuojattomuuden piiriin, toisin sanoen konventionaalisena pidetystä päihteisiin kytkeytyvästä rap-uhosta. Kannabiksen käyttö on keskeinen osa puhujan ja albumin monien muidenkin puhujien toimintaa ja vaikuttaa myös siihen, miten puhuja tilanteita kokee: "teippaan fönät, en päästä valoo sisää / vainojen kasvaessa vaan pajatsoo¹⁰⁸ lisää"; "Vaasankadun suola ja Hesaril poolannu / kolmoslinjal liikaa bongii¹⁰⁹ skoolannu"; " Otin hittiä¹¹⁰, ku Nahka-Sakke ja liikaa pettyny / liikaa pakkeja"; " Projektii pukkaa, dunkkaa kukka¹¹¹/ ku Pyhi on aivot ja mä se takatukka".

Puhuja kuvaa kannabiksen käyttöä arkisena puuhasteluna, mikä ymmärtääkseni ei ole lainkaan harvinaista rap-sanoituksissa vaan jopa gangstalle ominaista. Cannabis toimii lääkkeenä kokonaisvaltaiseen, ilmeisesti virkavaltaan liittyvään pelkoon: vainoharhaisuus, jonka merkkeinä ovat oven takaa kuuluvien askelten pelko sekä siviilipoliisien¹¹² rekisterinumeroiden ulkoa opettelu, on puhujan mielestä lääkittävässä kannabiksella, vaikka vainoharhaisuus luetaan myös

---

¹⁰⁸ vesipiippu, jota käytetään useimmiten kannabiksen polttamiseen.
<http://urbaanisanakirja.com/word/bongi/> viitattu 6.10.2016

¹⁰⁹ cannabis. <http://urbaanisanakirja.com/word/pajatso/> viitattu 6.10.2016

¹¹⁰ cannabis (tai lyönti). <http://urbaanisanakirja.com/word/hitti/> viitattu 6.10.2016

¹¹¹ cannabis. <http://urbaanisanakirja.com/word/kukka/> viitattu 6.10.2016

¹¹² huom. myös homonymiasta kumpuava sanaleikki, sivari = siviilipalvelus >> armeija (asepalvelus)

kannabiksen käytön sivuvaikutukseksi¹¹³. Sopii ajatella, että runon puhuja uskoo perinteiseen "sillä se lähtee, millä on tullutkin" -mottoon tai on vain ehdollistunut käyttämään kannabista rentoutuakseen, mahdollisesti ympäristönsä myötävaikutuksesta. Puhujan voi katsoa edustavan Kallion alueen päihdekulttuuria, joka usein nähdään fatalistisena myös Kuulan lyriikan ulkopuolella¹¹⁴. Viehtymys päihteiden käytön kuvaamiseen paistaa HK:n lyriikasta vahvasti ylipäättään (Tynkkynen 2017, 55-56, 63).

Puhujan itsereflektiossa esiintyy *liikaa*-sana kannabiksen käytön yhteydessä, mutta ei erityisiä merkkejä moraalisesta pohdinnasta käytön suhteen, vaan *liikaa* esiintyy ennemmin merkityksessä "tosi paljon"¹¹⁵. Tästä johtuen *liikaa* kytkeytyy lähinnä ”pakkeihin”¹¹⁶, jotka näen pettymyksiksi ihmissuhteissa ja kannabiksen polton täten kausaaliseksi. Pettymysten kierre on HK:n puhujille tyypillinen piirre, joka on havaittavissa hyvin varhain teksteihin tutustuttaessa. Selvitän pettymysten ja noidankehien tematiikkaa myöhemmin tässä luvussa.

Hitin ottaminen voi viitata myös lyödyksi tulemiseen, koska *Nahka-Sakke* on nyrkkeilymerkki¹¹⁷. Tällöinkään kyse ei varmasti ole puhujaan kohdistuvasta fyysisestä väkivallasta, vaan runsaan päihtymisen alleviivaamisen ja sanaleikkelyn ohella johdatuksesta seuraaviin säkeisiin: "Harva pläänäs, harva on niin tyhmä / Kallio, se on yks iso pienryhmä"¹¹⁸. Pienryhmän merkitys opetuskäytössä luo humoristisen merkityksen Kalliolle asukkejaan koulivana

---

¹¹³ mm.

[http://www.irtihuumeista.fi/etusivu_\(vanha\)/avaa_silmasi!/kannabiksesta/kannabiksen_kayton_vai_kutukset](http://www.irtihuumeista.fi/etusivu_(vanha)/avaa_silmasi!/kannabiksesta/kannabiksen_kayton_vai_kutukset) viitattu 6.10.2016

¹¹⁴ ” Kolmas päivä radalla dallaan bäkkiin kolmat linjaa / Meno riistäyty käsist kun ne laski viinan hintaa” Jontti & Shaka: ”Kolmatta linjaa” (Rata-äänite, 2007)

¹¹⁵ vrt. esim. "Mut tänään chillii, kukaan ei halua ongelmii / koska tääl on liikaa horoi, ja tarpeeks chicksei helmii", Fintelligens: *Heruuku?* (Sony Music Entertainment, 2001)

¹¹⁶ torjutuksi tuleminen <https://www.urbaanisanakirja.com/word/pakit/> viitattu 3.1.2018

¹¹⁷ <http://www.nahka-sakke.fi/>

¹¹⁸ pienryhmä l. ryhmä erityistä tukea tarvitsevia oppilaita

paikkana. Elämän kaltoin kohtelemille henkilöille suunnittelemisesta¹¹⁹ ei ole hyötyä, koska kaikki tulee kuitenkin menemään huonosti. Suunnittelemisen olisi siis typerää. Kallio on paikka, jossa monet ovat metaforisesti *pienryhmäläisiä*, tukea runsaasti tarvitsevia erityisoppilaita, mikä runon ja albumin kontekstissa rinnastuu moniongelmaisuuuteen¹²⁰. Lähiöiden asema epämiellyttävänä kasvuympäristöillä onkin yleinen suomiräpin aihe (Liesaho 2004, 134-135). Oksymoronissa *iso pienryhmä* on HK:n lyriikalle tyypillistä vastakohtien kanssa leikittelyä, joka hieman keventää kappaleen tunnelmaa.

Kappaletta leimaava kannabiksen käyttö asettuu viitekehukseensä kunnolla vasta, kun tarkastellaan runon rakennetta. Rakenteessa vuorottelevat hetket, jolloin puhutaan kannabiksen käytöstä ja hetket, jolloin jokin asia suututtaa, vainoharhat yltyvät tai uho kasvaa. Oikeastaan koko kappale rakentuu pilven polttelun ja eri vastaanottajille ohjattujen huuteluiden vuorottelulle, lähtien ensimmäisestä säkeistöstä: ensin puhuja uhoaa olevansa jotain todella suurta, mutta yhtäkkiä ottaa pelkurin roolin. Puhujan poltettua lisää, uho voi jatkua, mutta tällä kertaa kohdistuen ryhmään, joka ei edusta tyhjätaskuja. Toisessa säkeistössä rakenne on sama: tällä kertaa puhuja vain toteaa Kallion duunarielämän kurjaksi ja ilmeisesti jälleen osoittaa olevansa ylempiarvoinen asettumalla *Nistien adjutantin* l. huumeiden välittäjän rooliin ja heitellen törkeyksiä ilmoille. Todennäköisesti autofiktiivinen, so. kirjailijan elämää kuvaava, luonnehdinta kuljettaa kappaletta kohti loppuaan: *Pyhi* l. *Pyhimys* (oikealta nimeltään Mikko Kuoppala) on ollut HK:n tuottajana *PLLP*-albumilla. Hänen yrityksensä on myös julkaissut *PLLP*-albumin.

Puhuja viittaa tuottajaansa ”aivoina”, itseensä ”takatukkana”. Vertailuasetelma on mielenkiintoinen rapin historiallisessa viitekehyksessä. DJ l. tuottaja oli ennen ensisijainen artisti, jota avustanut MC l. räppäri nousi myöhemmin keskiöön. Puhuja siis asemoi itsensä hierarkkisesti alemmaksi kuin tuottajansa, pelkäksi

---

¹¹⁹ engl. *plan*. <http://urbaanisanakirja.com/word/plaani/> viitattu 20.10.2016

¹²⁰ moniongelmaisuus ei ole lähiöräpille vierasta, vrt. Liesaho 2004, 135

hiusmalliksi. Heikki Kuulan esikoislevyn *Vihreä salmiakki* kappaleessa ”Elämäs on mulletti¹²¹” puhuja sanoo: ”elämäs on takana kuin mulletti”, mikä tekee takatukasta varsin epäsuotuisan metaforan. Ylipäättään piilossa, takana, oleminen on hip hop –kontekstissa varsin poikkeuksellista. Yhtä kaikki takatukkana olemista on vaikea nähdä positiivisena ilmauksena.

Asetelmaa voi tarkastella myös takatukan funktionaalisuuden perspektiivistä, jossa hiusten voi vertauskuvallisesti nähdä hengittävän niskaan, hoputtavan tuottajaa. Joka tapauksessa tuottajan nimittäminen aivoiksi herättää kysymyksen paitsi puhujan älykkyydestä konkreettisella tasolla, niin myös itsearvostuksesta. Pelkistääkö puhuja itsensä aivottomaksi karvoituksen osaksi? Onko puhuja itse vastuussa edes tekstistään vai onko teksti kenties ”aivojen” tekosia? Tähän liittyy lisäksi aitouden diskurssin osa-alue riimien kirjoittajasta: perinteisesti *ghostwritereita* käyttäviä artisteja ei hiphop-yhteisössä ole katsottu hyvällä¹²².

Tietyllä tapaa havainto kannabiksen käytön ja sisällön suhteesta (”projekti pukkaa / dunkkaa kukka”) ohjaa tulkintaa myös uuteen suuntaan. Puhuja näyttäytyy ”poterostaan”, Kolmannella linjalla sijaitsevasta asunnostaan (jonka ikkunat on teipattu umpeen ja jossa hän uskoo myös kuolevansa), peloissaan huutelevana pilviveikkona, joka saa itsensä hetkittäin koottua uhoamaan – ilmeisesti välillä studiolla mikrofoniinkin asti. Yhtäältä kannabis on osana puhujan roolia, mutta oikeastaan se kuvastuu myös puhujan määrittäväksi tekijäksi - kumpi on renki, kumpi herra? Puhujien roolien tai vallitsevan miljöön muuttuminen kappaleiden sisäisessä maailmassa vaikuttaa olevan varsin tyypillistä HK:n tuotannolle, kuten olen osoittanut mm. luvussa 2.3 ja josta tulen jatkamaan luvussa 5.3.

---

¹²¹ engl. *mullet* l. takatukka

¹²² https://en.wikipedia.org/wiki/Ghostwriter#Popular_music viitattu 10.11.2017

Kannabiksen käyttö kytkeytyy toki myös gangsta-rapin konventioihin, joissa huumeet ovat yksi keino luoda ”kovan jätjän” imagoa¹²³. Hip hopin konventioihin tämä taas kytkeytyy yhteiskunnallisten normien vastustamisen ja tilanoton keinona ”mä saan tehdä mitä haluan” –tyyppisen diskurssin kautta. Kannabiksen käytön voidaan ajatella olevan yleisyydessään yksi rapin puhetavoista¹²⁴, joita Kuula ”Pese selkää” –kappaleessa hyödyntää konventioiden vastaisesti luoden humoristisenakin nähtävän puhetilanteen.

5.1.2 Missä on Heikin paikka?

”Pese selkää” -kappaleen toisessa säkeistössä käsitellään puhujan, levy-yhtiön ja yleisön suhdetta. Levy-yhtiölle on ilmeisistä syistä tärkeää, että puhujasta¹²⁵, so. ”artistista” pidetään. *Yellowmic records* on oikeastaan kaveriporukan projekti, jossa Pyhimys l. Mikko Kuoppala ja HK toimivat yhteistyössä (Miettinen 2011). Siten myös on hienoa, että *sika*-roolissa oleva puhuja *spittaa* l. sylkee l. räppää: *Maltsua*¹²⁶ voimasanana käyttäen puhuja tehostaa itseään kuvaamalla esiintymistään kivaksi, upeaksi. Puhetilanne on HK:lle poikkeuksellinen, koska hänen soolotuotannossaan possen l. porukan mainitseminen on harvinaista. Lähes kaikki HK:n puhujat eroavat konventionaalisista gangsta-puhujista, joiden identiteetti muodostuu osana jotain jengiä.

Viimeistään tässä herää kysymys siitä, kenelle tekstissä puhutaan missäkin vaiheessa. Tekstissä on erilaisia puhuttelun tapoja: runon sinää kommentoivaa, keskustelevaa ja kertosaäkeessä käskEVää. Nämä tekniikat luovat puhuttelun

---

¹²³ Kubrin 2005, 370

¹²⁴ <https://medium.com/cuepoint/getting-high-with-data-in-hip-hop-6a0a6da317bb> viitattu 10.11.2017

¹²⁵ *Digata*-verbi vanhakantaisesti: ”mä digaan sua” ~ pidän sinusta; ”mä digaan sust” ~ sinä pidät minusta.

¹²⁶ Malminkartano

piirteen runoon (Parkko 2016, 11). Puhutaanko kaveriporukalle, kaikille potentiaalisille kuulijoille vai jollekin muulle joukolle?

Kuten edellä olen osoittanut, *Heikki* kaikissa rooleissaan on hyvin paikallinen: Kallio miljöönä on koko ajan läsnä (*Kolmonen = kolmoslinja*¹²⁷, *Vaasankatu, Hesari*¹²⁸), roolinimet viittaavat pienen alueen kaupunginosiin, kappaleessa on todennäköisesti paljon sisäpiirin huumoria ja yliampuvat vertauskohdat (50 Cent, maailmankuulu ja törkeistä lyriikoistaan tunnettu gangsta-räppäri¹²⁹) vievät kärkeä omakehun realistisuudelta. Tietyllä tapaa runon puhuja näyttäytyykin pienten piirien sankarina: kotonaan, Kalliossa ja sen kaduilla, *hoodeilla*¹³⁰) puhuja on idoli ja ties kuinka kova jätkä. 50 Cent ja "sun lempiräppäri" kilpailevat eri kentillä kuin puhuja ja saapuessaan haastamaan *Kallion poikaa* hänen alueelleen joutuisivatkin selänpesijöiksi - jopa itse Kuolema on *Heikin* asiakkaana tullessaan vierailulle. Kuvio sopii myös USA:n jengi- ja perinteisesti siihen kytkeytyneelle rap-skenelle ominaiseen alueiden väliseen uhoon, jossa vastustajan alueelle uskaltanut on saanut osakseen muutakin kuin verbaalisia hyökkäyksiä: 50 Cent on yksi tunnetuimmista ampumavälikohtauksiin joutuneista hiphop-artisteista Tupac Shakurin ja Biggie Smallsin jälkeen. Tällainen kotiseudun kautta tapahtuva identiteetin rakentaminen ja toisaalta piireihin kuulumisen osoittaminen ovat rapille ominaisia puhetapoja. Toisaalta sietää kysyä, ovatko tällaiset puhetavat sovellettavissa Suomen kaltaiseen kulttuuriltaan varsin erilaiseen paikkaan.

Suomessa hiphop-piirit ovat olleet perinteisesti vähemmän keskenään kilpailullisia mutta oman kotikylän tai –alueen mainostaminen on kuulunut asiaan aina (Mikkonen 2004, Helin-Välkky 2011). Hiphopin peruseetokseen, oman paikan ottamisen ja aitouden tematiikkaan, kytkeytyvä kotikentän rajaaminen voidaan nähdä samanaikaisesti konventioiden seuraamisena ja niiden

---

¹²⁷ Kolmas Linja, katu Kallion seudulla.

¹²⁸ Helsinginkatu, katu Kalliossa.

¹²⁹ Westinen 2014, 53

¹³⁰ engl. *hood* tarkoittaa perinteisesti gettoa
<https://www.urbandictionary.com/define.php?term=hood> viitattu 22.2.2018

parodisointina. Onko Kallio Harlemin kaltainen betoniviidakko, jossa selviytyäkseen on oltava nelinkertaisesti kilpailijoitaan kovempi jätkä – edes verbaalisesti? Rapin legendaaristen syntysijojen mainitseminen aktivoi valveutuneessa kuulijassa aitouden subtekstin, sillä HK rinnastaa itsensä ikoniseen hiphopin kehtoon. Tämä kehto on läsnä myös puhujan käyttämän kielen tasolla, sillä sanasto poikkeaa yleiskielestä selvästi ja aggressiivinen, itsekorosteinen ja puhuteltua halventava puhetapa on rap-konventioiden mukainen. Tällaisella kielenkäytöllä, *dissaamisella*, voidaan hiphop-kontekstissa ottaa urbaani tila haltuun esimerkiksi graffitimaalaamisen ohella, mikä ei sekään ole HK:lle vieras aihe¹³¹ (Forman 2002). Tähän kielenkäytön ja puhujien tutkimukselleni keskeiseen suhteeseen palaan myöhemmin tutkimuksessani. Tarvitaan tarkempaa lukemista, jotta päästään selville ”Pese selkää” –kappaleen ironisesta kehyksestä.

Koska kaljaa ravintoloissa kittaavat esitetään *trendipelleinä* ja puhuja tyhjätaskuna (”ei eurookaa pääl”¹³²), rajaa puhuja samanmielisten kuulijoiden joukon varsin pieneksi. Tämä voisi tarkoittaa sitä, että puhuja tosiaankin huutelee katkerana asunnostaan milloin pilvessä, milloin ahdistuksissaan. Toisaalta puhujan voidaan ajatella kannattelevan rahattomien hylkiöiden, syrjäytettyjen, ääntä ja puhuvan täten vertaisryhmälleen, mahdollisesti juuri sille pienryhmälle, jollaisena puhuja Kallion asukkaat käsittää. Halventava ilmaus, *trendipellet*, uhoaa ja rakentaa vastakkainasettelua me-muut-tyyppisesti vahvistaen siten syrjäytettyjen ryhmäkoheesiota. Onko tämä vertaisryhmä kenties niitä harvoja, jotka eivät suunnittele sen tyhmyyden vuoksi? Suunnittelemisessa ei näet ole mieltä, jos tulevaisuus on väistämättä synkkä ja elämä rajoittuu kädestä suuhun (tai vaikkapa suoneen) -tyyppiseen elämään. Toisaalta lukija voi kyseenalaistaa väitteen sen yliampuveden vuoksi: voisiko tällainen suunnittelemattomuus olla juuri se alku ja juuri, jonka vuoksi elämän piiri näyttäytyy varsin kurjana?

---

¹³¹ PLLP-albumin ”Sporissa”-kappale kertoo juuri tästä aihepiiristä.

¹³² Tämä voi tosin viitata myös siihen, että koska hallussa on laitonta ainetta, ei kannata pitää rahaa hallussa. Tällöin teksti kytkeytyisi *Nistien adjutant*in l. *Haslan* l. huumeidiilerin rooliin näiltä osin.

Tällaiseen surkuttelun ja uhon rajamailla liikkuvaan diskurssiin liittyy kahtalaista tematiikkaa. Ensiksi voidaan ajatella yhteiskunnallisen kannanoton näkökulmasta ja pohtia sitä, ovatko puhutun kaltaisiin tilanteisiin joutuneet jonkinlaisia uhreja, jotka eivät pääse asuinpaikkansa tai mielensä vankilasta ulos. Toisesta näkökulmasta voidaan ajatella ironisen mässäilyn ja mustan huumorin tulkintakehystä, jossa menestystä vaille jääneet reagoivat vuoroin pakenemalla ja uhoamalla pienen koiran tavoin; vetäytymällä kotiin päihtymään, toisaalta räksyttäen ja uhoten. Menestyneemmän vähättely lienee yksi yleisimmistä defensiivisen käytöksen muodoista ja sen myötä myös laajasti käytetty huumorin keino. ”Pese selkää” –kappaleessa osansa vähättelystä saavat niin maailmankuulut artistit kuin he, joilla on varaa käydä oluella ravintoloissa:

*Ei eurookaa pääl, se ero on meissä / trendipellet binil
vitriineissä.*

*Kahen euron 50 Centti hyväks että pahassa / sä voit olla läski,
mut mitä sä mahat mulle?*

Yhteenvedon todettakoon, että ”Pese selkää” –sanoistusten puhe osoitetaan useille vastaanottajille: yhtäältä haastajille (muut rap-artistit) tai haastajien kannattajille; henkilöille, jotka ovat sisäpiirin ulkopuolisia, toisaalta jollekin väljälle vertaisryhmälle. Kappaleen merkitykset aukeavat erilaisissa tulkintakehyksissä riippuen lukijan positiosta ja eritoten siitä, aktivoiko kappale lukijassa affektiivisuutta vai ei. Kappaleen vertailuasetelma peilaa hip hopin konventioita, jossa näkyy yleisesti kotikenttä-muut-dikotomia, mutta toisaalta esittelee puhujan jopa kenttensä valtavirrasta poikkeavana yksilönä, joka tulee paljastaneeksi itsestään yhteiskunnallisen hylkiön puolen.

5.1.3 Pese selkää –kappaleen retorisesta tasosta

”Pese selkää” –roolirunossa retorista minää voidaan havainnoida monilta eri kanteilta. Aliasten ja niihin kytkeytyvän uhon merkitys puhujalle näyttäytyy konventioiden seuraamisena ja sitä myötä paikan hakemisena kotimaisessa rap-

yhteisössä. Tähän paikan hakemiseen liittyy myös maantieteellisen paikan kautta tapahtuva identiteettiprosessi, jossa rinnastetaan Kallio ja Harlem. Tämä rinnastus on samaan aikaan uskottavuutta tavoitteleva että humoristisena näyttäytyvä, sillä Kallion ongelmat ovat varsin erilaisia suhteessa yhdysvaltalaiseen verrokkiinsa. Toisaalta vertailua ja Kallion kuvailua voi ajatella prosessina, johon ”Pese selkää” puhujineen osallistuu: kaupunginosan myyttisen puolen valaiseminen on yksi HK:n puhetavoista, kuten tulen myöhemmin osoittamaan. Kallio ei ole staattinen miljöö, vaan muuttuu havainnoijansa kokemusten myötä. Retorinen minä luo Kalliosta monitahoista kuvaa tuottamalla mimeettisen minän kautta kahta erilaista ääntä: uhoavaa ja pelkäävää, valta-asemaan pyrkivää ja alistuvaa.

Puhujan valta itseensä ja ympäristöönsä ”Pese selkää” –kappaleessa on monitahoinen. Sitä rakentavat osaltaan mimeettisellä minän ilmaisemat ylästatuksessa olevat aliakset. Tilanteesta erikoisen tekee kuitenkin se, että puhujalla näyttää olevan valtaa hyvin erikoisiin tahoihin: kuolemaan, Kallion *ämmiin* ja kertosäkeen puhuteltuun, joka kelpaa halvaksi selänpesijäksi¹³³. Puhujan keino ylästatuksen ottamiseen on verbaalinen – sanasto ja puhetyyli, etupäässä kielellinen paikallisuus ja *dissaaminen* luovat asetelman, jossa puhuja asettaa itsensä puhutellun yläpuolelle. Hip hopin historiaan olennaisesti kuuluvalla kilpailullisuudella on tässä koventionaalinen rooli, sillä nuo konventiot muodostavat sen kentän, jolla puhuja esiintyy. Puhujan on siis erottauduttava edeltäjistään, kilpailijoistaan, ja lunastettava oma paikkansa yhteisössä. Retorinen minä hallitsee paitsi tämän kehyksen muodostumista, myös runon kielellistä rakentumista, jonka tehtävänä on luoda toden tuntua, rapin termein *aitoutta* puhetilanteeseen. Kappaleen aitous rakentuu, kuten edellä olen todennut, todelliseen miljööseen liittyvän sanaston ja slangirekisterin kautta. Aitoutta saattaa osaltaan myös rakentaa oman viiteryhmän nimeäminen¹³⁴, joka tosin on nähdäkseni pienemmässä roolissa.

---

¹³³ Toisaalta tekstin maailmassa on myös selvästi hahmoja, jotka eivät tähän valtahierarkiaan kuulu: vitriinien trendipellet ja *Pyhi* ovat erilaisten hierarkioiden osasia.

¹³⁴ *Pyhi*

Runotekstin paikallisuus on niin ikään monitahoista. Samaan aikaan aktiivisina ovat nykyinen, todellinen ja gentrifioitunut Kallio sekä puhujalle relevantti (mahdollisesti osittain fiktiivinenkin) Kallio. Nämä näkökulmat Kallioon käyvät ilmi esimerkiksi puhujan epänormatiivisen toiminnan ja ravintoloissa asioivien *trendipellejen*, so. tavallisten ihmisten riitauttamisena. Puhujalle Kallio symboloi erilaisia merkityksiä, arvoja, kuin muille alueen asukeille tai siellä asioiville. Tämä heijastelee teoksen albumin arvomaailman ja miljöön suhdetta, johon palaan luvussa 5.3.2.

Runon rajat ylittävä, mutta ”Pese selkää” –tekstissä selvästi esillä oleva puhetapa on lisäksi kannabis ja sen käyttö. Albumin nimen tasollakin esillä olevalla puhetavalla retorinen minä luo itselleen paitsi positiota rap-skenen sisällä (konventioita seuraamalla), myös antiteesin omaisesti tarkastelee kannabista useasta näkökulmasta samanaikaisesti. Mimeettisen minän suhde aineeseen on kahtalainen: siitä saadaan jonkinlaista voimaa esimerkiksi uhoon, mutta samalla paetaan todellisuutta. Tämä todellisuuden pakeneminen on antiteesi retorisella tasolla arvokkaille asioille, jotka kytkeytyvät turvallisiin ihmissuhteisiin ja itsensä toteuttamiseen, luomiseen (näiden kautta arvostetuksi tulemisen kokemukseen). Antiteesit ovat myös albumitason teema HK:lla ja tulen palaamaan niihin tutkimuksessani myöhemmin. Toinen albumia – tai jopa Kuulan tuotantoa – lävistävä teema on pettymysten kierre, josta ”Pese selkää” –tekstin puhuja kärsii. Paskaduuni, toistuvat hylkäämisen kokemukset ja turvaton tulevaisuus toimivat niin ikään antiteeseinä retorisen tason arvostuksen kohteille: palkitsevalle työlle (esimerkiksi itsensä toteuttamiselle), turvallisille ihmissuhteille ja valoisalle tulevaisuudelle.

5.2 Sun nimi on Kuula

Heikki Kuulan *Blacksuami*-albumi (MonspRecords, 2010) on hänen neljäs soolojulkaisunsa ja jatkoa *PLLP*-albumille, jonka kanssa temaattisia

yhteneväisyyksiä on runsaasti¹³⁵. Pysin analyysissäni keskusteluun aikaisemman tutkimuksen kanssa tuoden esille omalle tutkimukselleni olennaisimman aineksen.

Blacksuami-kokoelman sävy on synkkä, välillä jopa niin synkkä, että alakulttuuria tuntemattoman on helppo lukea sen sanoituksia humoristisen yliampuvin.

Blacksuami-kokoelman leksikkoon kuuluvat HK:n lyriikalle (sekä todellisuus- l. gangsta-rapin genrelle) tyypilliset psykoaktiiviset aineet, prostituoidut, väkivalta ja työttömyys. Taustalla yhteiskunnan painostavia arvoja kritisoiva tematiikka ja vallitsevat olosuhteet asettavat puhujan keskelle maailmaa, jossa todellakin eletään hetkessä - lähinnä siksi, että pitkän tähtäimen suunnitelmia ei ongelmien vuoksi pystytäkään tekemään. Myös HK:n elämä nuoruus Helsingin lähiökaupunginosissa on keskeinen osa *Blacksuami*-kokoelman viitekehystä niin miljöön kuin slangisanaston osalta. Toinen luonnollinen viitekehys on rap-musiikki, jota levy kiistatta edustaa.

Blacksuami-albumin nimessä on nähty myös viittaus Yhdysvaltalaiseen ympäristöön ironisessa valossa, sillä kotimainen rapin miljöönä toimiva nyky-ympäristö eroaa merkittävästi esikuvastaan, mikä usein ilmenee yleisesti juuri ironisena käsittelytapana suomiräpissä. Nimessä näkyy kulttuurien yhteentörmäys sanatasolla, *black* ja *suami*, mikä tuo mukaan sekä afroamerikkalaisen että synkän Suomen kehukset. (Tynkkynen 2017, 51)

Albumin nimi johdattelee kuulijan tarkastelemaan sen tekstejä juuri miljöön viitekehyksessä, jossa fuusioituvat hip hopin konventionaalisuuteen kuuluva köyhyys ja siitä versova kurjuus sekä poikkeava normisto, yleisimmin gettoympäristössä ja Kallion ympäristön vastaavia teemoja seurailevat ongelmat, jotka kuitenkin ironisoituvat rinnastettuina esikuviansa. Ironia on mukana muun muassa siksi, että yhdysvaltalainen ”ryysyistä rikkauksiin” –mentaliteetti, jota myös hip hop usein toistaa *bling blingin* hengessä, loistaa poissaolollaan. Mukana on kuitenkin konventionaaliseksi puhettavaksi hiphop-kontekstissa kehittynyt

---

¹³⁵ Nimitasolla ja osin sisällöltäänkin *PLLP*-kokoelman ”Musta päivä” –kappale on merkittävin siltaava osa.

kannabiksen käyttö, tosin Kalliolaisella nautintaympäristöllä ja –tuntemuksilla, joissa lainattavan kulttuurin merkitykset ovat niin ikään vaihtuneet. Albumilla esitettävät yhdysvaltalaisen vapauden metaforia pursuilevat ”Subutexcowboy” (vapaus jo nimitasolla) ja ”Postikortteja reunalta” kertovat unelmista ja niiden murskautumisesta ironisella Heikki Kuulalle tyypillisellä antiteesien kautta esittämisen tyyllillä, jossa kulkevat rinnakkain ”rapakontakainen” ja suomalainen miljöö.

Miljöö- ja yksilötasoilla näkyvä kurjuus ei kuitenkaan jää materiaaliselle tasolle. Tätä Kuulan tuotantoa läpäisevää ajatusta on osuvasti luonnehtinut Ilkka Partanen köyhyyden kulttuuria ja identiteettiä suomiräp-kontekstissa käsittelevässä tutkielmassaan (2016):

*Kyse ei niinkään ole vain paikallisesta kotipaikasta tai
fyysisestä köyhyydestä, vaan kulttuurista ja elämäntavasta.
Köyhyys ei ole vain konkreettista rahallisen ja materiaalisen
omaisuuden puuttumista, vaan sen lisäksi myös
kokonaisvaltainen kulttuurinen ja ideologinen kokemus.*
(Partanen 2016, 46)

Blacksuami on pullollaan kiinnostavia puhujia ja puhuja-asemia. Useimmat kokoelman runoista samalla vahvistavat ja laajentavat kuvaa puhujasta, Helsingissä asuvasta kolhitusta sielusta. Puhuja on erilaisten houkutusten vietävissä vailla kummempaa kontrollia tai mahdollisuuksia poistua noidankehästä, jonka kaari koostuu yksilöllisten traumojen ohella yhteiskunnan erottelevasta arvopohjasta. Tulen käsittelemään puhujia ja niitä taustoittavia aiheita sekä tematiikkaa kokoelman avauskappaleen, ”Sun nimi on Kuula”, kautta.

Tulkitsen runoa säkeittäin ja lopuksi pyrin hahmottelemaan säkeiden muodostamaa kokonaiskuvaa sekä hieman sitä, miten se asettuu osaksi *Blacksuami*-kokoelmaa. Liitän litteroimani runon heti seuraavaksi, koska sen lukeminen ja mieluiten myös kuunteleminen on tärkeää analyysini ymmärtämisen kannalta.

Sun nimi on Kuula

*Pahansuovan kritiikin piiristä / paha mulkero, tyylini tiivistää.
Ku tarjoot binin, sanon kippis / plus onks toi sun naamas vai
paskoks sun lippis?*

*Ei tuu sadetta, joka putsaa saastan / epärehellisyyden tästä
maasta.*

*Ennen ku edellisest ehtiny toipua / ruoskivat luuviuluista
riitasointuja.*

*Ja tää kaupunginosa ympärillä sykkii / eikä anna mun muuttaa
syklii.*

*Niin isä niinkupoikaki / jos ei muista eessynttäärii, nii isänpäivän
soittaisin.*

*Säädin, et itseeni pääsis lääkitseen / ei räkist säälitä, käsketä
lääkikseen.*

*Tien risteykses venaa uusii räkiksii / ja vie väärälle tielle vaik
väkisin.*

Henkisesti persauki ollaan / perkele koittaa jollain jallittaa.

Ikuisen vapun aukiolla / dollarit vaihtaa omistajaa.

Ja faija opetti jo muksusta / moraali on rikkaiden luksusta.

Ei pidä itestään liikoi luulla / No sen sedän nimiki on Kuula¹³⁶.

Normia veloissa myöten korvia / aika kortilla, ei aikaa lorvia.

Morkkis polvissa, sorvissa / nortti holkitta sormissa.

Polttelen keskiyöllä tupakkaa / ku ei unta tupaan taas saa.

Perkele korvanlehdel supattaa / ei anna mun nukahtaa.

*Katkerii kirjeitä amfetamiinille / ennen ku päästää kliniltä
siiville.*

*Pupillini tiimalasit, isä kuolee / kun tekee Perkeleelle huoneen
suoneen.*

*Nyt tarhan pihal pelikortit jaettu / ja kaksyt yli neljä muut lapset
haettuja.*

*Äidin sylii yhä tarhan pihal odotan / äiti, sä oot kaksyt vuotta
myöhässä.*

Henkisesti persauki ollaan / perkele koittaa jollain jallittaa.

Ikuisen vapun aukiolla / dollarit vaihtaa omistajaa.

Ja faija opetti jo muksusta / moraali on rikkaiden luksusta.

Ei pidä itestään liikoi luulla / No sen sedän nimiki on Kuula.

*(Heikki Kuula: Sun nimi on Kuula, Yellowmic
records, 2010)*

---

¹³⁶ Osalla internetin sanastosivustoista litteroitu: ”No saatana sun nimi on Kuula”

5.2.1 Luuviulujen riitasoinnut

Kokoelman avauskappale, "Sun nimi on Kuula", on toinen Blacksuami-levyltä löytyvistä teksteistä, joiden nimi viittaa suoraan tekijäänsä. Toinen on "270183-213H", joka viittaa Heikki Kuulaan henkilönä sosiaaliturvatunnuksen muodossa, alkuosa on hänen syntymäaikansa. Avausrunona kappale kehystää kokoelmaa luoden lähtökohdat sen tulkinnalle. Runossa kurotutaan kohti eri tahoja: kriitikkoa, äitiä ja toisaalta Kuulaa sekä vallitsevia olosuhteita. Aikaisemmassa tutkimuksessa "Sun nimi on Kuula" on sijoitettu *Poika*-nimiseen puhuja-asemaan, jossa on kyse nuoremman sukupolven puhujasta (Tynkkynen 2017, 8).

Puhetilanne on minä-muotoinen ja piirteiltään rooliruno. Rakenne on näiltä osin rap-lyriikalle tyypillinen, otteeltaan omaelämäkerrallinen, ja autofiktion todennäköisyys on suurehko¹³⁷. HK:n lyriikassa Kuula-nimeä esiintyy myös selvästi artistihenkilöstä irrallisissa yhteyksissä, kuten olen edellä hahmotellut – *Heikki* ja *Kuula* viittaavat eri puoliin samasta hahmosta. Kappaleen puhujarakenteita analysoimalla voidaan käsitellä laajempia teemoja, kuten tulen osoittamaan.

Kappaletta tarkastellessa huomio kiinnittyy puhujan minä-pronominaalisiin ilmauksiin, jotka ilmenevät myös persoonapäätteinä. Tekstin minä luo roolia, joka on dialogisessa suhteessa muihin tekstissä esiintyviin hahmoihin sekä tekstin fiktiiviseen todellisuuteen. Tämä tekstin puhujataso sommittelee itseään niin sisältä kuin ulkoakin käsin: puhujaa määrittelevät milloin ympärillä sykkivä kaupunginosa, milloin juuret, perhesuhteet tai huumeiden käyttö. Tämä runon mimeettinen, kokeva tai psykologinen minä elää ilmiselvästi kurjassa

---

¹³⁷ Vrt. mm. Eminem: *Cleaning Out My Closet* (2002, Shady Records, Aftermath Entertainment, Interscope Records); Flegmaatikot: *Mutsin luona* (2001, Poko Records).

todellisuudessa, joka rakentuu keskeisestä maantieteellisestä sijainnistaan¹³⁸ huolimatta yhteiskuntamme reuna-alueille.

"Sun nimi on Kuula" –runossa mimeettinen minä esittäytyy ensimmäisessä säeparissa ulkopuolisen katseen kautta: "Pahansuovan kritiikin piiristä / paha mulkero, tyylini tiivistää". Runon minä kuvailee niitä lähtökohtia, joista aikoo alkaa tarinaa kertomaan. Puhuja tulee ympäristöstä, jossa on saanut osakseen *pahan mulkeron* roolin, mikäli "paha mulkero" on kritisoijan sitaatti. Tämä ensimmäisellä kappaleella esittäytyminen on nähty konventionaalisena rap-ilmaisun keinona (Mikkonen 2004, 72), mutta itsensä esitleminen toisen näkökulman kautta ei niinkään ole. Tässä kohtaa on kuitenkin paljon tulkinnanvaraa, sillä lyriikka voidaan kuulla monella tavalla.

Jälkimmäisen säkeen jäsentyminen luo riimiparille kuitenkin vaihtoehtoisia nyansseja: tiivistääkö "paha mulkero" puhujan tyylin vai onko puhujan tiivis "mulkerotyyli" pahaa? Jälkimmäisen tulkinnan tueksi todettakoon, että kokoelman puhujat esittäytyvät tulkintani mukaan pahoina tai jopa paholaisten riivaamina. Tulkintavarianttien ero on siis lähinnä siinä, onko pahuus vain puhujan tyyliä vai onko puhuja itsessään paha. Onko kyseessä ulkopuolelta saneltu vai puhujan itsensä päättelemä ominaisuus; onko pahuus kasvatuksen tulosta vai jopa äidinmaidosta imailtua¹³⁹? Pahuuteen runo- sekä kokoelmatasolla palaan myöhemmin.

"Ku tarjoot binin¹⁴⁰, sanon kippis / plus onks toi sun naamas vai paskoks sun lippis?" on ilmeinen asennonvaihto. Uhoava puhuttelu ja sitä seuraava sinä-persoonalle esitetty kysymys luovat vaikutelman mimeettisen puhujan puhkeamisesta puhumaan "pahan mulkeron" tyyllillään tilanteessa, jossa

---

¹³⁸ Teoskokonaisuuden kautta määrittyen lähinnä Kallio, mikä käy erityisesti ilmi levyn kolmannelta kappaleelta, "Kallio-Herska". Kallio on kohtalaisen keskellä Helsinkiä maantieteellisesti sekä toiminnallisesti katsoen: 2000-luvulla kaupunginosa on ollut aktiivinen ja nuoren väen asuttama.

¹³⁹ "Kallion poika" ("PLLP", 2008)

¹⁴⁰ *bini* tarkoittaa olutta. (kts. esim. urbaanisanakirja.fi)

tarjoillaan ilmeisimmin alkoholijuomia. Kysymys voidaan ymmärtää myös apostrofiksi, retoriseksi puhuttelukuvioksi, joka luo jännitteen poissa olevan kohteen ja puhujan välille (Siru Kainulainen, 2007, s. 223). Apostrofi kasvattaa eittämättä runon vaikuttavuutta sekä voimaa asettamalla lukijan runoon tarjoajan ja sitten solvauksen kohteeksi joutuvan asemaan. Tämän kaltaiset puhuttelukuviot osoittavat lukijalle sen, että runon maailmassa on puhujan lisäksi muitakin (mts.). Tietysti olennaista on myös puhuttelun törkeys, etenkin vastauksena toisen tarjoamaan juomaan. Törkeyksien huutelu, (Kallion) mulkeron rooli¹⁴¹, alkaa hahmottua HK:n tyylikeinoksi viimeistään tässä kolmannessa virallisessa albumissa¹⁴², kuten kappaleen avauksessa eksplisiittisesti todetaan.

Kappaleen sävy muuttuu kohdassa ”Ei tuu sadetta, joka putsaa saastan, epärehellisyyden tästä maasta”. Osuudessa on useiden deiktisten ilmausten kirjo: ”tästä maasta”¹⁴³, ”edellisest”, ”tää kaupunginosa”. Tämä kutsuu puhujaa osalliseksi tekstiin ja puhujan tunteisiin siinä, mikä kertoo kappaleen affektiivisesta ilmaisutavasta (Seutu 2009, 29). Affektiivinen ilmaisutapa kytketään yleensä kantaaottavuuteen kotimaisessa lyyrisessä viitekehyksessä (Seutu 2012, 255). Kyseessä on vähintäänkin asennonvaihdos suhteessa runon alkuun – puhujan fokus siirtyy yhteiskunnalliselle tasolle. Yhteiskuntakriittinen paatos jatkuu seuraavien riimien myötä: ”Ennenku edellisest ehtiny toipua, ruoskivat luuviuluista riitasointuja”. Runon kieli pursuaa symboleja. Saasta rinnastetaan epärehellisyyteen, josta ei päästä eroon. Alati tapahtuva luuviulujen ruoskinta taas vaikuttaisi olevan ”lyödään lyötyä” –tyyppinen trooppi, jossa luuviuluilla tarkoitetaan kurjassa kunnossa olevia ihmishahmoja. Epärehellinen maa näyttäytyy siis kaikkein kurjimpana niille, joilla menee jo valmiiksi huonosti – kyseessä on paitsi HK:lle, myös monille muille kantaaottaville rap-artisteille tyypillinen teesi. Mukana on myös HK:lle tyypillistä kielellistä leikittelyä

---

¹⁴¹ Vrt. ”Kallion mulkerot tähän viel sekoo / päiväl paskaduunii, yöl selontekoo”, Heikki Kuula: *Pese selkää* (2008, Yellowmic records)

¹⁴² Vrt. esim. ”Nistien adjutantti sanoo samalla / haista mun paskaa oikeella tavalla”, Heikki Kuula: *Pese selkää* (2008, Yellowmic records)

¹⁴³ Mahdollinen viittaus *PLLP*-albumin lopettavaan ”Tää maa” –kappaleeseen, joka on temaattisesti melko yhtenäinen ja albumeja siltaava teos.

yhdyssanojen asemoinnissa, sillä viulujen soinnut törmäytetään (laihojen, kärsivien) ihmisten ruoskintaan. Viulun asema epätyypillisenä rap-instrumenttina luo lisäksi kontrastin korkeakulttuurin, konserttisalien ja kappaleen viitekehyksen, Kallion alamaailman, välille.

”Ja tää kaupunginosa ympärillä sykkii / eikä anna mun muuttaa syklii” palauttaa puhunnan tason minä-persoonaan, joskin säkeiden voi katsoa kutsuvan samastumaan tunteeseen. Kaupunginosa on elossa, pitää puhujan otteessaan.

”Lähiö kasvattaa” on ymmärtääkseni rap-piireissä yleinen ajatus, joka esiintyy myös Heikki Kuulan lyriikoissa toistuvasti¹⁴⁴. Puhuja korostaa voimattomuuttaan oman elämänsä hallinnassa. Riimiparissa on myös huomionarvoinen trooppi, *ympärillä*, joka deiktisenä l. osoittavana ilmauksena luo runoon valheellisen kuvan läsnäolosta (Kainulainen 2007, 223). Jos kaupunginosa on puhujan ympärillä, täytyy puhujan olla sen keskellä. Kaupunginosan ympäröimänä oleminen vahvistaa puhujan voimattomuutta, sillä hän ei hallitse elämäänsä.

Tällöin ollaan turvassa, mutta toisaalta myös minuuden vankilassa, jota rakentavat ympäröivät olosuhteet ja se, millaiset eväät kotoa on saatu, mikä vahvistuu runon edetessä. Toisaalta kaupunginosan voi ymmärtää osaksi puhujan identiteettiä liikuttaessa retorisen puhujan tasolla kielellisten piirteiden tarkastelun myötä, kuten olen aiemmin osoittanut. Tällöin noidankehässä oleminen on ominaista paitsi ympäröivälle yhteisölle niin myös puhujalle. Elämän deterministisyys ja kurjuuden toisteisuus eivät ole vain ympäristön ominaisuuksia, vaan leimaavat myös siellä eläviä yksilöitä. Samoin näyttää olevan pienemmässä sosiaalisessa ympyrässä, perheessä.

Seuraava säepari on nähdäkseni yhdistelmä retorisen puhujan puhetta, joka on ulkoa päin tulevaa puhuja-*Kuulaan* kohdistuvaa stigmaa¹⁴⁵, mikä on eräs runon

---

¹⁴⁴Kts. mm. Heikki Kuula: *Pöllin polkupyörän*, Monsp 2008: ”Mitä ikinä mä teenki, minne mä meenki lähiö pitänee otteessaa / ja myönnän senki, vastku henki lähtee tuun kai lopettaa”; SMC Lähiörotat: *Lähiörotat skujaa*, Full House Records, 2011: ”Mies lähti Kantsust, mut Kantsu ei miehestä / syytän sossuu siit, et kaikki oli pielessä”

¹⁴⁵ Stigma-ilmiöllä tarkoitetaan kognitiivista vinoumaa, joka perustuu ensivaikutelmaan. Stigmatisoitu henkilö nähdään kokonaisvaltaisen negatiivisessa valossa jonkin negatiivisena pidetyn ominaisuutensa (esimerkiksi sukulaissuhteensa) vuoksi.

keskeisimmistä piirteistä: ”Niin isä niinku poikaki / jos ei muista ees synttäärii, nii isänpäivän soittasin”. Kuulan perheen tai suvun implikoidaan olevan samanlaisia ”pahoja mulkeroita” kaikkien. He kuitenkin pitävät yhtä: mimeettinen puhuja ilmaisee konditionaalissa pitävänsä yhteyttä, vaikka syntymäpäivät eivät olisi muistissa. Perheen merkitys nousee suureksi, mutta sisältää pettymyksiä, joihin palaan tuonnempana.

Huumeiden välittäminen l. *säätäminen* astuu kuvioihin puhujan äänessä: ”Säädin, et itseeni pääsis lääkitseen / ei räkist säälitä, käsketä lääkikseen”. Ilmaus on varsin synkkä, sillä huumeiden välittämistä tehdään tavoitteena ”itselääkintä”, joka viitanee päihdyttävien aineiden käyttöön turrutusmielessä. Räkikset l. nuoret kaduilla norkoilijat eivät ansaitse osakseen sääliä – he kuuluvat mahdollisesti samaan viitekehykseen kuin ruoskittavat luuviulut – heidän paikkansa on kadulla, koska kukaan ei ole ohjaamassa heitä opintojen tielle. Puhuja on tässä kohdassa varsin kaksitahoinen, koska samassa hahmossa näyttäytyvät uhri ja syyllinen: ”Tienristeykses venaan uusii räkiksi / ja vien väärälle tielle vaik väkisin”.

Keskeisenä kysymyksenä runon tulkinnalle tässä onkin, ovatko *uudet räkikset* potentiaalisia huumeiden ostajia vai näkeekö puhuja niissä nuoren itsensä, jota ei käsketty opin tielle ja joka päätyi siten diilerin uralle (kasvukertomus).

Jälkimmäistä tukee ajatus tiestä ajan metaforana (kronotooppi), jolloin puhuja on pysähtynyt pohtimaan tilannettaan risteyskohtaan. *Pahan mulkeron* toimintaahan olisi johdattaa myös muita pahuuden polulle. Molemmille tulkinnoille yhteistä on, että huumeiden välittäminen jatkuu, sykli ei muutu. Myös kertosaäkeessä pohditaan tätä koulutukseen rohkaisemattomuuden tai oman paikkansa tiedostamisen tematiikkaa, josta lisää seuraavassa luvussa.

5.2.2 Kertosäe: Stigma

Henkinen köyhyys ja huumekauppa ovat olleet esillä runossa jo aiemmin, mutta kertosäkeessä ne muotoillaan toisin. Äänessä ei ole vain tähänastinen puhuja, vaan passiivirakenteella¹⁴⁶ ilmaistuna ensimmäiset säkeet kuvaavat runon fiktiivistä maailmaa yleisemmästä perspektiivistä. Voidaankin ajatella, että kertosäkeessä on moniäänisyyttä, jonka torvena puhuja toimii. Puhuja kertoo siis tarinaa, joka ei ole yksinomaan hänen omansa. Tästä antaa osviittaa käytössä oleva passiivirakenne sekä *perkele*-toimija. Lisäksi pahuuden kuvaksi maalailaan sielunvihollista ja miljööksi nimetään *Ikuisen vapun aukio*, Vaasanaukio, joka entisestään vahvistaa autenttisuuden tuntua, koska kyseessä on paikka Kalliossa. Soolona äänessä on kuitenkin runon keskeisin puhuja kertoessaan isänsä opetuksesta: ”Ja faija opetti jo muksusta: Moraali on rikkaiden luksusta”.

Moraali, käsitys oikeasta ja väärästä, ei siis *faijan* mukaan kuulu köyhien maailmaan rikkaiden yllellisyytenä, etuoikeutena. Koska kuitenkin yleisten lainalaisuuksien nojalla tiedämme, että ihmiset ovat moraalisia olentoja ekonomisesta taustasta riippumatta, on tämä ilmaus selvästi kohosteinen. Kun tarkastellaan vielä seuraavaa säettä ”Ei pidä itestään liikoi luulla”, voidaan havaita yhtenevyys lääkikseen käskemättömyyden kanssa – lähiöidentiteettiin kuuluu se, ettei pohdiskella asioita liiaksi, ainakaan akateemiseen tyyliin. Sen sijaan voidaan esimerkiksi välittää tai käyttää päihdyttäviä aineita, joilla saadaan turrutettua vaikkapa traumoja, kuten toisessa säkeistössä käy ilmi.

Katkelmaa retorisen puhujan äänenä tarkasteltaessa hahmottuu ironinen kehys. Moraalille hinnan määrittelevä on absurdi ajatus, jota voidaan tarkastella useasta eri vinkkelistä. Moraalin leimaaminen varakkaiden etuoikeudeksi saatetaan ymmärtää moraalittomien tekojen sallimiseksi tilanteissa, joissa rahaa ei

---

¹⁴⁶ Passiivirakenne on yleisesti puhekielisissä ympäristöissä käytössä y.l.p. sijaan, mutta mielestäni tässä kohtaa kyse on nimenomaan passiivista, koska säkeistön sisällössä liikutaan ylipäättään temaattisella tasolla, yhteiskuntakriittisissä tunnelmissa.

ole. Tällöin esimerkiksi pahuus, jonka piiriin mm. huumeet ja niiden välittäminen tyypillisesti käsitetään, on sallittua. Puhujan isä pohtii sitä, kenelle moraali sopii osoittaen melko edistynyttä ajattelua, mikä antaa humoristisen sävyn ohjeelle. Henkinen *persaukisuus* i. köyhyys vallitsee, mutta moraalin ja varakkuuden välisen suhteen pohdinta on mahdollista myös tällaisesta alastatuksesta käsin. Onko kyseessä siis oikeasti mielellinen köyhyys vai enemmänkin statuksen periytyminen, Kuulana oleminen?

Samalla yhteiskuntakriittisyydelle avataan jalansijaa, sillä tilanteesta muodostuu herkästi noidankehä ylhäältä sanellun moraalin, joka on rikkaiden luksusta, ja moraalittomasta elämäntavasta sikiävien (moraalin ohjaamien lakien aiheuttamien) ongelmien välille: tässä voidaan tapailla determinististä ajattelua. Tulkintatavasta riippumatta keskeistä näyttää olevan erottelu rikkaiden ja *toisten* välillä sekä se, että moraali ei sovi kaikille, mikä johtaa valtavirrasta poikkeavaan elämäntapaan. *Blacksuami*-kokoelma käsittelee lähinnä toiseuden piiriin kuuluvia hahmoja, mikä osaltaan vahvistaa tulkintaa. Erästä (gangsta)rapin keskeisintä teesiä, *katujen lakia*, noudattaessa ei ole mahdollisuutta pohtia moraalialia. Runon fiktiivisen todellisuuden voikin katsoa sijoittuvan paikkaan, joka samanaikaisesti on ja ei ole osa sitä, millaiseksi miellämme yhteiskuntamme. Toisin sanoen samassa kaupunkiympäristössä on useita erilaisia tiloja, jotka määrittyvät kokemusten kautta, eivät ylhäältä määritellysti. Yhdelle trendikkäisiin ravintoloihin johtavana kulkuväylänä näyttäytyvä paikka toteutuu toiselle paikkana harjoittaa huumeiden välittämistä ja niin edelleen. Kyse on siis kerrostumista, joita ei runon maailman kuvitteellisten rikkaiden moraalisaarnoissa näy.

”Sun nimi on Kuula” –kappaleen kertosäe toimii avaimena runon muulle sisällölle. Paitsi että siinä summataan jo kerrottua sekä koko tekstin lävitse tunkevaa tematiikkaa, on sen lopussa ulkopuolisen puhujan (myös kappaleesta selvästi esittäjän sekä esitystavan puolesta erottuva äänite) sanat ”No sen sedän nimiki on Kuula” (tai ”No sun nimi on Kuula”, kuten Tynkkynen 2017 tulkitsee). Tuo säe yhdistettynä runon nimeen ja runsaisiin perheenjäseniin liittyviin osiin muodostaa kokonaisuuden, jossa Kuula-sukunimellä on jonkinlainen

erityismerkitys, ilmeisimmin stigma¹⁴⁷. Toisin sanoen Kuula-nimeen liitetään negatiivisia konnotaatioita, jotka leimaavat nimen kantajan riippumatta hänen henkilöhistoriastaan. Lienee ilmeistä, että paheksuttujen henkilöiden lapset ja mahdollisesti muutkin sukulaiset saavat osansa paheksunnasta, vaikka se ei olisi kovinkaan oikeudenmukaista: seurauksena voi hyvinkin olla versovia sosiaalisia ongelmia. Kertosäkeessä nimi kytkeytyy ensisijaisesti yhteiskunnallisen paikan osoittamiseen, haaveiden lyttäämiseen. Tämän stigman merkitys teroittuu tarkastellessa toista säkeistöä.

Kertosäkeen alun monikkomuotoisuuden on aiemmin tulkittu osoittavan koko Blacksuami-albumin maailmaan (Tynkkynen 2017, 53), mutta hylkään tämän tulkinnan ja osoitan seuraavassa, miten passiivirakenne viittaa enemmänkin suvun ja lähipiirin (ei siis koko ”Blacksuamen”, joka esittelee huomattavasti kirjavamman joukon hahmoja) henkiseen persaukisuuteen sanoitusten viitekehyksessä.

5.2.3 Houkutukset, pettymykset ja suku

Toisen säkeistön miljöön maalailulla avaava puhuja ei varsinaisesti tee yllättävää muutosta runon maailmaan nostamalla tapetille taloushuolten tavanomaisuuden ja kiireen läsnäolon. ”Morkkis polvissa, sorvissa / nortti holkitta sormissa” jatkaa kuvailemista: krapulan moraalinen oirehdinta esiintyy sukupolvien tasolla¹⁴⁸ ja työssä, sätkä on kädessä ilman imuketta, kuten sorvin ääressä arkensa viettävällä työväenluokkaisella kuuluukin. Havaittavissa on (mahdollisesti humoristinen)

---

¹⁴⁷ kielteinen, häpeällinen leima

¹⁴⁸ vrt. ensimmäisen säkeistön ”Niin isä niinku poikaki - -”

oksymoroni, sillä krapulassa moraali löytyy jopa imukkeetta sätkää pitelevästä köyhästäkin, vaikka moraalia aiemmin tituleerattiin rikkaiden luksukseksi.

Keskiyöllä tupakan polttelu ja unettomuus luovat retorisella tasolla runon fiktiivistä maailmaa ja oikeastaan sopivat koko kappaleen kehystäväksi puhetilanteeksi, kuten Eppu Normaalin ”Näin kulutan aikaa” –kappaleen kertosäkeessäkin¹⁴⁹. Toisaalta unettomuudelle voidaan hakea syytä parista seuraavasta säkeestä: ”Perkele korvaledel supattaa / ei anna mun nukahtaa / Katkerii kirjeitä amfetamiinille, ennenku päästää kliniltä siiville”, joissa uskoakseni vihjataan amfetamiinin vieroitusoireiden aiheuttamaan hankalaan oloon ja siitä seuraavaan unettomuuteen. Puhuja on minämuotoinen *mun*-sanana paljastamana, mutta seuraava säepari on jo passiivimuodossa, mikä viitanee yleisemmäksi koettuun kokemukseen. Kiinnostavaa on myös se, että amfetamiini personifioidaan kirjeen vastaanottajaksi, Perkele on kiusaajan roolissa. Vapautukseksi (*siiville*-symboli) koetaan *kliniltä* l. katkaisuhoidosta pääseminen. Vapautus ei kuitenkaan ole vapautus aineista, vaan vapautus tauosta aineiden käytössä, kuten seuraavassa voimme havainnoida.

Puhujan (*ni*-possessiivisuffiksi) pupillien kokomuutosten ja ajan suhde, isän kuolema ja Perkeleen tuppautuminen suoneen liittyvät ilmiselvästi suonensisäisten huumeiden käyttöön. Ajankulu mitataan siinä, onko ainetta suonissa vai ei. Pupillien laajeneminen on useiden psykoaktiivisten aineiden vaikutuksen kehollinen merkki, jolloin lisäämällä ainetta elimistöön ikään kuin käännetään tiimalasi uudelleen. Isän kuolema päästettäessä Perkele eli huume suoneen on siis ilmiselvä merkki isään liittyvien muistojen paosta. Tällöin puhujalla *tekee*-sana on yleisessä muodossa siitä, mitä tehdään (vrt. ”kun juo, humaltuu”). Toisaalta osion voi lukea myös siten, että samalla kun puhujan pupillit pienenevät katkolla, isä yliannostaa ja menehtyy. Keskeisintä vaikuttaa

---

¹⁴⁹” - Ja mä poltan tupakan ja sitten toisen tupakan / ja sitten mietin, josko soittaisin jollekin /ei kukaan soita minulle, soittaisinko sinulle - -” (Eppu Normaali: *Näin kulutan aikaa*, Poko Rekords 1988)

kuitenkin olevan se, että katkolla oleminen ei ole parantanut tilannetta pitkällä tähtäimellä, kuten ei tekstin maailmassa mikään muukaan. Toisin sanoen elämä pyörii samaa kurjuuden kehää, mikä HK:n lyriikalle tyypillistä determinististä ajattelua, jossa myös Matteus-vaikutus¹⁵⁰ eräänä noidankehän muotona vallitsee.

Toisen säkeistön päättävä osa, jonka miljöönä on tarhan piha, ruotii nähdäkseni jälleen puhujan perhesuhteita. Nyt-sana luo deiktistä ilmaisuvoimaa, puhujan puheelle välittömyyttä, joka korostuu entisestään nostettaessa kellonaika¹⁵¹ esille. Lapsen hakematta jättäminen tarhasta on melko voimakas välinpitämättömyyden ilmaus, jota korostaa entisestään seuraava riimipari, joka nähdäkseni symboloi äidiltä saamatta jäänyttä välittämistä. *Lapsi*-sana on myös tässä erittäin kiinnostavassa roolissa, koska puhuja samaistaa itsensä lapseen sijoittamalla itsensä *nyt*- ja *yhä*-sanojen avulla tarhan pihalle, joka on alle 7-vuotiaille lapsille tyypillisin paikka viettää päivää. Se, että puhuja on lapsi nyt-ajassa, joka lienee muistikuva tai takauma lapsuudesta, sekä *yhä*-ajassa, jossa äiti, on 20 vuotta myöhässä (so. puhuja on 20 vuotta vanhempi), vihjaa puhujan olevan *yhä* lapsi. Ikänsä puolesta puhujan pitäisi siis olla aikuinen, mutta mahdollisesti puutteellisen kasvatuksen ja ympäristön kurjuuden vuoksi lapseudesta ei ole kasvettu ulos¹⁵². Myös tämä teema toistuu HK:n lyriikoissa, joissa on mm. *elämän nähnyt aikuinen lapsi*¹⁵³ ja poikia haulikot ohimolla kiristämässä äidiltä rahaa puhelimitse¹⁵⁴.

---

¹⁵⁰ Etujen kasautuminen niille, joilla niitä jo on; kurjuuden säilyminen niillä, jotka siinä elävät. Matt. 25:29: ”Jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hän on saava yltäkyllin, mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin mitä hänellä on.”

¹⁵¹ *Kaksyt yli neljä*, kontekstissaan 16:20, mutta myös 4:20pm, viittaa yleisesti pilven polttoon numeron 420 muodossa. Kyseessä on suosittu ajankohta käyttää kannabista ja myös 20.4. eli 4/20 tunnetaan kansainvälisenä kannabispäivänä. [https://fi.wikipedia.org/wiki/420_\(kannabiskulttuuri\)](https://fi.wikipedia.org/wiki/420_(kannabiskulttuuri)) viitattu 2.3.2018

¹⁵² vrt. ”- Hiljaa sohvalla nappeja napsin / elämän nähnyt aikuinen lapsi - -” (Heikki Kuula: *Subutexprinssi*, YellowmicRecords, 2008)

¹⁵³ ”Subutexprinssi” (PLLP, 2008)

¹⁵⁴ ”Subutecowboy” (*Blacksuami*, 2010)

Huomionarvoista on, että kappaleen viitekehyksessä käytetään *äiti*-sanaa vastaparina *faijalle*, jonka tarkempi vastakohta olisi *mutsi*¹⁵⁵, mikä on aiemmassa tutkimuksessa tulkittu äidin tärkeyttä korostavaksi valinnaksi (Tynkkynen 2017, 41). Tämä valinta kertoo puhujan maailman arvojärjestyksestä ja siitä, miten oleellinen äidin kasvatuksen rooli on miljöössä, jossa isä ei ole ensisijainen kasvattaja – onhan äiti juuri se puhuteltu, jonka pitäisi noutaa puhuja tarhasta.

Tärkeää toisen säkeistön lopussa on myös ilmaisu *muut lapset*, joka vihjaa puhujan jääneen yksin. Yksinäisyys korostuu myös siksi, että puhuja odottaa äitinsä syliä, joka on ilmeisessä metonymiasuhteessa turvallisuuden kanssa. Säkeistön lopettava äidin puhuttelu on jälleen apostrofi, jossa puhuja muodostaa puhetilanteen itsensä ja äitinsä välille. Puhuttelukuvio on erityisen voimakas, koska äidin oltua aina poissa, jää runon puhujan ainoaksi keinoksi puhutella poissaolevaa tekstissään. Koska seuraavaksi siirrytään suoraan kertosaäkeeseen, jää puhetilanne kuitenkin yksisuuntaiseksi. Pelikorttien jakaminen on myös varsin keskeinen ja runon tematiikkaa tukeva metafora: koska jo tarhan pihalla, jossa puhuja on jätetty yksin ja samalla on määritelty ne lähtökohdat, joilla siitä eteenpäin tulisi pelata l. elää elämää, yhdytään jo aiemmin mainittuun lyödyn lyömisen ja elämän (yhteiskunnan) epätasa-arvoisuuden teemaan (Tästä on samaa mieltä myös Tynkkynen 2017, 72). Jos jää jo lapsena yksin, heitteille tms., lienee varsin vaikeaa ponnistaa pitkälle elämässään. Temaattisella tasolla voidaan havaita deterministinen tendenssi, joka noudattaa naturalistista, jopa huumoriin taipuvaa kaavaa.

5.2.4 Pahuus ja pyhä kirja

---

¹⁵⁵ Esimerkiksi ”Kurita mua mutsi” -kappaleessa on erilainen näkökulma äitiin.

”Sun nimi on Kuula”-runoa voidaan tulkita mimeettisen minän ja retorisen minän tasoilla, jolloin päästään kahdelle eri tasolle tekstissä: runon maailman ja runon taustalla vallitsevien arvojen erittelemisen onnistuu näillä aiemmin, avaamillani apuvälineillä tehokkaasti. Runon mimeettinen minä, jonka oletan siis yhdeksi puhujahahmoksi, kertoo itseään koskevia seikkoja sekä hieman olosuhteista, joiden motivoimana toimii. Tekstin mimeettinen minä keskittyy kuvaamaan (kehollisia) tuntemuksia sekä apostrofien avulla luomaan intensiteettiä.

Runon retorinen puhuja ilmaisee tekstin temaattista tasoa, joka kiteytyy epätasa-arvoisuuden, lähiökulttuurin varjopuolten ja edellisten luomaan miljöön kukkaseen, ongelmaperheeseen, joka osaltaan rakentaa myös runon puhujaa. Runon puhuja – olkoonkin heitä tekstin fiktiivisessä maailmassa vain yksi – on objektina erilaisille odotuksille, kuvitelmaille ja ennakkoluuloille, joiden muodostamana puhujalle langetetaan stigma. Puhuja, jonka aliaksena runon sisällä toimii Kuula¹⁵⁶, kantaa harteillaan huonomman kansalaisen viittaa. Koska ylhäältä, esimerkiksi yhteiskunnan tasolta, katsottuna Kuula on syntynyt huonomuuteen, tulee hän myös pysymään huonomuuden syklissä. Lapsena opitut tavat toimia kotona ja osana yhteiskuntaa heijastuvat herkästi läpi elämän. Kappaleen sanoin elämän eväät on jaettu tarhan pihalla, kotoa saadaan vihjausta huonomuudesta, pystymättömyydestä ja arvottomuudesta yksilönä (huomion ja välittämisen puute¹⁵⁷), mikä johtaa myös monien muiden rap-artistien välittämän sekä värittämän, rapin historiallisestikin merkittävän lähiöidentiteetin muodostumiseen.

Lähiöidentiteetti on osasyynä mm. yksilön talous-, päihde- ja mielenterveysongelmiin, joiden arkisuus piirtää osan noidankehän kaarta. Ympäristön toimintamallien omaksuminen ja ympärillä vallitsevan normiston mukaan eläminen *ei anna muuttaa sykliä*; puhuja ei pääse irrottautumaan kurjuuden kierrosta. Välinpitämättömyys synnyttää sitä välinpitämättömyyttä, joka johtaa pahoinvointiin ja sitä kautta (ulkopuolelta arvioituna) moraalittomaksi

---

¹⁵⁶ Autofiktiivisyyden mahdollisuus, erityisesti perhesuhdediskurssiin kytkettynä

¹⁵⁷ Teoskomposition tasolla tämä näkyy erityisen hyvin kappaleessa ”*Kurita mua mutsi*”.

katsottuun käytökseen. Tässä on nähtävissä determinististä ajattelua, jossa kohtalo ei ole omissa käsissä. Kuka on vastuussa tulevaisuudesta?

Kuula-nimi esiintyy siis runossa syntipukkina, joka voidaan tarpeen tulleen joko sivuuttaa tai johon voidaan projisoida pahuutta sen eri muodoissa. Koska *Kuulalla* on stigma, on oikeutettua lyödä lyötyä. Oikeutus nousee sukulaissuhteiden tasolta saakka: ”Niin isä niinku poikaki”; ”No sen sedän nimiki on Kuula”, mitkä voidaan ymmärtää kontekstissaan leimaamiseksi joukkoon kuulumisen perusteella, toisin sanoen jo ennen puhujan elämää tapahtuneiden sukulaisiin liittyvien seikkojen vuoksi. Joukkoon kuulumisen on ollut eri konteksteissa leimaavaa: esimerkiksi moottoripyörä- tai nuorisojengin jäsenet ovat leimattavissa vain siksi, että ovat yhteyksissä rikollisiin. Sukulaissuhteiden tapauksessa tilanne vain on kaikkein toivottomin, koska niistä ei voi (ainakaan runon puhujan maailmassa) irtisanoutua, teki mitä tahansa. Kyseessä on tragedian arkkityyppinen skenaario, jota on kerrottu ainakin Sofokleen *Antigonesta* alkaen. Myös tämä seikka kytkeytyy osaksi HK:n lyriikoille tyypillistä (yksilön) voimattomuuden teemaa¹⁵⁸.

Pahuuden symboliikka aukeaa raamatullisen sanaston ja käsitteistön kautta, johon kuuluvat perheenjäsenet: Isä, Poika ja äiti (Maria), supatteleva ja jallittava Perkele, Perkeleen huone suonessa. Kaikki kristillisessä viitekehyksessä hyvyyden symboleina tulkittavat käsitteet ovat kappaleen maailmassa pahoja (ja pahat hyviä) – kyse on siis antiteeseistä. Isä ja Poika (Jumalan kaksi puolta, näkymätön kaikkivaltias ja maanpäällinen, lihallistunut versio, so. Jeesus) käyvät Uudessa testamentissa dialogia uskosta. Kappaleen viitekehyksessä dialogi käsittelee enemmänkin uskon puutetta, menetettyä uskoa (hyvään) tulevaan. Uudessa testamentissa dialogi huipentuu Saatanan eli Perkeleen koettellessa poikaa, Jeesusta. Koetteleminen on läsnä myös kappaleessa Perkeleen supattelun myötä – antiteesinä hyville enkelin ohjeille (Tynkkynen 2017, 56) – joka huipentuu huoneen luomisen eufemismiin, huumeiden piikitykseen. Perkeleen huone rinnastuu Jumalan huoneeseen l. temppeliin, kirkkoon tms. Kaikki edelliset

---

¹⁵⁸ vrt. esim. aiemmin käsitellyt *luuviulujen riitasoinnut*.

siis esiintyvät tekstissä antiteesien muodossa luoden selvän alluusion Uuteen testamenttiin: jumalan hyvyys on kolmiyhteyden kaikissa osissa, kun taas runon maailmassa pahuus on sekä isässä ja pojassa, henkisyys ilmenee vain persaukisuutena kertosaäkeessä. Jopa kappaleen lopussa kaivattu *äiti* (Raamatun Maria) on 20 vuotta myöhässä, pelastusta ei kuulu. Näin ollen kappaleessa on vastineet Uuden testamentin keskeisimmille hahmoille, mutta ylösalaisessa merkityksessä. Tämä kokonaisuus alleviivaa teoskomposition (ja kappaleen sen osana) antiteesiä eräälle Uuden testamentin keskeisimmistä osista: ”Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus.”¹⁵⁹ Blacksuumi-albumilla mainitut kolme peruspilaria ovat hukassa, mutta samalla läsnä antiteesien kautta.

Raamatullisessa kontekstissa aukeaa myös sukupolvilta toiselle periytyvä stigma, uskonnollisessa viitekehyksessä joskus *kohtalo*: ”5:9 Älä kumarrakaan niitä äläkä palvele niitä. Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka koston isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljanteen polveen, niille, jotka minua vihaavat --” (5.Moos 5:9). Koska *Kuulan* suku on osallistunut pahoihin, runossa jopa ”saatanallisiin” tekoihin, saavat myös lapset kärsiä ylhäältä syöstyistä vihasta ja siten saada pahan ihmisen leiman.

Pahuutta voidaan tulkita myös psykologisesta näkökulmasta, minkä valossa huomio keskittyy geneettisen ja stigmallisen periytyvyyden sijaan epäonnistuneeseen kiintymyssuhteeseen. Tällainen vanhemman ja lapsen välinen suhde on äärimmäisen oleellinen lapsen tunneilmaisun tapojen sekä identiteetin kehitykselle. Huomiota vaille jääneet tai ambivalenttia huomiota saaneet lapset ilmaisevat itseään usein aggressiolla ja syyllistävät herkästi itseään. (mm. Hughes 2008, Gerhardt 2011) Nämä piirteet on helppo liittää moniin *Blacksuumi*-albumin puhujista, mutta erityisesti ”Sun nimi on Kuula” –kappaleen puhujaan ja pahuuden kokemukseen. Tulkintaa vahvistaa erityisesti ”Kurita mua mutsi” –kappaleen antama kuva puhujan kehityksestä ja äitisuhteesta: puhujan harvakseltaan saama huomio pelkistyy väkivaltaan. Myös kasvatuksen rooli on

---

¹⁵⁹ 1.Kor.13:13.

helppo nähdä keskeiseksi noidankehää vahvistavaksi tekijäksi yhteiskuntamme huono-osaisilla. Puhujien kotitaustan ja kasvun tematiikkaa *Blacksuami*-kokoelmassa on pohdittu myös aiemmin, mutta arkisemmasta näkökulmasta (Tynkkynen 2017, 22, 40, 54-55).

"Sun nimi on Kuula" –runon *Kuula* merkitsee yhteiskuntamme alimpaa kastia, jonka mahdollisuudet menestyä ovat lähtökohtaisesti olemattomat. Runon nimi on puhutteleva ja avaa mahdollisuuden samaistumiselle. Osana *Blacksuami*-albumia kehysruno esiintyy avaimena paitsi kokoelman fiktiiviselle maailmalle, niin myös siinä esiintyville puhujille ja heidän välisille asetelmilleen.

Pahuus esiintyy paitsi teoskomposition tasolla, niin myös aiemmilla kokoelmilla¹⁶⁰. Pahuus mielletään esimerkiksi kristillisesti kaikeksi siksi, mitä pidetään vääränä ja siten se on kytköksissä moraaliin sekä lipuu kauas objektiivisuudesta. Siksi myös pahuuden kuvat, jotka sanellaan kuulematta pahaksi leimattua, ovat ylhäältä käsin määriteltäviä; pelikortit eli elämän mahdollisuudet on jaettu tarhan pihalla, valinnanvara on varsin rajallinen. Näin voidaan määritellä pahaksi, huonoksi tai miksi tahansa negatiiviseksi ne, joilla ei ole kykyä nousta jaloilleen, saatikka puolustautua. Täten muodostuu myös kiusallinen kytkös aiemmin käsittelemääni moraalikysymykseen: kun ei ole keinoja, työkaluja tai sosiaalista turvaverkkoa – yksilöllä ei ole mahdollisuutta ponnistaa kurjuudestaan vihreämmille laitumille. Determinismi määrittänyt siis samanaikaisesti (tai syklisesti, kuten edellä esitin) yhteisön sekä yksilön sisältä ja ulkoa käsin.

Yksilön voimattomuus ympäröivässä maailmassa määrittänyt useiden mahdollisten tekijöiden kautta. Näistä "Sun nimi on Kuula" –runolle keskeisimpiä ovat mielenterveysongelmat, addiktiot, rakkaudettomuus, yksinäisyys ja edellisten summana huono-osaisuus. Kristillisessä viitekehyksessä sopiikin kysyä: tätäkö on

---

¹⁶⁰ vrt. "Imailin kiroukseni äidimölessä / synnyin savuses huonees älämölössä", "Kallion poika", PLLP (Yellowmic records, 2008)

lähimmäisenrakkaus? Missä on anteeksianto? Tekevätkö ihmiset, kuten toivoisivat itselleen tehtävän?

Kristillisen, positiivisen sanoman kääntäminen ylösalaisin on samanaikaisesti synkkää ja hupaisaa. Affektiivisessä mielessä lukijalle tarjotaan yksilön ongelmista versovan kärsimyksen tuntemuksia, mutta sanaleikkelyn ja liioittelun sekä lievien ristiriitaisuuksien myötä havaittava ironinen taso huvittaa.

5.3 Kallion poika: intertekstuaalisuuden verkko

Kallion poika

Kesäl ulkon on kuuma. Kallion talot on ku pätsei. Sä voit vaa himas pänntää kyttien rekkareit, sivareitten rekkareit, jumittaa ja hikoilla. Pakko päästä välil kadulle. Yo.

Pieni osa itsestäni jäi taas kanii / pieni mies vailla pienempientä halii

hämärä savusis saleissa mä seilaan / hämäämiehist itteäni peilaan ja

oman käden kaut rivistöt on harvenneita / Vegasin hotelleis siks ei oo parvekkeita

graffarit mustamaalaa piruja seinille / ku diileri soittaa, sä et sano ei sille

unohdin huomisen ja yksinäni haslaan / mun kulmil rivihutsui kävelee vastaa

ei tarjottavan paljon, ihmisen tähteet / ne pushaa nii kauan äässii, et henki lähtee

harjun toril piruparkoi virui / verta, neuloi sekä lasinsirui

saa ohikulkijat ne kiihtymää / satsaamaa uutee liittymää

*pelastusarmeijan ruokajonossa / pää kainalossa, toinen käsi
ojossa*

*paras varoa, ne on vatoja, niit on satoja / karannu kakolast,
eikä järki pakota*

kertosäe:

yks pelti kii, yhen tähden jallu / yhen hitin ihme on Kallios hallu

*mä katon lokkei, ne lentää aina Eiraan / kallion pojan ilman
siipii ne feidaa*

yks pelti kii, yhen tähden jallu / yhen hitin ihme on Kallios hallu

*mä katon lokkei, ne lentää aina Eiraan / kallion pojan ilman
siipii ne feidaa*

lähimuisti ku vanhasen uskottavuus: ei olemassa

tälle olenulle olennaista on tole

ei kuumottamas ole naista / taskunpohjaas holen laittaa

*haslaa seittemän päivää viikossa / asfalttiviidakossa ilman
kiitosta*

*jäämies mä vastaan säälittävii näätiä / tilanne pääl, säätää
jäämiä*

*onneks studioon pääsin taas äänittää / se pitänee skarppina
pääni tän*

*mun homie Turo aka Laso rännittää / mun musa laittaa mut
paskan läpi rämpimää*

*kallion kivitalot keskel kesää kuumii / ajaa meidät kadulle ja
tulee lisää ruumiit*

*tautipesäket koko paskasakki täällä / ei oo paskalakeil varmistin
päällä*

kertosäe

*imailin kiroukseni äidinmölössä / synnyin savuises huonees
älämölössä*

*tää kaupunginosa on seinätön sellini / mua hellii paikallinen
raiija pelliki*

*kytät päiväl partioi, painaa villasella / et rikosliiga Kallioo
johtaa iltasella*

*naapurini hirttäyty, enkä naruta / näin kuumal ja kosteel pitää
pysyy varuillaa*

kertosäe

(Heikki Kuula: Kallion poika. Yellowmic records, 2008)

Introlla, prologimaisella ja taustan rytmittämättä puheenomaisesti lausutulla osuudella alkava ”Kallion poika” on ”Blacksuami”-albumin viides kappale. Kappaleen tausta on Ella Fitzgeraldin tunnetuksi tekemästä ”Summertime”-kappaleesta. ”Summertime” on hengeltään kevyt ja käsittelee lapsuuden turvallisuutta. Kappaleen lyyrinen sisältö törmäytetään taitavasti ”Kallion pojan” kanssa, kuten tässä analyysiluvussa tulen selvittämään.

Kappaleen introssa puhuja rinnastaa Kallion talot pätseihin ja kommentoi kesän kuumuutta viitaten Spike Leen ”Do the Right Thing – Kuuma päivä” -elokuvaan (1989), joka alkaa vastaavalla tavalla ja on ikoninen rotuvähemmistöjen kansoittamien lähiöiden elämää kuvaava teos. Puhuja puhuttelee sinä-muotoisesti kuulijaa – sä-passiivia käyttäen – käsitellen siviilipoliisien rekisterinumeroiden pönttämistä (*sivari*-sanaa käyttäen, kuten ”PLLP”-albumin ”Pese selkää” -kappaleessa), jumittamista, joka voi tarkoittaa kannabiksen käytön vaikutuksia¹⁶¹ ja hikoilua. Kuumuuden toistamisesta välittyy puhujan kokema tukaluus, jonka hän uskoo lievenevän kadulle lähtemisellä. Tämä pohjustaakin säkeistöä, jossa esitellään Kallion katujen antimia ja ilmiöitä. Hiphop-kappaleet on usein omistettu kertomaan artistin kotiseudusta (Räsänen 2013, 80).

Päivän kuumuuden päivittelemisellä on näkyvä analogia mainittuun elokuvaan, joka sijoittuu New Yorkin Brooklynin kaupunginosaan. Elokuvalle on myös suuri merkitys hiphop-kulttuurille (Kellner 2000, 181-191). Elokuvan tavoin kappale käsittelee asukkaiden ongelmia sekä suhdetta muun muassa virkavaltaan.

---

¹⁶¹ <https://www.urbaanisanakirja.com/word/jumissajumittaajumi/>

Johdannon loputtua, musiikillisen käännekohdan, rap-rytmin alkaessa radioääni vaihtuu riimilliseen ja rytmiseen rap-tyyliin. Ensimmäinen riimi ”Pieni osa itsestäni jäi taas kani / pieni mies vailla pienenpienää halii” sisältää runsaasti roolirunon piirteitä minämuotoisuudesta affektiiviseen puheeseen. Osuudessa on paljon kiinnostavia piirteitä: miehen pienuus, puhujan itseyden osiointi ja haleja vaille jääminen.

Pienet miehet ovat Kuulan lyriikassa motiivin asteella, sillä erilaisia keskenkasvuisia maskuliinisia hahmoja vilisee teksteissä¹⁶². Tässä avautuu kasvutarinan diskurssi, joka vaikuttaa olevan Heikki Kuulalle tyypillinen tarinankerronnan elementti.

Pieni osa puhujasta jäi siis kaniin¹⁶³. Kyse on ilmeisesti ollut jonkinlaisesta materian vaihtamisesta rahaan, mahdollisesti jonkinlaisesta identiteetille olennaisesta esineestä luopumisesta. Voisivatko kyseessä olla esimerkiksi grillsit¹⁶⁴, joista luopuminen mainitaan myös ”Hasla ei friistailaa”-kappaleessa¹⁶⁵? Huomioon ottaen kasvutarinan ja identiteetin rakennuksen diskurssit, lienee puhujan huomio kiinnittynyt materian sijaan muihin, ehkä tärkeämpiin asioihin. Eräässä mielessä panttilainaamoon jätetty materia on ollut osa sitä naamiota tai mielikuvaa, jota puhuja on itsestään rakentanut. On tullut aika luopua naamiosta ja paljastaa oikea minuus. Kasvutarina saa lisää pontta alleen kertosaakeesta, jossa ”Kallion poika ilman siipii” lienee suora viittaus ”Kotkan¹⁶⁶ poikii ilman siipii”¹⁶⁷ –kappaleeseen, joka istuu mainiosti myös Kuulan suosimaan karaoke-subtekstien joukkoon. Mainitussa kappaleessa ”Taakse jäivät, nuoruuspäivät”, mikä on hyvin

---

¹⁶² Subutexprinssi: ”Elämän nähnyt aikuinen lapsi”, Kallion kirkko: ”Vuoren juurel pieni mies itkeä pillittää” (PLLP); Sun nimi on Kuula: ”Säädin, et itseäni pääsis lääkitseen. Ei räkist säälitä, käsketä lääkikseen.” (Blacksuami) jne.

¹⁶³ Panttilainaamo

¹⁶⁴ Suuhun asennettava, rap-tyylille ominainen asuste (<https://www.radionova.fi/uutiset/viihde/a-151718>)

¹⁶⁵ ”Mun grillseis ei lue enää parittaja” (”Hasla ei friistailaa”, PLLP)

¹⁶⁶ humoristinen rinnastus, koska Kotka on sekä yleis- että paikannimi, kuten Kalliokin.

¹⁶⁷ Juha Vainio, 1982

ilmeinen osoitus aikuisuuteen siirtymisestä. Olen luvussa 2.3 hahmotellut kasvavan puhujan puhuja-asemaa, johon ”Kallion poika” kuuluu.

Halauksia vailla oleminen viihii yksinäisyydestä, erityisesti yhdistettynä liioittelevaan *pienenpien*-ilmaukseen. Tässä on havaittavissa niin ikään HK:lle tyypillinen antiteesin kautta ilmaisemisen tapa. Halien puuttuminen tarkoittaa luonnollisesti rakkauden- tai läheisyydenkaipuuta, johon monet Kuulan hahmoista ovat taipuvaisia, mukaan lukien ”Kurita mua mutsi” –kappaleen puhuja, joka saa huomiota ainoastaan äitinsä pahoinpitelemänä¹⁶⁸, ”Kallion kirkko” –raidan puhuja, joka on kirkon lailla yksin¹⁶⁹ ja ”Cannathugs”-n puhuja, joka jättää kaipaavia viestejä puhelinvastaajaan¹⁷⁰. Tulkintaa yksinäisyydestä tukee myös toisen säkeistön ”ei kuumottamas ole naista / taskunpohjaas holen¹⁷¹ laittaa” –säe, jossa tulkintani mukaan on katkera sävy. Nainen nähdään taloudellisesta näkökulmasta, minkä voidaan ajatella olevan äijämäinen tai gangsta-tyyppinen esineellistävä tulkinta. Toisaalta ”naisista on vain harmia” –tyyppiseen diskurssiin suhteutettuna tulkinta on myös katkera ja kaipaava, sillä kyseessä on kulttuurisesti tunnettu vastareaktio mainittujen *halien*, so. rakastetuksi tulemisen puutteeseen.

5.3.1 Identiteetin rakennusta

”Kallion poika” –kappaleen sanoituksissa ainoa puhujan samaa huomio tai rakkaus tulee paikalliselta Raija Pelliltä¹⁷², joka tunnetaan myös *Poliisi-TV*-ohjelman juontajana. Ohjelmassa Pelli esittelee nauhalle tallentuneita rikollisia

---

¹⁶⁸ ”Kurittaes silmissä tillittää, mut hetkes kaikki tää on mennyttä. Kohtelet kuin jotain roskaa vaan, en muuta huomioo koskaan saa.” (”Kurita mua mutsi”, Blacksuami)

¹⁶⁹ ”Samaistun Kallion kirkkoon, oon ypöyksiin.” (”Kallion kirkko”, PLLP)

¹⁷⁰ Vastaaajas uikutus tapanani, Säälittävästi, beibi come back (”Cannathugs”, PLLP)

¹⁷¹ engl. *hole*, reikä

¹⁷² kuulostaa myös: ”Raija, pellit kii”; *pelti kiinni*, kovassa humalassa

tekoja ja pyytää katsojia ilmoittamaan havaintonsa poliisille. Vaikuttaa siis siltä, että ainoa ”hellintä” ei ehkä olekaan hellintää laisin, vaan valvovassa silmässä kylpemistä, kytätyksi tulemista. Tämä liittyy nähdäkseni leimaamisen tematiikkaan, jota ruodin hieman myöhemmin.

Kappaletta jatkavassa säeparissa itseään etsivä puhuja seilaa savuisissa saleissa peilaten itseään hämärämiehistä. Kasvuprosessi siis jatkuu. Kuka onkaan eniten puhujan kaltainen, miten puhuja paikkaisi pantattua identiteettiään?

Kappaleen edetessä ympärillä näkyy pääosin vain kurjuutta rikollisuuden ja rappiokohtaloiden muodoissa: graffiteja, huumeiden välitystä, prostituutiota – ja toisaalta ruokajonottajia, jotka puhuja kokee vaarallisiksi gangstereiksi¹⁷³.

*graffarit mustamaalaa piruja seinille / ku diileri soittaa, sä et
sano ei sille*

*unohdin huomisen ja yksinäni haslaan / mun kulmil rivihiutsui
kävelee vastaa*

Harjun toril piruparkoi virui / verta, neuloi sekä lasinsirui

- -

*pelastusarmeijan ruokajonossa / pää kainalossa, toinen käsi
ojossa*

*paras varoa, ne on vatoja, niit on satoja / karannu kakolast,
eikä järki pakota*

Herää kysymys siitä, onko puhuja ensinkään Kalliossa (huolimatta paikallisesta proprista *Harjun tori*) vai ehkä kappaleen alussa maalatussa Brooklynissä. Tämä tarinallinen kehys on siis suoraan lainattu *Do The Right Thing - Kuuma Päivä* – elokuvasta.

Toisessa säkeistössä luonnehditaan kolmannessa persoonassa hahmoa, jonka lähimuisti on olematon. Tämä kytkeytyy kannabiksen käytön rekisteriin, jossa

---

¹⁷³ engl. slangi *vato* eli meksikolainen gangsteri. *Kakola* tarkoittaa vankilaa.

usein vitsaillaan lähimuistin heikkenemisellä, mikä on aineen käytön tyypillinen sivuoire¹⁷⁴. Tämä hahmo seikkailee asfalttiviidakossa, kuten mahdolliset esikuvansa *Kuuma päivä* –elokuvassa tai hiphop-lyriikan perinteessä ylipäänsä. Tällaista perinnettä edustaa erityisesti gangsta-rapin perinne, jossa niin ikään kuvaillaan huumeiden välittämistä eli *haslaamista*¹⁷⁵ ja muuta rikollista toimintaa eloonjäämisen ehtona. Tällaisessa ympäristössä rikolliset luovijat voidaan nähdä selviytyjinä. Nämä ulkopuolelta kerrotut osuudet tuottavat sanoitusten miljöötä, joka on elokuvamaisuudessaan ja yliampuvuudessaan myyttinen ja niin ollen fiktiivinen ympäristö.

Minämuotoisuuden jatkuessa ollaan metafiktiivisissä tunnelmissa, mikä näkyy *äänittää*-verbissä. Äänittäminen vaikuttaa olevan puhujan keino pysyä skarppina studiossa, joka saa runon viitekehyksessä eräänlaisen turvasataman merkityksen. Myös ”Pese selkää” –kappaleessa puhuja on luo Kallion keskellä olevasta huoneistosta turvapaikkaa, mutta ei todellakaan selvin päin. Tämä seikka on selkeä eroavaisuus kappaleiden puhujien välillä – ”Kallion poika” –sanoitusten puhuja haluaa kasvaa eroon päihteistä. Ehkä musiikin luominen on juuri se keino, jonka vuoksi puhuja pysyy erossa psykoaktiivisista aineista ja niihin kytkeytyvistä ongelmista. Puhuja katselee vierestä ja toisaalta vastustaa kiusausta (pitää päänsä kylmänä, on jäämies) olla osallisena päihdyttävien aineiden käytössä tai kauppaamisessa. Puhujan kaveri¹⁷⁶ näet käyttää suonensisäisiä huumeita¹⁷⁷, mutta musiikki auttaa puhujan tilanteen yli.

---

¹⁷⁴ <https://fi.wikipedia.org/wiki/Kannabis> viitattu 9.11.2017

¹⁷⁵ *haslata* engl. *hustle* tehdä kovasti töitä, usein rap-lyriikassa huumeiden välittämistä tai muuta laitonta toimintaa

¹⁷⁶ engl. *homie* eli kaveri

¹⁷⁷ *rännittää* eli käyttää suonensisäisiä huumeita.

Samasta aiheesta kertoo nähdäkseni kertosaäkeen osuus ”yksi pelti kii, yhden tähden jallu¹⁷⁸ / yhden hitin ihme¹⁷⁹ on Kallios hallu¹⁸⁰”. Tässä ovat samat elementit kasassa kuin edellisessä: alkoholin käyttö ja musiikin tekeminen. Kalliota ei kuvata paikkana, jossa voisi olla hittikappaleella menestyvä bändi. Ehkä tässä kielittäänsäkin siitä, että on parempi tehdä albumikokonaisuus, koko joukko tasokkaita kappaleita, mikäli mieli menestyä. Tähtenlennoille ei siis Kalliossa ole sijaa. Näissä kahdessa esimerkissä voi katsoa olevan kappaleen kasvutarinan pihvin, sillä päihdeaineista erossa pysyminen ja sen sijaan musiikin kanssa työskentely kuulostaa askeleelta, jossa nuoruuden ajalehtimisen vaiheesta siirrytään kohti jotakin pysyvää.

Tulkintani mukaan studion ulkopuolelle palatessa on yhä kuuma (kuten mainitussa elokuvassa koko ajan myös toistellaan), mikä aktivoi me-puheesta huolimatta tarinallisen kehityksen. Vaarallisuuden liioittelu ja taivastelu asettuu uuteen valoon kohdassa ”tautipesäket koko paskasakki täällä / ei oo paskalakeil varmistin päällä”. Tässä kritisoidaan nähdäkseni samaa seikkaa kuin subtekstinä toimivassa elokuvassakin: lähiön asukkien leimaamista. Kaikki asukkaat nähdään vaarallisina, surkeina tai epäilyttävinä, sillä ovathan poliisit aseet varmistamattomina ampumaan. Tämä leimaaminen taas osaltaan ylläpitää lähiöiden kurjuutta. Puhuja ei kuitenkaan laske itseään osalliseksi tähän kurjuuden ketjuun, sillä hänellä on keinonsa pysyä erossa toiminnasta, joka kytkee lähiön vankilan kahleisiin – äänittäminen, so. musiikin luomisen prosessi.

*imailin kiroukseni äidinmölössä / synnyin savuises huonees
älämölössä*

*tää kaupunginosa on seinätön sellini / mua hellii paikallinen
raiija pelliki*

---

¹⁷⁸ *Jaloviina* *, väkevä alkoholijuoma

¹⁷⁹ engl. *One hit wonder* viittaa artistiin, joka tekee yhden todella hyvin menestyvän kappaleen, mutta rajoittuu suosionsa osalta siihen. Toisaalta *hitti* viittaa piipusta otettavaan kannabishenkäykseen, mikä tässä yhteydessä tarkoittaisi, että kannabis on laadutonta.

¹⁸⁰ *hallu* eli hallusinaatio.

Kallion poika –kappaleen kolmas säkeistö kuitenkin osoittaa, että minä-muotoinen puhujakaan ei ole immuuni lähiön otteelle. Äidinmaidosta¹⁸¹ saatu kirus on sitä samaa ennalta määräämisen tarinaa, jossa itsestä riippumattomat tekijät ohjaavat pois kaidalta polulta. Kasvatuspsykologiassa ajatellaan yleisesti, että varhaisvuorovaikutuksessa saadut huomion tavat ja sanat ilmenevät myöhemmässä kommunikaatiossa (esim. Gerhardt, 2008; Hughes, 2011). Tällöin lapsena opittuja vihan sanoja käytetään myös aikuisella iällä, koska kyseessä on normaalina nähtävä toimintamalli. Tämä teema läpäisee HK:n tuotantoa laajasti¹⁸² kytkeytyen myös stigman teemaan, kuten teoskompositiota käsitellessäni olen kertonut.

5.3.2 Kalliosta Eiraan

Samaan diskurssiin kytkeytyy kaupunginosa seinättömänä sellinä. Puhuja ymmärtää olevansa vankina mielensä syövereissä, siinä tarinassa, jota Kalliosta kerrotaan. Tämä mielen vankilan diskurssi muodostaa kaaren PLLP-albumin halki. Kokoelman päättävässä kappaleessa esiintyvät säkeet: ”kalpeni faijaki, oon sen faijan vankina / sen iso pää, sen pieni vankila”. Puhujan voi siis nähdä olevan vankina monella eri tasolla: geeniensä, historiansa ja elinympäristönsä. HK:n tuotantoa leimaava determinismi on havaittavissa jälleen, tällä kertaa ehkä eniten sosiaalisen nousun kautta, mikä näkyy sanastotasolla savuisen huoneen

---

¹⁸¹ *mölö* slang-ilmaus maidolle, ruotsin sanasta *mjolk*

¹⁸² mm. ”Kurita mua mutsi” ja ”Sun nimi on Kuula”

(savupirtti), Kallion ja Eiran rinnastuksina. Seuraavassa osoitan, miten tämä vankeuden kautta ilmenevä antiteesi kutsuu vapautta luokseen.

Vapaus löytyy Kallion poika –kappaleen kertosäkeestä, jossa lokit¹⁸³ lentävät Eiraan, meren¹⁸⁴ rantaan, jättäen¹⁸⁵ siivettömän Kallion pojan nuolemaan näppejään. Tässä käytetään kahta vapauden symbolia, lintua ja merta, heijastaen sitä vapautta, josta puhuja jää paitsi. Siivetön puhuja jää siis rannalle (seinättömään selliinsä) ruikuttamaan, eikä pääse matkalle lokkien tavoin.

Lokista puhuttaessa ei ehkä voida sivuuttaa Anton Tšehovia. *Lokki*-teoksen siivekäs symboloi paitsi rikkaampaan ympäristöön matkaavaa tulevan Kirjailija-Konstantinin rakastettua (Ninaa), myös itse kirjailijaa. Rakastettu karkaa kohti rikkaampia maisemia Konstantinin jäädessä sijoilleen vailla menestystä, vieläpä äitinsä halveksien hänen kirjoituksiaan. Sijoillaan pysyvän Konstantinin kärsimys sekä kärsivällisyys kuitenkin palkitaan, sillä hänestä näyttäisi tulevan ainoita näytelmän menestyjiä. Ehkäpä Eiraan lentäminen ei olekaan avain onneen, vaan työskentelyyn keskittymisen metafora? Äidinmölön kirous näyttäytyy tässä tulkinnassa huonoina lähtökohtina, älämölöiseen savuiseen huoneeseen syntymisen ohella – ainakin, jos mieli kirjailijaksi tai vaikkapa rap-artistiksi. Metalyysis-autofiktiivistä tulkintaa on vaikea sivuuttaa, koska tässä näkyy melko ilmeisiä yhteyksiä Kuulan urakehitykseen ja perhesuhteisiin¹⁸⁶: musiikiton koti ja tuen puuttuminen taiteilijan uralla ja siitä huolimatta menestyminen tai ainakin jo mainittu menestyksenä nähtävä luoviminen, selviytyminen, on kartoittamani perusteella helppo kytkeä ”Kallion poika” –kappaleeseen *Lokkiin* sen osana.

---

¹⁸³ kuriositeettina *lokki* tarkoittaa slangissa pummia

¹⁸⁴ Meri on jonkinasteinen motiivi HK:lla, Blacksuami-albumin ”Kurita mua mutsi” –raidalla: ”isä lähtenee merille”, Heikki Kuula –henkilön isoisä on myös merimies:
<http://www.ess.fi/uutiset/kotimaa/art2329599> viitattu 3.11.2017

¹⁸⁵ *feidata* eli jättää

¹⁸⁶ HK haastattelussa: ”Mutsi kysy vielä kymmenennen levyni jälkeen, milloin lopetan”
<http://www.ess.fi/uutiset/kotimaa/art2329599> viitattu 18.10.2017

Matka Kalliosta Eiraan ei pääty hyvin kotimaisessakaan kulttuurisessa viitekehyksessä. Calamari Union –elokuvassa¹⁸⁷ joukko miehiä lähtee vaeltamaan kaupunginosien välistä matkaa paremman elämän toivossa. Suurin osa miehistä kuolee matkalla. Suhteessa *Kallion poikaan* myös tämä viittauskohde näyttää tukevan tulkintaani Kalliossa pysymisen turvallisuudesta¹⁸⁸. Toisaalta se alleviivaa ajatusta siitä, että sosiaalinen kuilu sekä Heikki Kuulan että Aki Kaurismäen maalaamien, gentrifikaatiolta säilyneiden, lähiöiden ja ytimen välillä on syvä, koska Eiraan asti selviäminen vaikuttaa epätoivoiselta. Lopulta kaksi perille selvinnyttä miestä lähtee soutamaan *Eestiin*, Viroon. Tällaista yritystä pidetään yleisesti ottaen todella riskialttiina, jopa itsemurhana.

Lokki- ja *Calamari Union* -subteksteillä on myös kytkös *Kallion poikaan* itsemurhan kautta. Itsemurha on Kuulan teksteissä motiivin asteella¹⁸⁹, niin myös näissä sanoituksissa: ”oman käden kaut rivistöt on harvenneita”, ”naapurini hirttäyty, enkä naruta”. Itse aiheutettu kuolema ympäröi puhujaa, mutta ei ole puhujalle omakohtaista. Asioiden laita on sama myös useimmissa muissa HK:n sanoituksissa. Itsemurha on äärimmäinen tapaus vapauden tavoittelusta. Sietämättömimmän kärsimyksen äärellä ainoana vapautuksen keinona saattaa näyttäytyä oman käden kautta lähteminen. Retorista tasoa tarkastelemalla voidaan kuitenkin havaita, että *Kallion pojassa* minä-muotoinen puhuja pyrkii pysymään varovaisena, mahdollisimman etäällä vaikeuksista ja niiden mahdollisista tuhoisista seurauksista, kuten edellä osoitin. Ensimmäisen persoonan puheessa itsemurha ei näyttäydy omakohtaisena. Puhujalle vapaus merkitsee jotain muuta, mahdollisesti juuri sitä äänittämistä, jonka ääreen *päästään* kuumista¹⁹⁰, ympärillä vallitsevista oloista.

---

¹⁸⁷ Aki Kaurismäki, 1985

¹⁸⁸ Tämä ajatus on tuttu myös ”Pussikaljaromaani”-kirjasta (Rimminen 2004)

¹⁸⁹ esim. ”Elämä hirttonarun ystäväni tseinaa” (Tää maa, PLLP), ” ”Onko äiti? Täällä poikasi. Revolveri ohimollani. / Siirrä tonni tililleni tai teen pahaa itselleni.” (Subutexcowboy, Blacksuami), ”Yksin hirttäytyy yösydämeen” (Spuge, Blacksuami)

¹⁹⁰ *kuumottaa* eli jännittää, pelätä

6 Loppupäätelmät

Tässä työssä olen kartoittanut ja eritellyt puhujien välittämiä arvoja, joita Heikki Kuulan ”PLLP” ja ”Blacksuami” -albumeilla olen havainnut. Tässä tarkastelussa olen edennyt historiallisen kehyksen kartoituksesta ja puhuja-asemien, teoskomposition ja runoilijan havainnoinnista tarkempiin runokohtaisiin analyysihin, joissa osoitan aiemmin vetämiäni suurempien linjojen paikkansapitävyyden runotasolla havainnoiden mimeettistä ja retorista puhujatasoa.

Etenin kohti laajempia temaattisia kehyksiä puhuja-asemia tarkastelemalla. Selvisi, että ”PLLP”-albumin puhujat ovat uhoavia, kaipaavia, kasvavia tai vahvasti suomalaista melankoliaa heijastelevia. Puhujat siis kertovat tarinoitaan erilaisista näkökulmista. Teoskokonaisuudelle oleellimmat puhujat löytyivät albumin alusta ja lopusta. Kehysrunojen merkitys kokoelman tulkinnalle osoittautui tutkimuksessa tärkeäksi. Rapin konventionaalinen esittäytyminen ja toisaalta albumin viimeisen kappaleen lankoja yhteen tuova ja teoskokonaisuuden yksityisestä yleiseen siirtävä merkitys kertovat oleellisimpia merkityksiä Heikki Kuulan ”PLLP” -albumilla. Näistä merkityksistä pääsin kohti runoilijatasoa ja suurempien, Kuulaa luonnehtivien, linjojen vetämistä.

Vetämiini linjoihin lukeutuvat lajillisesta viitekehyksestä kumpuavat USA—Suomi, getto—(gentrifioitunut) Kallio ja keskiö—marginaali. Albumin kehyksessä tärkeitä samankaltaisia linjoja ovat vanha—uusi (nykyinen), yksityinen—yleinen sekä vapaus—determinismi, jota voidaan ajatella myös turvattomuus—turvallisuus—akselin kautta. Kaikki näistä linjoista voidaan laittaa allekkain ja tarkastella siten kahta erilaista näkökulmaa, jotka HK:n maailmassa, ainakin albumeilla ”PLLP” ja ”Blacksuami”, esiintyvät rinnakkain ja mahdollistavat toisensa.

Mainitut rinnastukset esitetään Kuulan tuotannossa taitavasti eri rekistereitä ja subtekstejä käyttäen, kulttuurien eroista ja vastakkainasettelusta ironiaa

ammentaen. Samalla paljastuu, miten gangsta-rapin laji ja ajatus aitoudesta muuttuvat jossain määrin naurunalaisiksi, sillä kulttuurinen viitekehys määrittää niin vahvasti relevantteja ilmenemistapoja. Toisin sanoen voidaan puhua konventioiden ja tuoreen adaptaation suhteesta, uudistamisen vaikeudesta ja niin edespäin. Se, millaisena nämä ristiriitaisuudet ja vastakkainasettelut havaitaan, riippuu ensisijaisesti artistin tyylistä suodattaa olemassa olevia tarinoita.

Heikki Kuulan tapauksessa mainitut vastakohtalinjat ja toisaalta avuttomuus kotimaisessa hyvinvointivaltion viitekehyksessä näyttäytyvät aineistossani tyypillisesti ironisessa valossa. Ironia on havaittavissa rivien välistä, rekistereitä ja rapin historiaa sekä lyriikan merkityksiä peilaamalla. Keskeisenä elementtinä Kuulan lyriikassa ovat antiteesit, jotka paljastavat todellisen, kuulijalle tai lukijalle välittyvän arvomaailman.

Heikki Kuulan lyriikan puhujat kuvaavat todellisuutta vankilana, jossa pallona jalassa ovat erilaiset illuusiot: kaupunginosa, materia ja jumiutuneet ajatusmallit. Puhujien unelmana on vapaus tuosta kaikesta, jonkinlainen paremman elämän ideaali, jota ei kuitenkaan artikuloida suoraan. Vapauden saavuttaminen kilpistyykin deterministiseen maailmankuvaan, fakkiutuneisiin ajatusmalleihin, jotka sulkevat pois todelliset hyvinvointiin johtavat vaihtoehdot. Tuloksena on tragikomiikkaan sotkeutuva kriittinen näkökulma.

Tulevassa tutkimuksessa olisi mielenkiintoista havainnoida, miten Kuulan tuotanto on kehittynyt 2010-luvulla, jolloin hänen varsinainen läpimurtonsa kuuntelulistojen kärkipaikkoihin on tapahtunut. Kokemukseni pohjalta tuntuu siltä, että rapin konventiot ovat väistyneet yhä enemmän taka-alalle niin lyyrisesti kuin musiikillisestikin. Ovatko varhaisempien albumien puhujat olleet rap-genren tarkemmin rajoittamia?

Toinen kiinnostava jatkotutkimuksen aihe olisi tutkia tarkemmin Kalliota miljöönä paitsi Kuulan tuotannossa, niin myös kotimaisen rapin kentällä laajemmin. Onko Kallio eri musiikkilajien teksteissä erilainen paikka?

7 Lähteet

Aineisto (CD-julkaisut)

Heikki Kuula: *PLLP* (2008), Yellowmic.

Heikki Kuula: *Blacksuami* (2010), Yellowmic.

Painetut lähteet

Bradley, Adam, Andrew DuBois, Alkusanat Henry Louis Gates, Jr 2010: *The anthology of rap*. New Haven Yale University Press.

Bruun, Seppo, Jukka Lindfors, Santtu Luoto & Markku Salo 1998: *Jee jee jee: Suomalaisen rockin historia*. Helsinki: WSOY.

Nieminen, Matti 2003: Ei ghettoja. Ei ees kunnon katuja. *Hyvää pahaa rock'n'roll. Sosiologisia kirjoituksia rockista ja rockkulttuurista*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 168–190.

Chang, Jeff 2005/2008: *Can't Stop Won't Stop – Hiphopsukupolven historia*. Suom. Laura Haavisto. Keuruu: Otava.

Gerhardt, Sue 2008: Rakkaus ratkaisee - varhaisen vuorovaikutuksen vaikutus aivojen kehitymiselle. Edita.

Haapala, Vesa 2005: *Kaipaus ja kielto. Edith Södergranin Dikter-kokoelman poetiikkaa*. Helsinki: SKS.

Haapala, Vesa 2012: Teoskokonaisuuden runousoppia – Esimerkkinä Katri Valan *Kaukainen puutarha*. *Työmaana runous – Runoudentutkimuksen nykysuuntauksia* (toim. Siru Kainulainen, Karoliina Lummaa & Katja Seutu), 159–185. Helsinki: SKS.

Helin-Välkky, A.-M. 2011: *Stadin kadut ja Härmän häjyt - Kieli, identiteetti ja paikallisuus suomenkielisissä rap- ja rock-teksteissä*. Helsinki: Helsingin Yliopisto, Suomen kieli. Pro gradu -tutkielma.

Hilamaa & Varjus 2000: Musta syke. Funkin, diskon & hiphopin historia. Like.

Hughes, Daniel 2011: Kiintymyskeskeinen vanhemmuus. *Toimivuutta kasvatukseen*. PT-Kustannus

Isomursu, Anne; Jääskeläinen, Tuomas 1998: Helsinki graffiti.

Jauho, Johanna 1993: "I rather be a new jack hustler" : rap-musiikin akkulturatioratio Suomen ja Tansanian musiikkikulttuureihin, Pro gradu –tutkielma. Helsingin yliopisto.

Kainulainen, Siru, K. K. (2007). *Lentävä hevonen. Välineitä runoanalyysiin*. Tampere: Vastapaino.

Kantokorpi Mervi, Lyytikäinen, Pirjo 2003: *Runousopin perusteet*. Helsinki: Palmenia.

Kitwana, Bakari 2002 The Hip Hop Generation. Young Blacks and the Crisis in African American Culture. New York: Basic Civitas Books.

Krims, Adam 2000: *Rap music and the poetics of identity*. Cambridge: Press syndicate of the university of Cambridge.

Kubrin, Charis E. 2005: Gangstas, Thugs, and Hustlas: Identity and the Code of the Street in Rap Music. *Social Problems*, Vol. 52, Issue 3, 360–378. *George Washington University*. ISSN 0037-7791, electronic ISSN 1533-8533

Kuivas, Saija 2003: Avainkokemuksesta Avaimeen. Suomalaisen hiphop-genren mannheimilainen sukupolvianalyysi. *Nuorisotutkimus* 1/2003, 21–36.

Lehtimäki, Markku – Lahtinen, Toni 2006 Rock, lyriikka, tulkinta. – Ääniä äänien takaa. Tulkintoja rock-lyriikasta. Toim. Toni Lahtinen ja Markku Lehtimäki. Tampere: Tampere University Press.

Liesaho, Jan 2004 Tiedettä, taidetta ja satuja. Lähiö suomalaisessa rap-musiikissa. – Samaan aikaan toisaalla... Nuoret, alueellisuus ja hyvinvointi. Nuorten elinolot vuosikirja IV. Toim. Petri Paju. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 47. Nuorisoiain neuvottelukunta, Nuora, julkaisuja 30. Helsinki: Sosiaali- ja terveystalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, Stakes.

Mediakulttuuri. (Media Culture. Cultural studies, identity and politics between the modern and the postmodern). Suomentanut Riitta Oittinen. Vastapaino. Tampere.

Miettinen, Karri (Paleface) 2011: *Rappiotaidetta. Suomiräpin tekijät*. Helsinki: Like.

Mikkonen, Jani 2004: *Riimi riimistä. Suomalaisen hiphopmusiikin nousu ja uho*. Keuruu: Otava.

Mäkeläinen, L. 2008. "Kumpi on väärässä, minä vai järjestelmä?" Yhteiskunta ja yksilö Steen1 ja Asan rap-sanoituksissa. Tampereen yliopisto. Suomen kirjallisuuden pro gradu - tutkielma.

Nieminen, Matti 2003 Ei ghettoja, ei ees kunnon katuja. Hiphop suomalaisessa kontekstissa. – Hyvää pahaa rock ´n´ roll. Sosiologisia kirjoituksia rockista ja rockkulttuurista. Toim. Kimmo Saaristo. Tietolipas 194. Helsinki SKS.

Orejuela, Fernando 2015: Rap and hip hop culture. Oxford university press.

Parkko, Tommi 2012: Runouden ilmiöitä. Helsinki: Avain.

Partanen, Ilkka 2016: "Mitä sä syljet" – Köyhyyden identiteetti suomirapissa. Pro gradu –tutkielma. Helsingin yliopisto.

Price, Emmett George 2006: *Hip hop culture*. Santa Barbara, CA: ABC-CLIO.

Rimminen, Mikko 2004: Pussikaljaromaani. Helsinki: Teos.

Rose, Tricia 1994. Black noise: rap music and black culture in contemporary America. London: Wesleyan University Press.

Seutu, Katja 2009: Olla elävän sanat: roolirunon laji Maila Pylkkösen teoksessa Arvo. Vanhaäiti puhuu runonsa. Helsinki: SKS.

Seutu, Katja 2012: "Tuletko vanhainkotiin" Runon affektiivisuudesta ja osallistuvasta lukemisesta. *Työmaana runous – Runoudentutkimuksen nykysuuntauksia* (toim. Siru Kainulainen, Karoliina Lummaa & Katja Seutu), 159–185. Helsinki: SKS.

Shapiro, Peter 2005: The rough guide to Hip-Hop. Rough guides ltd. London.

Strand, Heini 2008: Rollon kollit. Maskuliininen ja paikallinen identiteetti Tulenkantajien sanoituksissa. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto.

Tajakka, Lea 1995: Afro-amerikkalainen vastarinnan muisti ja rap-musiikki : rodullisuuden ja etnisyyden diskurssit afrosentrisessä rapissa. Pro gradu – tutkielma. Jyväskylän yliopisto.

Tervo, Mervi 2012: Tila ja paikka suomalaisissa räp-musiikkivideoissa. Alue ja ympäristö Vol 41 Nro 2. 81-94. Helsinki.

Tynkkynen, Emma-Lotta 2017: Teoskokonaisuuden rakentuminen rap-artisti Heikki Kuulan albumilla *Blacksuami*. Pro gradu –tutkielma. Tampereen yliopisto.

Verkkolähteet

Aflecht, Tuomas 2016: ”Kusen ennemmin vaikka muuntajaan” – Heikki Kuula teki kappaleen suomalaisille miehille”. Rumba.fi.

<http://www.rumba.fi/uutiset/kusen-ennemmin-muuntajaan-heikki-kuula-teki-kappaleen-suomalaisille-miehille/> viitattu 16.10.2017

Androutsopoulos, Jannis & Scholz, Arno 2002: Philologie im Netz 19/2002 (<http://web.fu-berlin.de/phn/phn19/p19t1.htm>) viitattu 10.11.2017

Bambaataa, Afrika (2005). The true meaning of hip-hop culture by Afrika Bambaataa

http://www.globaldarkness.com/articles/true_meaning_of_hip_hop_bambaata.htm viitattu 7.3.2016

Bassoforum-kirjoitus Heikki Kuulasta,

<http://www.basso.fi/foorumi/threads/heikki-kuula-tarinoi-koffin-puistosta.75381/> viitattu 6.6.2016

Harju, Aaro 2006: ”Paikallisuus identiteetin lähteenä” Kansalaisfoorumi.net-verkkolehti <http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/jarjesto->

[_ja_yhdistystoiminta/kansalaisfoorumi.net/paikallisuus_identiteetin_lahteenä](http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/tietopalvelu/jarjesto-_ja_yhdistystoiminta/kansalaisfoorumi.net/paikallisuus_identiteetin_lahteenä) viitattu 15.10.2017

”Heikki Kuula General Njassan vieraana 13.10.2014”. Radiohelsinki.fi.

Radiotallenne.

<https://www.radiohelsinki.fi/podcast/34587/Heikki+Kuula+Njassan+vieraana+13.10.2014> viitattu 4.6.2016

Hietaneva, Panu 2009: ”T”. Hs.fi.

<http://www.hs.fi/arviot/Levy/T/a1353034474534> viitattu 14.10.2017

”Kallio on elävä ja lähellä keskustaa”. Kiinteistomaailma.fi.

<https://www.kiinteistomaailma.fi/asuinalue/kallio> viitattu 20.2.2018

”Kannabiksen käytön vaikutukset”. Irti Huumeista ry.

[http://www.irtihuumeista.fi/etusivu_\(vanha\)/avaa_silmasi!/kannabiksesta/kannabiksen_kayton_vaikutukset](http://www.irtihuumeista.fi/etusivu_(vanha)/avaa_silmasi!/kannabiksesta/kannabiksen_kayton_vaikutukset) viitattu 7.3.2016

Kinnunen, Aleksi 2010: ”Heikki Kuula: Blacksuami – Kuula melkein päässä”. Rumba.fi. <http://www.rumba.fi/arviot/heikki-kuula-blacksuami-%E2%80%93-kuula-melkein-paassa/> viitattu 16.10.2017

Koste, Henna 2017: ”Oho! Räppäri Uniikin suu on täynnä timantteja, katso kuvat”. Radionova.fi. <https://www.radionova.fi/uutiset/viihde/a-151718> viitattu 16.8.2017

Kärki, Heikki 2016: ”Teflon Brothersin tuntematon historia: mies kiipesi lavalle Michael Jackson -naamarissa ja heilutti penistään”. Ess.fi. <http://www.ess.fi/uutiset/kotimaa/art2329633> viitattu 17.10.2017

Kärki, Heikki 2016: ”Teflon Brothersin Heikki Kuulan kotona ei musiikki juuri soinut: ” Mutsi kysyi vielä kymmenennen levyäni jälkeen, milloin lopetan” <http://www.ess.fi/uutiset/kotimaa/art2329599> viitattu 3.11.2017

Lindfors, Sami & Muhonen, Teemu 2012: ”Veljekset trendintappajat”. Voima-lehti. <http://fifi.voima.fi/artikkeli/2012/kesakuu/veljekset-trendintappajat> viitattu 11.12.2016

MC Big Data 2015: ”Rolling Up the Data on Hip Hop’s Highest Burners”. Medium.com. <https://medium.com/cuepoint/getting-high-with-data-in-hip-hop-6a0a6da317bb> viitattu 10.11.2017

Mukka, Ira 2005: *What's Crackalackin'?*
Hip-Hop Culture in the U.S. and Finland
<https://www15.uta.fi/FAST/US7/PAPS/im-hihop.html#notes> “A FAST-US-7 United States Popular Culture Paper”, Department of Translation Studies, University of Tampere viitattu 11.8.2016 ja 11.12.2016

Nahka-Sakke boxing. <http://www.nahka-sakke.fi/> viitattu 11.12.2016.

Nevasalmi, Kaisu 2016: ”Diskot toivat monelle rakkaan – DJ:t ja tanssipaiikat muistetaan yhä”. Yle.fi. http://yle.fi/uutiset/diskot_toivat_monelle_rakkaan__djt_ja_tanssipaiikat_muistetaan_yha/8810564 viitattu 11.12.2017

Parviainen, Hanna 2014: Hiphop kasvun areenana monikulttuurisessa yhteiskunnassa http://epublications.uef.fi/pub/urn_nbn_fi_uef-20150062/urn_nbn_fi_uef-20150062.pdf

Rautio, Samppa 2017: ”Naiseen kohdistuvasta väkivallasta fantasioiva suomenkielinen biisi nousi Spotifyn Top10-listalle – mitä tästä pitäisi ajatella?”. Yle.fi. https://yle.fi/ylex/uutiset/naiseen_kohdistuvasta_vakivallasta_fantasioiva_suomenkielinen_biisi_nousi_spotifyn_top10-listalle__mita_tasta_pitaisi_ajatella/3-9891066 Viitattu 23.2.2018

Rautio, Samppa 2017: ”Edorf oli ensimmäinen, joka toi toimivat multiriimit rapin SM-kisoihin – enää pelkät tuplariimit eivät riitä, jos kisan haluaa voittaa”. Yle.fi. https://yle.fi/ylex/uutiset/edorf_oli_ensimmainen_joka_toi_toimivat_multiriimit_rapin_sm-kisoihin__enaa_pelkat_tuplariimit_eivat_riita_jos_kisan_haluua_voittaa/3-9914778 viitattu 3.11.2017

Räsänen, Kerttu 2013: Suomalaisten hiphopmuusikoiden artistinimien muoto ja merkitys <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/41008/URN%3ANBN%3Afi%3Aju201303031289.pdf> viitattu 4.4.2017

Sandell, Ellinoora 2017: "SUOMIRÄPISSÄ NAINEN ON USEIN ÄMMÄ, HUTSU, NARTTU TAI HUORA.". Yle.fi. <https://yle.fi/uutiset/3-9671755> viitattu 15.10.2017

Sasioglu, Mete 2014: ”Räppäri Heikki Kuula kehottaa: Tukekaa keikkakulttuuria”. Vantaan Sanomat. <http://www.vantaansanomat.fi/artikkeli/243476-rappari-heikki-kuula-kehottaa-tukekaa-keikkakulttuuria> viitattu 14.10.2017

Taipale, Taru 2017: ”Asuntojen hinnat huimassa nousussa, Kallio ja Sörnäinen pomppasivat jo ohi perinteisten arvoalueiden – Katso, miten hinnat ovat muuttuneet omalla asuinalueellasi”. Hs.fi. <https://www.hs.fi/koti/art-2000005196697.html> viitattu 14.10.2017

Tuoreet platat, 2010. ”Heikki Kuula: Blacksuami”. <http://tuoreetplatat.fi/blogi/139-kuulansingle72> viitattu 6.11.2016

Urbaani sanakirja. <http://urbanisanakirja.com/>. Useita viittauksia vuosina 2016-2018.

Uusi legacy. Mixcloud.com. Radiotallenne. <https://www.mixcloud.com/aksim/uusi-legacy-160315-sanoittaminen-paperi-t/> viitattu 9.10.2017

Vedenpää, Ville 2017: ”Martti Syrjä Eppu Normaali -sanoituksista: Murheellisten laulujen maan piti olla pilkkalaulu suomalaisen iskelmän surkeista kohtaloista”. Yle.fi <https://yle.fi/uutiset/3-9870385> viitattu 21.4.2018

Westinen, Elina 2014: https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/43614/978-951-39-5728-5_vaitos_15062014.pdf?sequence=2

Wikipedia. <https://fi.wikipedia.org/>. Useita viittauksia vuosina 2016-2018.

Ei-kirjalliset lähteet

Mikko Syrjä. (1982). Tie Vie. Eppu Normaali. Suomi. Poko Rekords.

Mikko Syrjä. (1988). Näin kulutan aikaa. Eppu Normaali. Suomi. Poko Rekords.

@junkmail. (2004). FPS. Suomi. Mikseri.net.

Calamari union 1985. Ohjaaja ja tuottaja Aki Kaurismäki. Ensiesitys 8. helmikuuta 1985.

Eminem. (2002). Cleaning Out My Closet. USA. Shady Records.

Fintelligens. (2001). Tän tahtiin. Suomi. Sony Music Entertainment.

Heikki Kuula. (2006). Wordcup. Heikki Kuula & Voli. Suomi. Yellowmic Records.

Heikki Kuula. (2006). Vihreä salmiakki. Suomi. Yellowmic Records.

Henrik Rosenberg. (1999). Voittamaton. Fintelligens. Suomi. Columbia.

Janne K & K.V.N. Lobo. (2011). Raffii Suomi-flättii. SMC Lähiörotat. Suomi. FullHouse Records.

Jontti & Shaka. (2007). Rata-äänite. Suomi. 3rd Rail Music.

Juha Vainio. (1982). Yleisessä Saunassa / Kotkan Poikii Ilman Siipii. Suomi. Delta (4).

Kehäkettu & Setä Koponen. (2000). Taakibörsta EP. Suomi. Megamania 2001.

Lika-Aki. (2016). Katuvisioita. Perhosveitsi-Heikki & Lika-Aki. Suomi. Monsp Records.

Nemo. (2003). Hoodipihvii. Nemo & Voli. Suomi. Yellowmic Records.

Tiedemies. (2001). Hampuusin päiväkirja. Flegmaatikot. Suomi. Poko Rekords.

Liite 1

Heikki Kuula: ”PLLP”

1. Pese selkää

H niinkun Harlem, H niinkun meitsi, sä tarttet armeijan pysäyttämään Heikin.
En pelkää, mun vesikää ei oo selvää, sun lempiräppäri pesi tääl mun selkää.
Oven takana pysähtyneitä askeleita, himas pänttään sivareitten rekkareita.
Teippaan fönät, en päästä valoo sisää, vainojen kasvaessa vaan pajatsoo lisää.
Ei eurookaa pääl, se ero on meissä, trendipellet binil vitriineissä.
Kahen euron 50centti hyvässä että pahassa, sä voit olla läski, mut mitä sä mahat mulle?
Mä pidän läpät vastedeskin fättinä, kuolema ostaa Heikiltä cräkkisä.
En päässy pitkälle puusta, kelaa, mä synnyin Alppilas kolmosel delaa.

Kertosäe:

Jos ei oo kesäduunii älä pelkää, saat euron tuntii pesemäl mun selkää
Pese selkää, pese pese selkää, pese selkää, pese pese selkää
Jos ei oo kesäduunii älä pelkää, saat euron tuntii pesemäl mun selkää
Pese selkää, pese pese selkää, kuuraa kunnol tai tulee kenkää

Kun mä diggaan sust, Yellowmic diggaa. Kun sika spittaa, Maltsu et cliffaa.
Vaasankadun suola ja Hesaril poolannu, kolmoslinjal liikaa bongis koolannu.
Kallion mulkerot tähän viel sekoo, päiväl paskaduunii, yöl selontekoo.
Otin hittii, kun NahkaSakke ja liikaa pettyny, liikaa pakkeja.
Harva pläänäs, harva on niin tyhmä.
Kallio, se on yks iso pienryhmä,
Nistien adjutantti sanoo samalla: "haista mun paskaa oikeella tavalla."
Projektii pukkaa, dunkkaa kukka, ku Pyhi on aivot ja mä se takatukka.
Number one idoli Kallion ämmien, hakkaamaton Hakaniemen Tommi Läntinen.

2. Musta päivä (featuring Tommishock)

Musta hurtta ulvoo ulkona nimeään
Ei päivää eikä yöt, on vaa pimeää
Mustan päivän aamukahvi mustana
Mustaan tarhaan mustat lapset kuskataan
Nään mustan joutsene mustas meres
Mustan kullaa
Mustan pörssin kulmal
Mustas veres, hustla
Kännykäs musta akku lopussa
Musta elämä vaik se kuolemaks mielletää
Musta on kaikki mitä meilläpäi tiedetään
Vaikeit valkosii valheit o rustaa
Auringon sammues huumori on mustaa
Musta kiirii pimeydessä kimeenä
Musta tulee sanasta, valon imevää
Musta o väkevä, valkone valju
Jokane loppu oli joskus alku

Jokane loppu oli joskus alku

Kertosäe:

Mä elän mustaa päivää peräperää
Päivä on mustempi must ku mä herään
Sysimusta ei heijasta valoa lainkaan
Kaheksan minsaa ja aurinko mustana paistaa
Mä elän mustaa päivää peräperää
Päivä on mustempi must ku mä herään
Sysimusta ei heijasta valoa lainkaan
Kaheksan minsaa ja aurinko mustana paistaa

Mul on mustan taju
Nään sävyeroja
Hengitys niskassas mut pimeest erottaa
Eskimol monta nimee on lumelle
Mulla monta mustalle valveunelle
Tuhka mustaa
Spermaa munissa
Mustii graffittei mustis yöjunissa
Hämärä miesten mustat kivet
Tummennetuist fönäreist inee
Ei näy mustaa päivää
Se kuultii
Maapallo lyhisty mustii multii
Musta sinilintu
Mustaa röörä
Mustan taju
Mustaa röökii
Elämä lyhyt ku mun lähimuisti
Mustaa lempimusaa
Mustal kuistil
Isoisoisäl tuli hämäräs mokattuu
Nyt joka kuu mustempi ku lokakuu

Kertosäe

Ne kysyy aina et miltä musta tuntuu
Sulje silmät, tunne miten valo uupuu
Miten se pois kaikkoaa
Kun me kaik ollaa mustalla maalla ilman valoa tai varjoa
Etsin mieleni mustia aukkoja
Kun mä pidän hetken maailmasta taukoa
Tuhkakupin mustat jäännökset
Mustiin puin ajatukset pimeest pois päästäkseen
Mut musta päästä ei helpolla
Piilotan pääni aina mustalla peitolla
Budii silt mustalta veikolta
Musta musa soi valkosil keikoilla
Värisävyt väärät se ei vaa matchaa
Soundini mustaa
Et sen sä voit nähdä ja kun mä kuljen musta lunta alla jalkojen
Niinku JP henkisesti mustavalkonen

3. Arjen sankarit (featuring Heinis)

Hupparis pupillit piilos ettei nähä
jokasest katseest kuolee aina vähä
Epäonnen Eetut kutsuu mua siksi
Haslaan melankoliaa henkeni pitimiksi
Mielen työmiehen työ suurta tunnetta
tupakkii tummempaa kurjuutta kummempaa
mun duuni tekee kunnon ihmisist säätäji
nykyää tykkään mennä hammaslääkärii
tää ei oo laulu vaa varotussummeri
ja ne ei laula sun kanssa vaa sullekki
elämä delaamisen sivuoiretauti
ja kelaaminen elämän kela, nauti
loi isä itselleen pojan saatanaksi
vastustajaksi, et ois kaksi
joka ajatus rikastaa, verottaa
kanssaihmisistä himpun taas erottaa

duuni kiskal pitää lainit ankarina
mä oon se arjen "takas sata sankaria"(?)
kallios tölli, mun pienenpieni pesä
kalmankadun ja tuonentien risteyksessä

duuni raksal ... x2 (Heinis)

suoraa paprulle surkeita vitsejäni
päiväni murmelina herään taas itsenäni
ja seuraava päivä on aina hankalin
armeijallinen kaimoja arjen sankarin
23 vuotta retkel ja etsii
kävelee kengissäni hetken näit metsii
eläes joka sekunti aika vuolee
ihmisen voi tuntee vaa ku se kuolee
ei mikää muutu, kaikki median myllyy
mä katon mun ministerii ja nään vaa pyllyy
aplloodaisin, mut käteni sidotut
isän pojat, taakkoi noi kirotut
onni on vaa neljä kirjainta
raskas rautakuula on sun nilkassa
onni on suomalaisten myrkky kirjasta
onnenpotkut omasta firmasta

kertosäe x2

Heinis:
pahoinvointisena herään taas aamuun
nousemisest kaatuu, mut tähän ollaa saavuttu
aikamme raadettu, raaputettu on
karstat kaikesta kurmotettuna
viidelt aamulla hesaril hihassa

hiki pinnassa, elämäni uhattuna
mun raamattu, mun riimivihko
mun painava taakka, mun hiilihanko
on ottanu osumaa, eli ei pelkkää sopua
pelkkä sopu on satua, pesen käteni saippuaan
anteeksipyyntöni, mut onko se mun syyni
et ollaan oravanpyörässä ja sä putosit kyydist
mitä muuta siis voi kuin soittaa suuta
vähän koputtaa puuta, tää on arkeni huuma
kirottu huume saa ihmiset huutamaan
muuksi muuttumaan asioihin puuttumaan

kertosäe x2

4. Sporissa

Kaikki tukottaa sporaa holissa
Annetaan stoges beltonien kolist
Posse koostuu kilareista monista
Viina-Masasta, Hullu-Tonista
Överipajareis ei mitään kaalis
Rotsi on maalis, muijas mun saalis
En pidä minään, yks kakkosen felttii
Mun capin feltti, vähintään viis senttii
Mieluiten suoraan seinään telalla
Massii venataan neljäs päivä kelasta
Inferno-inkkii monii tekstussii
En maksa lekoist, ne Kuula nussii
Turha mun kaa on kaveeraa
Liian pitkä katse ja make hapettaa
Ei kuumoilla turhaa, kyybelei tai fepsii
Ku stoge on tukos, me vaihdetaan se nextiin bitch

Kertosäe:

En laita kannujen pohjiin magneettii
Vaan anna lekojeni kolist
Ylänaikit tukkoon täään
Aiheutan yleistä pahennusta sporissa
Läikytän muijasi päälle viinaa,
Huorittelen ääneen
Matkustajii piinaan
M-junas maltsust stadiin
Pisimmät 15 minaa sun lastesi isillä

Kori täynnä bissee, jalat penkillä
Aina riehumas, hyvä et hengissä
Konnari ei huomauta, vaan antaa 'spectii
Ku näät meijät stoges, meet varmaan nextiin
HKL toivoo, etten vierailis
Sparvarin katku sun sieraimis
Carosol nuuhku, tuo aina hyvän tuulen
Heitä messiin huudan, ku fönan vingun kuulen

Buffarit hirteen, vasikat hiiteen
Tägin peräs luonnollinen ID
Sporas inkki fleibaa, spurgun katkuu
Kallion räppäri, kaupungin laskuun
Oli smurffit miehii tai naisii, ne on lesboi
Yöspotit mun päivä mestoi
Ei estoi, ku jään taas kiinni
Smuglaan putkaan lekoi, ja duunaan piissit

Kertosäe.

5. Kallion poika

Intro: Kesä ulkon on kuuma. Kallion talot on ku pätsei. Sä voit vaa himas pänttäa kyttien rekkareit, sivareitten rekkareit, jumittaa ja hikoilla. Pakko päästä välil kadulle. Yo.

Pieni osa itsestäni jäi taas kanii
pieni mies vailla pienempientä halii
hämärä savusis saleissa mä seilaan
hämärän miehest itteäni peilaan ja
oman käden kaut rivistöt on harvenneita
Vegasin hotelleis siks ei oo parvekkeitä
krapparit mustamaalaa piruja seinille
ku diileri soittaa, sä et sano ei sille
unohdin huomisen ja yksinäni haslaan
mun kulmil rivihiutsui kävelee vastaa
ei tarjottavan paljon, ihmisen tähteet
ne pushaa nii kauan äässii, et henki lähtee
harjun toril piruparkoi virui
verta, neuloi sekä lasinsirui
saa ohikulkijat ne kiihtymää
satsaamaa uutee liittymää
pelastusarmeijan ruokajonossa
pää kainalossa, toinen käsi ojossa
paras varoa, ne on vatoja, niit on satoja
karannu kakolast, eikä järki pakota

yks pelti kii, yhen tähden jallu
yhen hitin ihme on kallios hallu
mä katon lokkei, ne lentää aina eiraan
kallion pojan ilman siippii ne feidaa
x2

lähiömuisti ku vanhasen uskottavuus:
ei olemassa
tälle olenolle olennaista on tole
ei kuumottamas ole naista
taskunpohjaas holen laittaa
haslaa seittemän päivää viikossa
asfalttiviidakossa ilman kiitosta
jäämies mä vastaan säällittävii näätiä
tilanne pääl, säättää jäämiä
onneks studioon pääsin taas äänittää

se pitänee skarppina pääni tän
mun homie turo aka laso rännittää
mun musa laittaa mut paskan läpi rämpimää
kallion kivitalot keskel kesää kuumii
ajaa meidät kadulle ja tulee lisää ruumiit
tautipesäket koko paskasakki täällä
ei oo paskalakeil varmistin päällä

kertosäe x2

imailin kiroukseni äidinmölössä
synnyin savuises huonees älämölössä
tää kaupunginosa on kaupunginosa on seinätön sellini
mua hellii paikallinen raija pellikki (pellit kii)
kytät päiväl partioi, painaa villasella
et rikosliiga kallioo johtaa iltasella
naapurini hirttäyty, enkä naruta
näin kuumal ja kosteel pitää pysyy varuillaa

kertosäe x2

6. Cannathugs

Mun pitää uudestaan sut takas
Elämäni löytää
Lupa kuunnella, suudella, rakas,
Räpätä ruuan sun pöytään

Oispa -91 mun riimivihkoon tägään,
Jäbä jol on kolme levy westsideräbää
Jumahdettii, me ollaa cannathugsei,
Pitäs sanoo tää, mut tuu sanotuks ei
Ekan kärkee, missää ei järkee,
Sydäntä särkee, ei siis rikkinäinen
Kerran näin kulmal yhen rikkinäisen,
Ku Sörkän rassi, kourasi se syvältä
Synkkeni syy, kyyninen, kyynelinen,
Kynäni kyy, syvällinen syyllinen
Huusin kaks on yks, beibe snaijaa,
Ennenku ne saatto mut mustaan maijaan

Kertosäe:

Cannathugs? Ei kannata
Cannathugs? Ei kannata
Sama miten ringissä sijotun,
Taattu et saan aina vikan
(2x)

En piittaa ellen meistä aatteita,
Sniffailen salaa sun alusvaatteita
Sulta salasin, arasti varastin,

Olit taas paikal, ku niitä mä halasin
Seinäni täyn sen ja sun kuvia
Tilaisuuden tullen en käytä kumia
Mun pienen valtakunnan kuningatar,
Nään keskiyöllä susta päiväunia
Haluun akkani rakkahin,
Takas kyökkiin ja makkariin
Muistoja pakoon valun vakkariin,
On päivisin hukkua Akkariin
Mä oon se hesarin hikinen narkkari,
Oot beibimama mulle se crack
Vastaajas uikutus tapanani,
Säälittävästi, beibi come back!

7. Pöllin polkupyörän

Joo, joo, joo, joo, joo
Mitä ikinä mä teenki, minne mä meenki
lähiö pitänee otteessaa
ja myönnän senki vast ku henki
tuun kai lopettaa
pahat mielessä kirot kielessä
viron vieressä, sitä pirtuu
aina pienessä, --- sienestä
sitten nielet sä, mitä vittuu
salaattipää metskaa mescaa
kaupassa salaa kamaa veskaa
diileril espaa, missä se vehtaa
restauroin sen tuusannuusiks
huusiks kaupan myyjä mun perään
ei enää bygee sottaa erää
heräteostoksii, ei enää herää
kauppa mun metsä, sieltä mä kerään

pöllin polkupyörän
ei lähimmäistä oo meillä kenelkää
piti nälkääni sanojani syömän
ei lähiö päästä meitä menemään
x2

kierrän lakia, kiertelyn takia
auktoriteettikammoinen mä
reppuni suu ammoleen auki
sinne keskikaljainen sä
toimitat toimistossa tointasi
venaat, et poliisit pois mut hoitasi
anoppi se tahtoo vaatimalla vaatia
ei halua saabiinsa yhtä kleptomaania
pöllijän tukka, pöllyä kerjää tää
syyhkijän luonne, pöllijän pää

aina kasvaa uusia hiuksia
äiti ei lopulta jaksa kuin tiuskia
tilanne ihme heikillä kaskuja
tilaihmorepussani paljon taskuja
pikakiristimii, tarkastusmaksuja
luksuslinkkejä, kutsuja raastupaan

kertosäe x2

rikosrekis-vitun-teri ja
kananlihan kurkul perimäs eriä
reviirini määrää, missä mä kuljen
"kenen duunilt" silmäni suljen
syyhkin tsygän, kieroilin konkelin
syön, mitä tarjoot
en oo ronkeli
käsitä, maailma
sinun käsissä
ei vaan sään ja urheilun välissä
pienestä hoosta pikkaseen geehen
omppu seestä omppu beehen
gangsteri-hamsteri, riisipuurost manteli
mul on munaa pöllii sun alta vaikka mankeli

kertosäe x2

8. Melankolia

Melankolia (5x)

Tosimies ei tallenna rallattaa ralleja, laskee matikankokees tarvittaes allensa
Vaik bensa vaihtus suonessa bentsoks suomessa, kossu on ikuista nestemäistä luonnetta
Kaipuu on, ehkä puu, mihin suomalainen taas tarttuu
Väinämöisen partaan ku parkuu, pulloon pakenee nykyaikaa karkuu
Kyynelellä katkerii, tuulii haikeita kateellisii kaikesta, luonnostaan vaikeita
Et tuu ymmärtää suomalaista koskaa, kalja kalvaa kansalaist se on kallist roskaa
Kahel kielel vaiti, nuukaa jäbäl suuta, sisukarkin katku kertoo eilisestä muuta
Kossu opettaa, koulun lopettaa, viisaat voi hiisaa mut kossuu tääl piisaa

Kertosäe:

Melankolia, melankolia, sinulle suomalainen melankolia (2x)

Ajottain sisimpääni, sinne mut kadottaa, mis isieni ykstoist latoo kansani majottaa
Etiketin maisemaa, karkaan tympeitä, mis isät ite kossuu poistaa ylpeenä
Ympärillä kossumeri, lautaranta raukka, laukkaa päin mäntyy pohjanmaan kautta
Kossupullo, ei uspi vaporisaattori, kengis vaa tuohta, ei alligaattorii
Yksin keskustellaan, kossutelaa, kessutellaa, oman ketjus maan sauhuissa
Alkuaine koskettaa syvältä ku nainen, syvältä ku aiheet isoisän lauluissa
Suomalaisuus maistuu makunystyröillä, pitää rystyset pystys pitkin talviöitä
Kesästä muisto valost lopputomas yössä, käy loppujen loppuks suomalaiselt jopa työstä

Kertosäe

9. Subutexprinssi

Tää on vika kerta, ei täs kummempii
Tunnen vaa valon pääs lisää tunnelii
Takan tuhansii tunnelmii
Vikoi kertoja, joka kerta itsepetos helpompaa
Hesarin luukku, luukus pien vessa
Siellä tykitän hetken tulessa
Mun tullessa pajauttajat vaivaantuu
Tutut tukotukset kun luppaa mun suun
Epämiellyttävän totuuden ne kitkee
Sitkee ihminen sisäänpäi itkee
Hiljaa sohvalle nappeja napsin
Elämän nähnyt aikuinen lapsi
Isä linnast päästyä ei saanu työtä
Elämä on natsi, äidillä syöpä
Prinssist helppo lypsää mikä sitä kaivaa
Kertosäe kertoo mikä mua painaa

Käsi diilerin löys reidelleni
Piirun pidemmälle mitä eilen meni
Löyly löi mut sitkeenä kestän
Subutexprinssi ei enää estä

Löyly löi löyly löi löyly löyly löi
Löyly löi löyly löi löyly löyly löi
Löyly löi löyly löi löyly löyly löi
Löyly löi löyly löi löyly löyly löi

Toukopoukoi joil mustii klönttei
Sydäminä, pikkasen hönttei
Pikkasen nuorempii joulukuun lapsia
Muit lapsellisempii alust asti ja
Lapset on raakoi niitä käytetään
Syrjäst nurkkaa luokassa näytetään
Ne syntyy lähiös ja kuolaa Kallios
Ojasta allikkoon, hyvinvointivaltios
Pitkin Kallion katuja raasu tallaa
Antabuskapselin irti haarukalla
Repii, ei pienii säröjä
Silmä erota, Kunnes rehottavat ongelmat ne verottaa
Urat urkenee nurjalle puolelle
Viettää hurjaa huomisen kunhan
Luojan suones ne ei kulje huomenna
Mut tuoni korjaa kuitenkin nuorena

Käsi diilerin löys reidelleni
Piirun pidemmälle mitä eilen meni
Löyly löi mut sitkeenä kestän

Subutexprinssi ei enää estä

Löyly löi löyly löi löyly löyly löi
Löyly löi löyly löi löyly löyly löi
Löyly löi löyly löi löyly löyly löi
Löyly löi löyly löi löyly löyly löi

Otteita kirvonneita
Hermostuneita katseita, käyttöasteita
Otteita kirvonneita
Hermostuneita katseita, käyttöasteita (yea)
Otteita kirvonneita
Hermostuneita käyttöasteita
Otteita kirvonneita
Hermostuneita käyttöasteita
Moi Moi
Moi Moi Moi Moi Moi

10. Hasla ei friistailaa (featuring Pyhimys)

Oot vika pysäkki, meitsin reitillä
Vika Snickers laihdutusleirillä
Mut se on vikatikki, pliis snajaa
Älä pyydä haslaa, friistailaa
Mun friistailit, ne ei oo sanoja
Vaa mä jätän sen niille, joil ei oo sanottavaa
Saattaisin puskee sadottain saloja, tutkinnan alottaa, poliisii valottaa
En kertonu kaikkee, siks oon vapaana
Oisit kräkänny, niin piparil on tapana
Oisit hermoheikko valkee ku lakana
Se oi Heikil linna edes, elämä takana
Huumasin Halmeen tapoin Olof Palmeen
Jäisin aleen hyvin äkkiä
Tiedän mis mormonien platat on, mis talebanin pää kiristää rähtiä

Beibi pliis sun pitää snajaa Hasla niinku mä, ei friistailaa
Liikaa salaisuuksii joist jäädä kii, en anna avainta mun ajatuksii
Beibi pliis sun pitää snajaa Hasla niinku mä, ei friistailaa
Liikaa salaisuuksii joist jäädä kii, en anna avainta mun ajatuksii

Vien sut leffaan, anopin treffaam
Oon selvipäinki, sun kans selviin näinki
Kunnolline hasla, mollaa parina ja
Mun grillseis ei lue enää parittaja
Tiedän et löysin mun täydellisen naisen
Kun sä joululahjaks ostit Martikaisen
Ilman sua en selviä, voit testaa
Kävellään selvipäi käsi kädes espaa
Saisin vaik Jaana Pelkosen selällee
Avautuu, se selkosen selällee
Mut se elännee eri elämää ku me
Haluun sut, sitä enää e, mä evään sen

Beibi pliiis sun pitää snaijaa Hasla niinku mä, ei friistailaa
Liikaa salaisuusii joist jääda kii, en anna avainta mun ajatuksii
Beibi pliiis sun pitää snaijaa Hasla niinku mä, ei friistailaa
Liikaa salaisuusii joist jääda kii, en anna avainta mun ajatuksii

(HEIHEIHEIIIIIIIIII)

(PYHIMYS):

Meitsit ei lepää ennenku vallotettu on radio ja televisioo (se vaatii visioo)
Mä huslaan lainit Hoolta, Kuuntelen mun intuitioo
Mut en avaa sille leukoja, muut pojat puhukoon (ei isii oo)
Ei pois poski onteloista pääse aatos
Mul on joka komerossa haiseva raato
Tyyli sovittu ja vakaa, ei vapaa todellakaa
En anna tavuukaan tajunnan takaa
Mä räppään suu kiinni, sinetti huuliini
Kuinka voisin kuiskaa salaisuudet taivaan tuuliin
Kasvanu haslaks hani, en friistailaa sulle
Ei säätäjistä nää mitä se tuumii
Räppi musana, mun suu mutkana
Mul ei oo aikomustakaan joutuu putkaan
Tuusan nuuskana korvat jos kuuntelisit mua
Kun avaan suun ei pysäytä hätäjarrutkaan

Tiedät et

Beibi pliiis sun pitää snaijaa Hasla niinku mä, ei friistailaa
Liikaa salaisuusii joist jäädä kii, en anna avainta mun ajatuksii
Beibi pliiis sun pitää snaijaa Hasla niinku mä, ei friistailaa
Liikaa salaisuusii joist jäädä kii, en anna avainta mun ajatuksii

11. Isi itkee

Kartsal kukkoiltu, vedetty viinaa, kotiin päästes viimiset spiidaa
Miehet tarttuu naiseensa ja vollottaa, turpa statuksel lollot saa
Miehet sympatiaa mankuu kotonaan, ei koskaa tuu varttuu, ei kokonaa
Karaoken luvatus maas syväl suomessa Olavi Virtaa ei oo ohitettu suonessa
Sata satuu, tuhat tuskaa, laulut lasaretin seinille fuskaa
Pakkopulla, luovuuden surma, uus esimies, vittu se on turha
Herkäs darras voi vaa kertoo tän, hevoset karkas kaljaan rahat män
Paras ystävä, kuspäiden keisari hän, tiedän mun naisen ymmärtävän

Kertosäe:

Krapulassa, rahapulassa, pillittää pien, humalasta huilaa
Karpalo kyyneleet äidin helmaan kuivailee
Isi itkee, krapulassa, rahapulassa, pillittää pien, humalasta huilaa
Karpalo kyyneleet äidin helmaan kuivailee

Isi itkee

Salkkareiden lomas, alkkarit tissuu, shamppanjaa tiskiltä tilasin rynnien
Satsasin salee paikallisee lissuu, nyt päättä vajeis, pummin ku hynninen
PA, tyhmä, saatavii vaatien, kattokaa suuhuni, näätte vaan maantien
Se saasta poke potkas ku sekosin, porsastelin, ja rahalla retostin
Portsarille aikani kirojani hoin vaa, porttikielto samassa astui voimaan
Voi tätä vapinaista pikkusta apinaa, saisko synninpäästön, saisko sympatiaa
Se en ollu mä salee, syy kaikkeen make on se hakee ain myllyy
Ja mä syyntakeeton tartten rakkauttasi, tavat hautasin, silmät lautasin urkuni aukasin

Kertosäe

Vaimokulta kuinka sorruinkaan, hampparitielle mä horjuin taas
Ei auta ko poraa sano putkaan päätyä, palates himaan sun ruokasi jäähtyny (2x)

12. Kallion kirkko

Hei-hei-hei-kki! Mies, joka samaistuu Kallion kirkkoon.
Mä oon ypö-ypöyksin. Hei-kki!

Mun kädet tielle pienen pannan lohkasee.
Kirkko tuntee ahdinkoni mun ja rohkasee.
Lapset ei saa unta, Nukkumatti räyhää.
Ilkeille Nalle Luppakorva tulee käymään.
Vajoon syvemmälle syövereihin.
Kallios yö syö-syöpyy miehiin meihin,
joita tie vie, jotka ei turvaudu eihin.
Kerro tytölleni, ne tiet vei Heikin.
Pienist asioist kasvaa suurii vuoria.
Vuoren juurel pieni mies itkeä pillittää.
Liian vanhat oli aivan vasta nuoria.
Tunnen kuinka aika mua hiljaa silittää.
Huomen soittaessas vastaaja tuuttaa,
tutut löpinät korvaas luuppaa, muuttaa.
Uusasukas pienen yksiöni asutti ja
kukaan ei muista edellistä asukia.

Ikkunasta katson Kallion kirkkoa.
Sen ei tarvi tunnelmii mulle niin virkkoa.
Tunnen niin kans, tulin juur jätetyksi.
Samaistun Kallion kirkkoon, oon ypöyksin.
Ikkunasta katson Kallion kirkkoa.
Sen ei tarvi tunnelmii mulle niin virkkoa.
Tunnen niin kans, tulin juur' jätetyksi.
Samaistun Kallion kirkkoon, oon ypöyksin.

Tyhjille seinille kantaa sun huutos.
Ainoa asia mikä on ja pysyy on muutos.
Sibelius on vettä, vesi on muutosta.
Aika pistää jämtisti silmään kuutosta.
Nytkin meitä yksin pohdin, kun

unohtelen yksityiskohtia sun.
Yksin ku ykkönen, jätti mut tyttönen.
Itseeni syyttelen, vieritän kyynelään.
Ei saman pysy sää, mikään ei oo pysyvää.
Hartiat lypsyssä vastaan ei, jos kysytään,
Rimpuilen muistojen syrjissä kiinni.
Meit ei enää oo, mut tää on meiän biisi.
Olihan selvää, etten voi sua pidellä.
Kaikuu tyhjässä päässä niin kimeenä.
Enää ei salaisuuksia, sitä en sulta salaa.
Siin vaihees kuumottaa, kun sun hihat palaa.
Pienet hampaat aamusin näykki.
Pieni naurusi sydämeni täytti.
Näyttikin aivan liian hyvältä ollakseen totta.
Totuus on syvältä.

Ikkunasta katson Kallion kirkkoa.
Sen ei tarvi tunnelmii mulle niin virkkoa.
Tunnen niin kans, tulin juur jätetyksi.
Samaistun Kallion kirkkoon, oon ypöyksi.
Ikkunasta katson Kallion kirkkoa.
Sen ei tarvi tunnelmii mulle niin virkkoa.
Tunnen niin kans, tulin juur jätetyksi.
Samaistun Kallion kirkkoon, oon ypöyksi.

Hei-kki!
Millanen mies petti unelmien naisen?
Sellanen ku mä, itse paskiainen,
joka ryyttyy, kun ei saa sun tuoksua
mieleensä, mielestään yöjuoksua.
Livekalliosta mankkaas marinaa.
Varttii vaille kaks yö, vaik katsoo aristaa.
Kun huomen duunii, mut elän menneessä,
en huomises, en ehkä huomiseen mennessä.

Ikkunasta katson Kallion kirkkoa.
Sen ei tarvi tunnelmii mulle niin virkkoa.
Tunnen niin kans, tulin juur jätetyksi.
Samaistun Kallion kirkkoon, oon ypöyksi.
Ikkunasta katson Kallion kirkkoa.
Sen ei tarvi tunnelmii mulle niin virkkoa.
Tunnen niin kans, tulin juur jätetyksi.
Samaistun Kallion kirkkoon, oon ypöyksi.

13. Sinipunassii

Kertosäe:
Sinisii paskahattuja
Punasii hintalappuja
Sinipunassii mustelmii
Punasinisii auringonlaskuja

Mä lupaan
Kertosäe

Mä lupaan
Juhannusjärvellä veneessä remuta
Lupaan
Koivuntorpan sekä perunan
Tappelen kapakassa hengailleen
Lupaan
Pihakeinun mustarenkaisen

Mä lupaan
Punast maitoo maitolaiturilla
Räkäst räppii neliraiturilla
En lupaa lukaalii
Mut otan sut mukaani
Hetkellistä helvettiä
Tilanteita tukalii
Rikkinäistä lasii
Iltasaattoja

Lupaan ruisleipää ja jouluaattoja
Poliisi seuras mua
Ja räpsähti ratsia
Seuraan uniin sua
Tehään rumii lapsia
Lupaan loputtomii kyynelvuonoja
Lupaan kuumotiloja, saunavuoroja
Petaan sun helvettiä
Valan vannon
Tanssin kanssasi nääntymistangon

Kertosäe

Mä lupaan
Kertosäe

Mä lupaan
Et samastut kuivattuihin kukkiin
Mun kaljahengitys hengitykses tukkii
Kulunu leninkis muistuttaa
Mitä naapuritkin kuiskuttaa
Jääkaapis döfää vanhentunu syltty
Sä olit rentturäntty perjantain tyrkky
Laulamas niit koskettavii laulujas
Silmien siristelyy
Hysteerisii nauruja

Muistelet menetettyä nuoruutta
Ryppyjäsi meikkivoide kuorruttaa
Sinä ja tissi
Syöpä vei toisen rinnan
Kännis illal nussin sua rutiinilla

Loputtomii kyynelvuonoja
Lupaan kuumotiloja, saunavuoroja
Petaan sun helvettii
Valan vannon
Tanssin kanssasi nääntymistangon

Kertosäe

Mä lupaan
Kertosäe

Mä lupaan
Kertosäe

Mä lupaan
Sinisii paskahattuja
Punasii hintalappuja
Sinipunasii mustelmii
Punasinisii auringonlaskuja

14. Tää maa

Väärin ajattelija, viirus täällä
Massii kääritään, pidä kiirus päällä
Etin faijaani, kunnes valkeni
Meit ei yhdistä muut ku nää samperin kalterit
Kalpeni faijaki, oon sen faijan vankina
Sen iso pää, sen pieni vankila
Päiväst toiseen, samaa skeidaa
Elämä hirttonarul ystäväni tseinaa
Kuolema on hienosto sisäpiirirouva
Mä en sitä pelkää, joten tekään elkää
Täl tekeleelkään ei mitään mistä piittäisin
Viikkaa päälleni musta hartiaviittasi
Eile pajautin, vedin ujoo keskarii
Lähetin itselleni siinä sitten tekstarii
Mustaa vihreel siin luki "mitä vittuu?"
Uskon ettei koskaan vastausta kai tuu tippuu

Kertosäe:

Tää maa, on syntinen laulu
Elämä vitsi, kuolema nauru
Turhaan tääl vitutukseen hukkuu
Anna pois sun lapsesi nukkuu
Tää maa, on syntinen laulu
Elämä vitsi, kuolema nauru
Vikan kerran puhallan ja paijaan
Saata mut mustimpaan maijaan

Anna näille lapsille voimaa lopettaa se koulu,
Meit on turha hoivaa, lopetetaan koko vitun touhu,

Meidät feidaa, meit ei tartte seivaa,
Kun ote kirpoo, ei auta arpoo,
Kaikki alhaal varmaan vartoo,
Mut haistata vitut si,
Muovitimantit ei oo vaan ikuisii,
Teille jotka ootte parisuhteessa;
Parisuhde tarkoittaa parii suhdetta,
Niille joille tehdään palveluksia;
Ne ketkä tekee niil on taka-ajatuksia,
Miks kännis heitin pitkää sylkee,
Ymmärsin kai maailmaa enkä ollu ylpee,
Eileses reiki ku pallo salibandyssa,
Samaistuminen muhun on hevosen pää sun sängyssäs

Kertosäe

Laiva on lastattu lainatuil laineilla
Haaveilla, menneisyyden aaveilla
Otetust lääkkeest tuli sivuoireet
Nauru kaikkos, on kitarat soineet
Hei, älkää näyttäkö mulle peilii
Sanani imelii et hampais reiki
Tuhosin, uhosin, jahtasin feimii
Valheit pudotin, tukotin seinii
Välil pitäs passaa, ei kelaat otan omani
Välil ei oo massii, pitää rullaa povarii
Armeija varasti yheksän kuukautta omaani
Siks Mannerheim on mun kunniaromani
Minuuden asteit, tänää on vähä
Mä, övereis psyyke tuhannen päreinä
Muistakaa lapset, Heikki opetti
Että jokainen on myös epäonnensa seppä

Kertosäe

Liite 2

Heikki Kuula: ”Blacksuami”

1. Sun nimi on Kuula

Pahan suovan kritiikin piiristä. Paha mulkero tyylini tiivistää.
Ku tarjottiin ni sano kippis (?). Plus onks toi sun naamas vai paskoks sun lippis?
Ei tuu sadetta, joka putsaa saastan, epärehellisyyden tästä maasta.
Ennenku edellisest ehtiny toipua, ruoskivat luuviuluista riitasointuja.
Ja tää kaupunginosa ympärillä sykkii, eikä anna mun muuttaa syklii.
Niin isä niinku poikaki. Jos se muistais synttärin, nii isä kaipa soittaisi.
Säädin, et itseeni pääsis lääkitseen. Ei räkist säälitä, käsketä lääkikseen.
Tien risteykses venaa uusii räkiksii. ja vie väärälle tielle vaik väkisin.

Henkisesti persauki ollaan. Perkele koittaa jollain jallittaa.
Ikuisen vapun aukiolla dollarit vaihtaa omistajaa.
Ja faija opetti jo muksusta: Moraali on rikkaiden luksusta.
Ei pidä itestään liikoi luulla. No sen sedän nimiki on Kuula.

Normia veloissa myöten korvia. Aika kortilla, ei aikaa lorvia.
Morkkis polvissa, sorvissa, nortti holkitta sormissa.
Polttelen keskiyöllä tupakkaa, ku ei unta tupaan taas saa.
Perkele korvanlehdet supattaa. Ei anna mun nukahtaa.
Katkerii kirjeitä amfetamiinille, ennenku päästää kliniltä siiville.
Pupillini tiimalasit, isä kuolee, kun tekee perkeleelle huoneen suoneen.
Nyt tarhan pihal pelikortit jaettu, ja kaksyt yli neljä muut lapset haettuja.
Äidin syliin yhä tarhanpihal odotan. Äiti, sä oot kaksykt vuotta myöhäs.

Henkisesti persauki ollaan. Perkele koittaa jollain jallittaa.
Ikuisen vapun aukiolla dollarit vaihtaa omistajaa.
Ja faija opetti jo muksusta: Moraali on rikkaiden luksusta.
Ei pidä itestään liikoi luulla. No sen sedän nimiki on Kuula.

2. Subutexcowboy

Eka nuolasen kuolemaa, sitten suolasta Tuonelaa.
Sit huomina juominen ei nappaakaan, ku kuosausta jaksaa vaan.
Maksa tai se on henk.koht. ratkasu. Poikas ohimolla haulikko katkastu.
Että oli hauskaa, mut kaikki meni vituiks. Tekis mieli laittaa tää luukku tulitikuiks.
Tää on mun viimeinen päivä Kallios. Kylmää kylvää Herra Huu.
Enks oo ryypänny tarpeeks allikos? Sammuttakaa aurinko ja kuu.
Laitetaan osaltani maailma pakettiin. Niitataan kii, viedään verkkokellariin.
Ruuvataan tähtöset taivaankannesta. Todetaan pulssin poissaolo ranteessa.

Onko äiti? Täällä poikasi. Revolveri ohimollani.
Siirrä tonni tililleni tai teen pahaa itselleni.
Onko äiti? Täällä poikasi. Revolveri ohimollani.
Siirrä tonni tililleni tai teen pahaa itselleni.

Kun kysyn kassaneidilt: "Mitä sä tuijotat?". Se sanoo: "En paljon mitään."

Ja se mulkkaa ku jotain tautipesäket, jonka vois tuolt kaupasta pitää.
Vauvasta ei tullu pressaa vaan kilipää, vauhtisokee piripää langalla kiristää.
Kiirastules koittaa keksii texii, pleksis nextii seuraa Bretsii.
Stikit sakset ennen mustaa lusikkaa. Seinät kaatuu, maailma kukistaa.
Superlon-patjalla paskat housuissa. Haluun äiti sulta vielä viimisi nousuja.
Salaa toivon, et lyöt luurin korvaan. Sun pitää ympyrä sulkee.
Synnyit jo yhen persläven kanssa, mitä vittuu sä enää mul teet?

Onko äiti? Täällä poikasi. Revolveri ohimollani.
Siirrä tonni tililleni tai teen pahaa itselleni.
Onko äiti? Täällä poikasi. Revolveri ohimollani.
Siirrä tonni tililleni tai teen pahaa itselleni.

3. Kallio-Herska

Kallio on mitä valvon ja vaalin. Paskuuden kokoajan kehittyvä ideaali.
Ja mä oon Kallion katujen pressa. Nestemäist terästä kaaoksessa.
Näin hyväks jäbäks suhteellisen slaikka. Kotioveni velkojen kohtaustaikka.
Mun frendeil on piikki suonessa, vaik ne eilen sanoki et huomenna.
Kaikki perseest, poikkeuksena mä. Puhun sust paskaa selän edessä.
Mä oon hiphopin uus musta. En oo ees väri, mut tarpeeks hustla.
Ja mun auton rekkari on sun auton rekkari.
Ja beibi sul on tuoli, kunnes menetän mun kasvoni.

Paskannan sieluusi. Joo mä paskannan sieluun sun.
Noist pienist rei'ist naamassasi, kunnes sielus on mun.
Paskannan sieluusi. Joo mä paskannan sieluun sun.
Noist pienist rei'ist naamassasi, kunnes sielus on mun.

Oot eksoottinen tanssija, väliaikasta. Uskottelen, ku tykität pirii slaikasta.
Huora kelaa mua ku suussa terska. Mun nimi on Kallio-Herska.
Possel on päänei ennenku lyö kasvoihin. Nasaaliks baritonit loihdin.
Saa sut näyttämään pummilta. Kunnon yhen miehen slummilta.
Oot spurgujen surku, sun kämppäs on murju. Niin snadi, et vaihtaakses asennettasi
Sun pitää mennä rapun puolelle. Herra Tuonelle annatte suolenne,
Nuoret suonenne, huomen kuolette. Luon teille luonteenne, epäonnen seppä.
Kybäl otat suihin, että saat Kallion kalleinta suuvettä.

Paskannan sieluusi. Joo mä paskannan sieluun sun.
Noist pienist rei'ist naamassasi, kunnes sielus on mun.
Paskannan sieluusi. Joo mä paskannan sieluun sun.
Noist pienist rei'ist naamassasi, kunnes sielus on mun.

4. Paskannan sieluusi

Kaksoiselämä loppu, kuosi siinä voitti. Normaali sinä, ne on nyt kaikki välit poikki.
Luutarhas keskijalka haudassa. Järjen valo loittoni kaikessa rauhassa.
Puol vuosisataa meni ku elit ja viinaa vedit. Veitsenteräl sinnittelit, valheil perhet elättelit.
Nelistit peräs euforian tavaks asti. Ei painanu fatsii vaimo ja lapsi ja...

Paskannat sieluuni. Paskannat sieluun mun.
Näist rei'ist käsivarsissani, kunnes sieluni on sun.
Ja paskannat sieluuni. Paskannat sieluun mun.

Näist rei'ist käsivarsissani, kunnes sieluni on sun.

Särjit kahti teeveen, joku soitti poliisit, mut toivoin, et peilissä piirteit sust olisi.
Olit mulle mun faija, et alkoholisti. Katsoin käsiäsi ja vertasin niit omiini.
Pieni pentus ihaili sun temppuja tyhmiä. Matki peilin edes eleitä ja virnistyksiä.
Sua kopioin ja pirtulestin korkkasin. Opin katutappeleen ja kärsiin morganin, ja...

Paskannat sieluuni. Paskannat sieluun mun.
Näist rei'ist käsivarsissani, kunnes sieluni on sun.
Ja paskannat sieluuni. Paskannat sieluun mun.
Näist rei'ist käsivarsissani, kunnes sieluni on sun.

Ja paskannan sieluusi. Paskannan sieluun sun.
Näist rei'ist käsivarsissani, kunnes sieluni on sun.
Ja paskannan sieluusi. Paskannan sieluun sun.
Näist rei'ist käsivarsissani, kunnes sieluni on sun.

5. Spuge

Kenen klyyvari helottaa? Kuka lapsia pelottaa? Spuge.
Kartal zikzakkii piirtelee. Haju silmii kirvelee. Spuge.

Prostituoidulta nussii tulta spadduunsa. Tappaa merimiehen jossain kaukana.
Passaa lapsille stoorii härskii. Äkkipikanen hermoraunio blodaa pärskii.
Yksin hirttäytyy yösydämeen. Suojatiet liukkaat, autot tööttäilee.
Siihen kuumottaval kujalla törmää. Kuka koiranilmal Sörkässä ördää.

Kenen klyyvari helottaa? Kuka lapsia pelottaa? Spuge.
Kartal zikzakkii piirtelee. Haju silmii kirvelee. Spuge.

Epäselvä ku heijastus muovitimanteissa. Nuolee autoni ikkunaa tenukuoseissa.
Bulimiakone matskui puklaa. Ei taskus ruplaakaan. Preesens saa meidät rillejämme
putsaamaan.
Uskoo olevansa Jumalan poika. Kenen vuoks hätänumeroon sä soitat.
Ken kissaa ja hiirtä stevarin kaa on pelannu, ja aamulla hakiessa postii pakkaseen se on
delannu.

Kenen klyyvari helottaa? Kuka lapsia pelottaa? Spuge.
Kartal zikzakkii piirtelee. Haju silmii kirvelee. Spuge.

spugejen puhetta, vaikeahko translitteroida

Spuge.

6. 270183-213H

Työkkäris odotellaan uut vuoroa. Päivitellään sitä tilannetta huonoa.
Voi sitä valituksen kuoroa. Toimettomuus vetää ympäri kuonoa.
Ja tää fattan väsyny akka taas mulkkaa mua ku jotain halpaa makkaraa.
Ja lapseni äiti alotti nyt sen vahvan mielialalääkityksen.

Turhautumiseen Koskista osti ja postimies tuo vaan jobin postia.
Eri mestoist pikavipit nosti ja lottosi jokereilla Anjan Kioskissa.
Mikään ei muutu, Kela on vaan keltanen, ja mä oon helkkarin velkanen.
Globalisaatios orpo koittaa selvitä. Kapitalismi osti maamme lasihelmillä.

Mut minne katsonkaan, samat puutteet nään vaan.
Mä minne käännynkään, samat valheet jatkuu.
Mut minne katsonkaan, samat puutteet nään vaan.
Mä minne käännynkään, samat valheet jatkuu.

Yritys omistaa kaiken, ei pääse karkuunkaan, tai takas alkuunkaan, varttu arkkuun vaan.
Järvet ja mannut yritys haltuun saa. Pohjois-Microsoftis perheineni kituutan.
Ei kasvoja johtajalla ja vanha johto ja selkäranka on selkärangaton rampa.
Mottona: "Asiakas aina väärässä." Kaikki yritykset haslaa, mut jos säädät sä.
Päädyt vankilaan viihtymään. Ei bygee kattoo telkkarii, ettei alkais kiihtymään.
Jumalal ja ei millään on paljon yhteistä. Se, et oon työtön, on yks ja sama heistä.

Mut minne katsonkaan, samat puutteet nään vaan.
Mä minne käännynkään, samat valheet jatkuu.
Mut minne katsonkaan, samat puutteet nään vaan.
Mä minne käännynkään, samat valheet jatkuu.

7. Sutenöörin Blues

Kun menit pokaan rakastumaan, mua vitutti. Oon silti aina sun sokerinen isukkis.
Oot pimp's choice, ehdotonta kärkee. Heti seuraavana mun Cadillacin jälkeen.
Poliisin piestyä kaikki muut meni, mutten jääny porttikongiin aivan yksikseni.
Oot tosi ystäväni eli et mikään semi. Särjet suuren parittajan sydämeni heti.
Ku poka kyllästyy, se palaa vaimonsa luo, tai kadulle metskaan uutta hutsua.
Ei rakkaus, vaan himo sen luoksesi tuo. Meiän alal unelmist tulee luopua.
Jos lyöki sua, se on vaan toimenpide. Älä ota sitä henkilökohtasesti.
Sä tiät, et meil on erityinen side, joka saat muut tytöt mustasukkaseksi.

Asiakkaat kännissä fuulaa mun ämmiä. Joo
Halpoi kihlasormuksii, särkyneit sydämiä.
Sanoessani tän oon parittaja ja kaveri.
Tatjana, sun pitäs tietää paremmin.

Nyrkkirautas porttikongist kutsuu. Taon mulkeroihin, et oot mun hutsu.
Asiakkaani vailla asuntoa ja luottoa. Uhkapelureita ja tuurijuoppoja.
Huurusta huoraan sortuvaa sorttia. Aamul ne krapulas pummii norttia.
Ja stooreja vaimolle, mis sitä on oltu. Satasen avaan mun sanaisen koltun.
Jokainen tyttö on parittajan tyyppiä, ja osaan ajatukset katseesta yytsiä.
Ei oo olemassa paluuta takapenkille jätettyäs mut amerikanrautoineni.
Se ei tarkoittanu mitään, mitä tulee kukkapuskaan. Poka vaan lievitti syyllisyyden tuskaa.
Jos vaimo sais kukkii, mitä se sulle kuskaa. Se tietäis, et isäntä vieraissa nusvaa.

Asiakkaat kännissä fuulaa mun ämmiä. Joo
Halpoi kihlasormuksii, särkyneit sydämiä.
Sanoessani tän oon parittaja ja kaveri.
Tatjana, sun pitäs tietää paremmin.

Asiakkaat kännissä fuulaa mun ämmiä.

Halpoi kihlasormuksii, särkyneit sydämii.
Asiakkaat kännissä fuulaa mun ämmii.
Halpoi kihlasormuksii, särkyneitä sydämii.

8. Huoralta pääsi kyynel

Huoralt pääsi kyynel kun kerroin tarinani mun.
Oliks se krokotiilin kyynel vaan vai sielujen symmetriaa?
Huoralt pääsi kyynel kun kerroin tarinani mun.
Silmätulehdus kroonista vai kaiken nähneen hutsun sympatiaa?

Oli arki tai sapatti, kotini kapakki. Sydänt pakasti, nyt paukkuu ku papatti.
Eilen eräs rivihutsu riisti henkensä. Mul ois sille kysymyksii jos se ois hengissä.
Älä päästä sitä pään sisään pujahtaan. Huudatti järkyttyneen järkeni kujalta.
Hunajaiseni, sydämeni sulatit. Mitä oikein funasit kun munilleni fudasit?
Harvinaist pummiin samaistuminen. Kelaan tätä naista silmine tummineen.
Tunti tunnettiin, kelloi punnitsen. Halusin jutella, tunsin et tunsin sen.
Symmetrian sielujen, viha tunnetilana. Sillä mieluummin tiedustelen huoruuttas.
Kerrot suoruuttas: sua aina paritettu. Samaistun ja kerron tarinani mun.

Huoralt pääsi kyynel kun kerroin tarinani mun.
Oliks se krokotiilin kyynel vaan vai sielujen symmetriaa?
Huoralt pääsi kyynel kun kerroin tarinani mun.
Silmätulehdus kroonista vai kaiken nähneen hutsun sympatiaa?

Lokanen kurtisaani kurtisti kulmiaan. Syvälle sieluuni kurkisti julmiaan.
Purskahti pillittää se paskanen huora. Se näki, et oon räppäri ja mä halusin kuolla.
Se sano mun myyvän sieluni rahasta. Jokanen laulu vuollaan mun nahasta, se sano.
Tää voi syödä, sä voit lyödä, se sano, mut me tehään aivan samaa työtä, se sano.

Huoralt pääsi kyynel kun kerroin tarinani mun.
Oliks se krokotiilin kyynel vaan vai sielujen symmetriaa?
Huoralt pääsi kyynel kun kerroin tarinani mun.
Silmätulehdus kroonista vai kaiken nähneen hutsun sympatiaa?

Ihminen ei kykene sellaseen pahuuteen, et ansaitsis sellasen krapulan.
Mut mä kykenin sellaseen krapulaan.
Ihminen ei kykene sellaseen pahuuteen, et ansaitsis sellasen krapulan.
Mut mä kykenin sellaseen pahuuteen ja oon maani myynyt mies.

- 9. Kurita mua mutsi

Kurita mua mutsi, näytä et oot vihanen.
Tukista mua mutsi, piekse ilmat pihalle.
Kurittaes silmissä tillittää, mut hetkes kaikki tää on mennyttä.
Kohtelet kuin jotain roskaa vaan, en muuta huomioo koskaan saa.

Toivoit kuolevasi synnytyksessä. Potra poika vedettiin pihdeillä.
Toistelet itelles, et rakastat mua, itsesyyllistät, koska se ei oo totta.
Sulta puuttuu äidillisyyys, kohtaamisemme on kömpelöitä.
Valitsen aina isoimman, sul on vittumainen kokoelma vöitä.
Kivitän naapurin ikkunoita saadaksein korvatillikoita.
Anna mun tietää kuinka paha poika oo-hoon.

Kasvoillaan kiilsi kirsikanpuna. Turhautumistas poikaas purat.
Ku puristat pillistä, tää on hetken inhimillistä.

Kurita mua mutsi, näytä et oot vihanen.
Tukista mua mutsi, piekse ilmat pihalle.
Kurittaes silmissä tillittää, mut hetkes kaikki tää on mennyttä.
Kohtelet kuin jotain roskaa vaan, en muuta huomioo koskaan saa.

Aina aamusta iltaan ahmit suklaat ja saippuaa.
En huomioo saa, korkeintaan sukksaippuaa.
Polvihousut riekaleina ammuin pultsarii ritsalla.
Isä jätti vuoksi toisen heilan, se on mun syy, kerroit sen vitsalla.
Taas pihan ämmät jouruu, isä lähtenee merille.
Sulta meni koko nuoruus, ja pieksit poikasi verille.
Ehkä isä joi ittensä hengiltä, loogista aviomiehes kengissä.
Mä panikoin kun katsot sun lasta, vihat siltä pilkkeen silmäkulmasta.

Kurita mua mutsi, näytä et oot vihanen.
Tukista mua mutsi, piekse ilmat pihalle.
Kurittaes silmissä tillittää, mut hetkes kaikki tää on mennyttä.
Kohtelet kuin jotain roskaa vaan, en muuta huomioo koskaan saa.

10. Luutarhassa

Nyt siitä vuosia jo on kun eksyin kuutamoon. Ehkä oonki tottunu jo kohmeloon.
Mä oon karvainen mies, ehkä gorilla oon.
Mä oon siipiveikko, nakit silmilläin. Mä tulin punasta päin, pelkään sakottajaa.
Mä oon siipiveikko, kaadun taaksepäin. En löydä himaa mä näin, mä ehkä torilla oon.

Ja mä oon hautausmaa. Oon hautausmaa. Oon hautausmaa.
Ja mä oon hautausmaa. Oon hautausmaa. Oon hautausmaa.

Ja ehkä seiskytluvun alku oli rautainen, vaikka itse olin silloinkin mä hautainen.
Niin sitä sanottiin, corridaa janottiin.
Ja silloin farmareistani mä tyrän sain, ja ehkä kerran nain ja tippurin sain.
Ain vessanpöntölle mä sammuin vain. Mä paljon muista en, mä olin humalainen.
Ja kello pysähtynyt on ja katson kuutamoon, ja ehkä kokonaan mä kohta umpiluuta oon.
Soi päässä hiljainen blues. Mul on mopedi uus.
Mä oon umpijuntti täynnä taikinaa, mut kiva ehkä hei ku joku hillot vei.
En tiedä kumpi puntti tänään munan saa, mut tiedän sen, mä oon erilainen.

Ja mä oon hautausmaa. Oon hautausmaa. Oon hautausmaa.
Ja mä oon hautausmaa. Oon hautausmaa. Oon hautausmaa.

11. Postikortteja reunalta

Hirttäytyminen enemmän tyyliini, mut rakastan mun amerikanrautaa.
Ja vielä enemmän ikiomaa lyyliini, mut se nainen pantiin jo hautaan.
Alue mis mies loppuu ja auto alkaa on harmaa, sori mama.
Radiosta raikaa kuoleman korinaa ja enkä oo amerikanrautani omistaja.
Ajan ilman käsii vastaan tulijoiden kaistalla, joiden mielest oon loinen.
Edelliseen yhdyn, ylläpidän kaasuu pullolla, miehen henki omaltunnolla.
Amerikanrauta, mun liikkuva arkku. Alligaattorin nahkasta salkku.

Takapenkillä ruuvaril rikottu lukko ja poikineen setelitukko.

Ja tää on postikortin reunalta. En enää viihdy itseni seurassa.
Ajan naiseni peräs vastaan tulijoiden kaistalla. Perkele pelkääjän paikalla.
Ja tää on postikortin reunalta. En enää viihdy itseni seurassa.
Ajan naiseni peräs vastaan tulijoiden kaistalla. Perkele pelkääjän paikalla.

Ja päästän päästöt ja hään sisään. Teippasin pakoputkeen imurin pään.
Ja mul on syvä, syvä, syvä väsy. Toimii ku häkä, viimenen rykäsy.
Ain nousuhumala ja darra riitelee mus. Auton sumuvalot pimeyttä viiltelee, mut
Sä oot mun valo, tuo tunnelin suu. Luomet muuraantuu, ikiunta nukkuu.
Kalman haju puskee mun hies. Haista mua, mä oon kuollu mies.
Helvetis, elinkautinen edessä. Kahen suhde yhteen Bourbonii veressä.
Annoit mun ilmaseks sun kaa maata, mut yks nilkki oli huoralle raaka.
Puukotin sen, se vuosi ku kraana. Oon viimeinen elos, tää on kolmiodraama.

Ja tää on postikortin reunalta. En enää viihdy itseni seurassa.
Ajan naiseni peräs vastaan tulijoiden kaistalla. Perkele pelkääjän paikalla.
Ja tää on postikortin reunalta. En enää viihdy itseni seurassa.
Ajan naiseni peräs vastaan tulijoiden kaistalla. Perkele pelkääjän paikalla.

12. Poistakaa makkaraa

Oon hyvilläni, miksen olisi? Elämä oli parast huumet ja hyvin kolisi.
Mul on pelastusrenkas ku lamassa. Kasvatan himas mahamakkaraa.
Ruumiini rubiini, runoni reppu. Mekkalaa, nepparii, neppari on nekku.
Keppanaa kiskon, viskon helttää. Kaikki rasvanen kelpaa, kaikki on velkaa.
Ruplat ja nuoruus män, sain ystävän. Uskollisen tupakkiyskän.
Teen mitä lystää, vaik se ois tyhmää. En nysvää, anna runon ryskää.
Ennemmin vanha parsa ku vast varsa. Vanhan kansan kansa omaisien luota.
Oma sija löytyy osana suurta omaisuutta. Ei voi ku nöyrytyä.

Poistakaa makkaraa. Kori pärinää.
Juhlikaa ja naikaa, on yks päivä aikaa.
Poistakaa makkaraa. Kori pärinää.
Juhlikaa ja naikaa, on yks päivä aikaa.

Olohuonees on olmeja, joil onni on useita Olveja.
Onni ois isäntä ja emäntä. Tonni onnea on elämä.
Sana onni muiskuttaa mollissa. Kultainen huoruus on nollissa.
Päivä astuu sivuun, maa menee tuutiin. Oli tuuri, toisinaan mollist tuli duuri.
Ihmetellään idareimpia ideoita. Yytsitään uusimpia YouTube-videoita.
Linkkasin linttaan, päiväni pinkkaan. Sullon kaikki yhteen rinkaankin, joka rimmaa.
Mut tieto on turma, aapiset aseita. Pelataan bilist vaan mustilla kaseilla.
En sivus vaan venaa miten meni. Mä jaan elämän valttikortit itelleni.

Poistakaa makkaraa. Kori pärinää.
Juhlikaa ja naikaa, on yks päivä aikaa.
Poistakaa makkaraa. Kori pärinää.
Juhlikaa ja naikaa, on yks päivä aikaa.